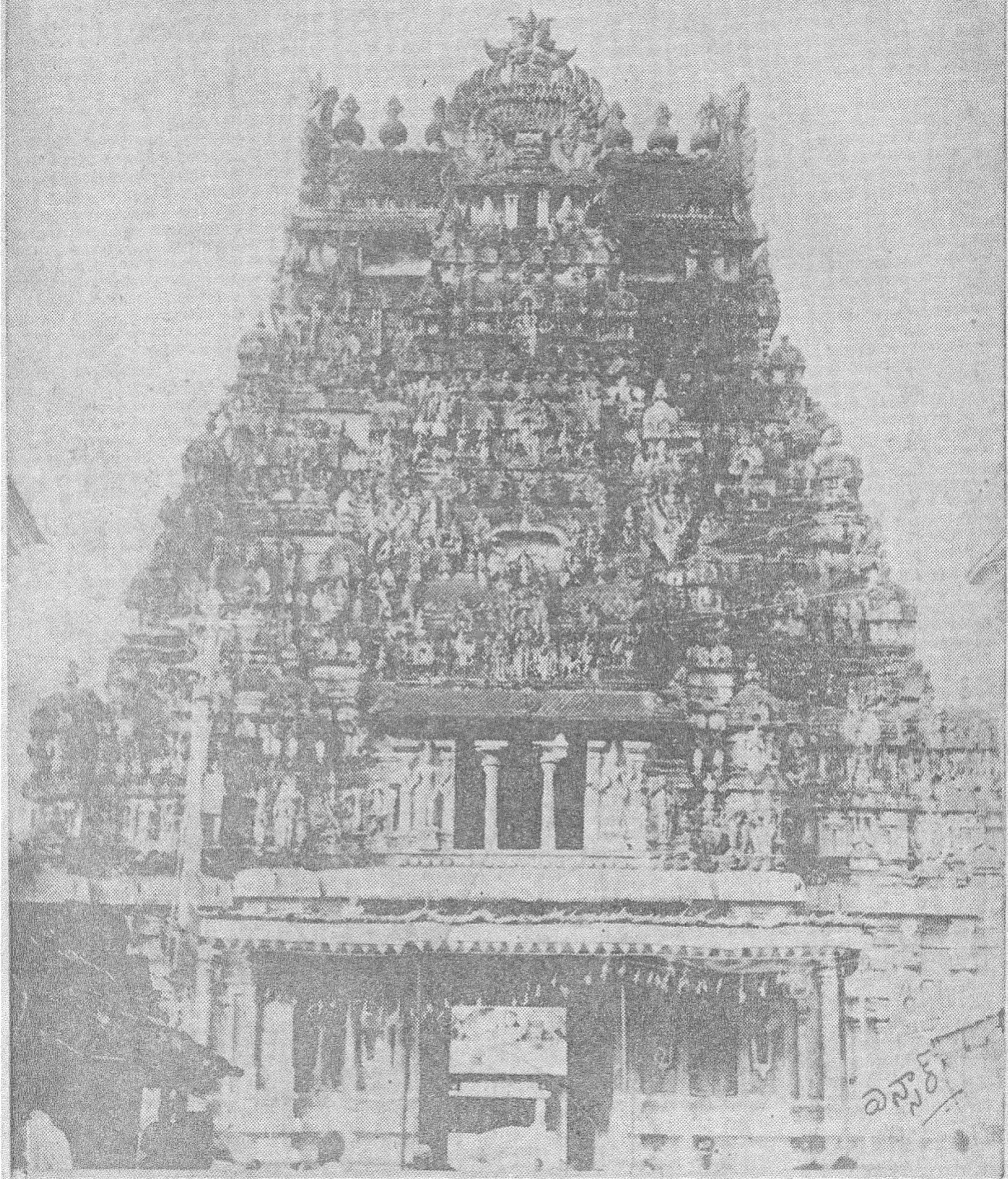

ఆంధ్రపత్రిక

45 నయ్యాపైపలు

ANDHRA PATRIKA

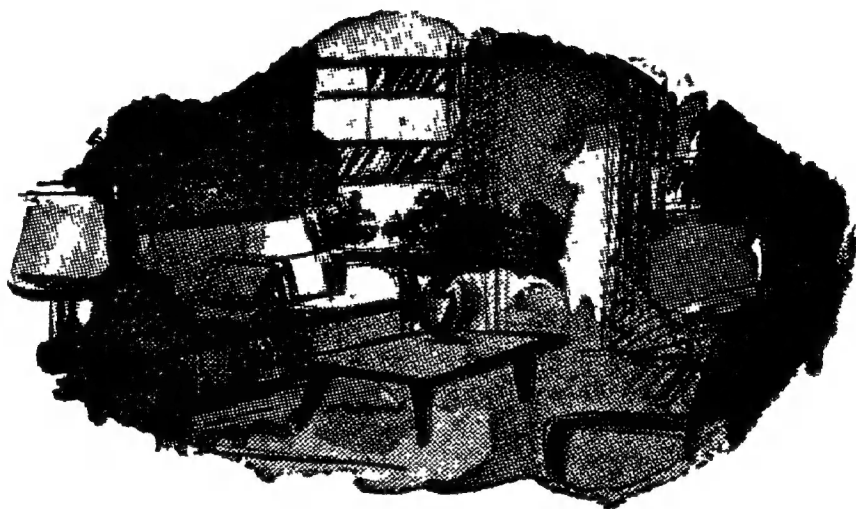

శ్రీరంగం, రంగనాథకన్యామి ఆలయంలోని ఏడు సింహద్వారాలలో మొదటి ద్వారం.

ఫోటో : ఎన్. సూర్యారావు—రాజమండ్రి.

ఏ రంగు వేయాలా అని ఆలోచించాలి
కాని ఏ పెయింటు ఎంచుకోవాలో
అని ఆలోచించనక్కరలేదు—

గుడ్ లాస్
నెరోతెక్
పెయింటులనే
కావాలని కోరండి

గుడ్ లాస్ నెరోతెక్ పెయింట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

ఏ కె. టు :

టి. టి. శృష్టిమాచారి & శంకెన్,
పోస్టుబాక్స్ నెం. 200, మద్రాసు.

సంవత్సర చందా
రూ. 18-0-0
విడివత్రిక 25 న. పై

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 52
సంచిక 17
18-12-57

Founder : K. NAGESWARA RAO

హేవిలంబి మార్గగిరి, బహుళ ద్వారా బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :	శ్రీమదాత్మ	— 9	వజ్రత్రయము	— 82
నగ్గిన్	విగ్రహాత్మక చిత్రము	— 11	వనితాచరిత్ర	— 85
★	శివరాత్రి	— 12	వంశము	— 88
పిల్లలకోసం	కాళా చిత్రము	— 13	వనితాచరిత్ర	— 91
ప్రచురము ముదిరం	శ్రీమదాత్మ	— 14	కాళాచరిత్ర	— 94
అభినవ చిత్ర	శ్రీమదాత్మ	— 15	కాళాచరిత్ర	— 97
మ్యాథ్రిలేఖ	శ్రీమదాత్మ	— 16	కాళాచరిత్ర	— 100

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వారపత్రిక

సంక్రాంతి సంచికలో

* కొత్త సిరియల్ *

“దగాపడిన తమ్ముడు”

[సాంఘిక నవల: రచన: బలివాడ కాంతారావు]

ప్రారంభం

వరస తప్పకుండా మీ కాపీ మీకు చేరాలంటే పెంటనే
చందాదారులుగా చేరండి; లేదా, మీ పేరు మీద ముందే చెప్పండి.

ప్రధాని నెహ్రూ ఈ నెల 7 వ తేదీన మద్రాసు వచ్చారు. ముంబై నాగపూర్ లోని బాలభవన ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఒక బొమ్మను చేతుల్లో పైకెత్తి తెరవిడిచి ఘోషాలు చేశారు. శ్రీ నెహ్రూ ఉపవాసం శ్రద్ధగా వింటున్న బాలలను చిత్రంలో చూడవచ్చు.

పిల్లలకోసం ప్రదర్శనమందిరం

బ్రిటన్ లో పాలుతాగే పాపాయి శేఫ్రు జీవిత రంగాలో సిపాయి. నేటి బాలకులు శేఫ్రు జీవిత పరిపాలకులు-దేశభాగ్య విధాతలు. పిల్లలను వరైన పద్ధతిలో పెంచి పెద్దవాళ్ళు చేసే నష్టం పెద్దదాడు. తమ జీవితకర్తవ్యం నెరవేర్చుకున్న వారవుతారు. పిల్లల పెంపకంలో నిరక్షులను చూపే నేరం ఉత్తరీతరీ విద్యార్థులవుతుంది. పిల్లల శారీరక, మానసిక వికాసానికి ఎంత భవనం, కాలం, క్రమ వ్యయం చేసినా అది వృథా వ్యయంకాదు. ఈ దృష్ట్యా ఇటీవల మదరాసులో నెల కొల్పిన 'బాలభవనం' దేశమంతటికీ ఆదర్శ ప్రాయమైన ఉదాహరణ.

మద్రాసు, ఆంధ్ర కలిసి ఉండేకోవట్లో 810 మంది కానసనభ్యులుండేవారు. వీరికి 'ఘోట'లోని సభామందిరం చాలకపోవటం చేత, ముంబైలోని గవర్న మెంట్ ఎస్టేట్ అవరణలో కొత్తగా ఒక నిర్మితమైన భవనం కట్టించారు. అక్కడ కొన్నాళ్ళు కానసనభ సమావేశాలు జరిగాయి. ఇంతలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విడిపోయింది. కిందపేరు

కన్నడ, మలబారు ప్రాంతాలు కూడా విడిపోయాయి. మద్రాసు కానసనభ్యుల సంఖ్య 200 కు తగ్గిపోయింది. వీరికి అంత పెద్ద భవనం అవసరమనిపించి మళ్ళీ పాత సభామందిరం లోకే మార్చారు. కొత్త భవనం చాలనాళ్ళు భారీగానే ఉండిపోయింది. చివరకు దాన్ని బాలల వినోద ప్రదర్శనాలకు, వికాస కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించాలని మదరాసు ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ముఖ్యంగా పిల్లలకు యోగ్యమైన నలవచ్చితాలను ప్రదర్శించడానికి దాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

69 ఏళ్ళు వచ్చినా, ప్రభుత్వ బాన్సుకలతో కలమునకలవుతున్నా, బాల్య సమాజమైన ఉత్సాహంతో, గిరికలా చలాకీగా తిరిగే ప్రధానమంత్రి నెహ్రూ ఈ బాల భవనానికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. పిల్లల వినోదానికి అంకితం చేసిన ఈ మందిరాన్ని పెద్దల సమావేశాలలో అపవిత్రం చేయవద్దని ఆయన నలవో ఇచ్చారు. ఆయన ఇంకా చెప్పిన విషయాలివి.

ఈ బాలభవనంలో మంచి దాక్కుమెంటు

రీలు, వార్తాచిత్రాలు, పిల్లలకోసం ప్రత్యేకంగా తీసిన కథాచిత్రాలు ప్రదర్శించాలి. ఇలాటి భవనాలు దేశంలో ఎక్కడైనాకొద్దీ, పిల్లలకోసం ప్రత్యేక చిత్రాలు తీయడానికి ప్రోత్సాహమూ, ప్రదర్శించడానికి అవకాశమూ కలుగుతాయి. ఇతర దేశాలనుంచి కూడా మంచి చిత్రాలు తెప్పించి ఇక్కడ చూపించవచ్చు. ఈ చిత్రాలద్వారా పిల్లలకు మనోవికాసమూ, మంచి ఆభిరుచులూ కలుగుతాయి. రష్యానిగురించి ఆసక్తికరమైనా మనకు ఏకాభిప్రాయం లేకపోయినా, ఒక విషయంలో మాత్రం ఏకీభవిస్తాము. ఆ దేశంలో పిల్లల పెంపకానికి, వికాసానికి చూపించే శ్రద్ధ చాలాగొప్పది. మనదేశంలో అటువంటి శ్రద్ధ ఇంకా ఏర్పడలేదు.

ఆ యీ సంగతులు ముచ్చటించి కరువారత శ్రీ నెహ్రూ తన ఎదురుగావున్న బల్లమిడి బొమ్మని పైకెత్తి చూపిస్తూ తెరవిడిచి ఘోషాలుచేసి, బాలభవనానికి ప్రారంభోత్స

(12-వ పేజీ చూడండి)

ఈ చిన్న పిల్లడు పెద్దవాళ్ళకి నీతులు బోధించ వచ్చాడా అని పోలీస్ చెయ్యగలడే. నా మాటలు సాక్షాత్తు ధృవం తుని మాటలే!

ఆరేళ్ళ ఆఫ్రికన్ బాలుని అద్భుతవాక్కు లివి. ఆ బాలుని పేరు ఎరియస్ మురంబదాకో. మధ్య ఆఫ్రికాలో ఇతడు జన్మించాడు. పుట్టకతోనే ఇతనికి అన్ని పళ్ళూ ఉన్నాయట. ఈ విచిత్రం చూసి లెండి ఆశ్చర్య బోయాడు. ఇటువంటి శిశువు పుట్టడేమిటా అని దిగులుపడ్డాడు. పిల్లవాడు మాట్లాడడం కూడా ప్రారంభించేసరికి ఇతడో అపరిచిత మనుషుని తల్లిని, పిల్లల్ని ఇంట్లోంచి తరిమే కాడు.

తల్లి మాత్రం తన బిడ్డని చూసుకుని మురిసి పోయింది. పుట్టకతోనే పళ్ళతో పుట్టాడంటే, సరాసరి స్వర్ణంనుంచి వచ్చివుండా లనుకుంది. ఏదాది తిరక్క ముందే ఆ బాలుడు క్రైస్తవ మతాన్ని అంగీకరించాడు. అయితే నిందితులందరూ ఆ అనేక ఆఫ్రికన్ భావలలో బైబిలును మొదటినుంచి చదివేరికి, చివరినుంచి మొదటికి గడగడా చదివేవాడు. తనవే నా కడుపున పుట్టాడని ఆమె ప్రచారము చేసింది. ఆమె మాటలు ఆ నేతులు విశ్వసించారు.

‘సెంట్రల్ ఆఫ్రికన్ డెవలప్ మెంట్’ రాజధాని కాలిస్ బరీకి దగ్గరలో వున్న మారేజీ ఆనే గ్రామంలో తొమ్మిది నెలల క్రితం పీరియస్ మొదటిసారిగా వేదిక అధిరోహించి మతభాగ ప్రారంభించాడు. ఆరేళ్ళ బాలుడైనా అతని తీరులో తీవి వుంది. చూట్టానికి ముద్రాస్తూనే అందర్నీ కాసిందే భారణిలో మార్చాడు. అతని ప్రక్కనే అతని తల్లి తలెత్తి నువ్వులు ధరించి, చెతులు కట్టుకుని నెమ్మదిగా ప్రార్థన చేస్తూ వుంటుంది. చారిత్రాత్మక కట్టు కోడానికి సుదృఢమైనది దిసముల పిల్లలు,

అభినవ జీవన్

మధ్య ఆఫ్రికాలో క్రైస్తవ మతభాగ చేయి అసంఖ్యాక ప్రజలను ఆకర్షిస్తున్న ఆరేళ్ళ నీగో బాలుడు మురం బదాకో.

అందముగా బట్టలు వేసుకొని అలంకరించు కున్న స్త్రీలు, పురుషులు గుమగూడారు. తల నెక్కెత్తి, కళ్ళు మూసుకుని ఎరియస్ ‘హానా’ అనే స్థానిక భాషలో ఉపన్యసించాడు: “నా మాట ఆలకించండి. పాపులా! మన ప్రభువు కీలవమిది మరణించడానికి మీదే బాధ్యులై. ప్రభువు మరణానికి పూర్వమూ, అనంతర మూ కూడా మీరు

అపర్యవారుగా, చోరులుగా, జూరులుగా జీవించడంవల్లనే ఆయనను కిలంపె కెక్కించి మేకులుకొట్టారు. మీ హృదయాలలోనికి, మీ గుండెలలోనికి ఆయన రిరిగిరావాలని ఉంటే పశ్చాత్తాపం పొందండి.” ఈ భారణిలో సాగింది అతని ఉపన్యాసం.

చిలకపలుకులా సునారలను అప్పజెప్పడమేకాదు, ఎరియస్ కుమతీ గ్రంథాల్లో కూడా నుంచి ప్రవేశం ఉంది. సభలు ప్రారంభించిన రెండు వారాల్లోనే అతని నూక్కులు వివదానికి రెండుమూడు వేలమంది జనం గుమగూడ సాగారు. ఎట్లాంటి గో గాలై నా నయం చేస్తాడని వదంతులు వలయూలలా ప్రాకాయె. రొడ్డీషియాలో అన్ని ప్రాంతాలనుంచి వందలాది వికలాంగులు, రోగిపీడితులు అతని పాదస్పర్శికి రాసాగారు.

ఈ త్రర్కదక్షిణ రొడ్డీషియాలో ప్రస్తుతం తల్లి, కుమారుడు బాహుం గా పర్యటన చేస్తున్నారు. అతడు ప్రసంగిస్తూఉంటే మంత్రముగ్ధులా నోళ్ళు తెరుచుకుని వింటాడు జనులు. “ఈ చిన్న పిల్లడు పెద్దవాళ్ళకి నీతులు బోధించ వచ్చాడా అని పోలీస్ చెయ్యగలడే. నా మాటలు సాక్షాత్తు ధృవంతుని మాటలే.” కాని ఇతని మాటలమీద రొడ్డీషియాలోని క్రైస్తవ మిషనరీల కింకా వమృతం కుదరలేదు. క్రైస్తవ నీగోలను అతని సభలకు విశ్వకంఠా చేయాలని వారి ప్రయత్నం. ఇట్టే వెలుగువెలిగి ఆరిపోతాడా, లేక ఈ బాలుడు నిలదొక్కుకుని గొప్పవాడవుతాడా అని సంశయిస్తూ ఉన్నారు. ఎరియస్ ఇటీవల తన జీవితలక్ష్యం ఏమిటో చెప్పేవాడు. “ప్రపంచంలో కలా చిన్న పిదపన్ను కౌశాలని నా కోరిక.” ★

[“టైమ్” నుంచి]

★ దీప్య ★

ఇద్దరూ హోహర్ - నీకెర హోహర్ !
వివాహం ప్రదేశ జనకా !
మానవసాధు - మహనీయుడవు
మహావాళియమల - మహాశిలుడవు
ఆంధ్రుల సఖ్యత సాధనకు
ఆంధ్రరాష్ట్ర సంస్థాపనకు
అమరజాంతపు దీక్ష వహించి
అనువులు బాసిన అమరజీవి
త్యాగసాధుడవు నీ కయ్యా !
అదర్శపీరుడ వీరయ్యా !

చిరయశస్వి
15 వ తేదీన వస్తాం.

★ స్మృతి ★

దేశమే నీ దేహంబని నమ్మి
స్వార్థరహితమా మహదాశీయును
పర్యవేక్షింపు సమాజసిద్ధిక
మాత్మ శిశువునకు నాంది పలికిన
కార్యవాదిని నీ కయ్యా !
రాజ తపస్విని నీ కయ్యా !
ప్రజాసేవయే పరమార్థమని
మానవసేవయే మాగతసేవని
గాంధీజీ ప్రియ శిష్యుడవై
గుగవుని మించిన త్యాగము చేసిన
కర్మయోగిని నీ కయ్యా !
స్వతంత్రయోగుడ వీరయ్యా !
—జి. వి. జి. కృష్ణ.

న్యూఢిల్లీ లేఖ

ద్రావిడ ప్రజాస్వామ్య బౌద్ధాన్ని ఢిల్లీ చేత పెద్ద మోతాదులో తగించారు. పార్లమెంటులోనూ, బయటా ప్రజాస్వామ్య జపమే ఈ రోజు తిపోయింది. కామస్వేలు పార్లమెంటు సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తూ రాష్ట్రపతి ప్రజాస్వామ్యాన్ని గూర్చి మాట్లాడారు. భారత దేశంలో పంచాయతీలు ముందు ముందు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం వహిస్తాయని ఆయన అన్నారు. 'పంచాయతీలకు బోనుపోను ఎక్కువ అధికారాలిస్తే, గ్రామాలకు అవసరమైన పనులను గ్రామస్థులే చేసుకోవడానికి, దానివల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వపు పరిపాలనను పరిమితం చేసి ఉత్తమ ప్రభుత్వాన్ని రూపొందించడానికి వీలు అవుతుంది' గదా! అని ఆయన ప్రశ్నించారు.

కొరజిలో చదివిన దొక్కలు ఆవిడ కున్న అర్హత. ఢిల్లీ శాసనసభకు ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు ఆవిడ ఫరీదాబాదులో ఉండేది. ఫరీదాబాదు ఢిల్లీ దగ్గర ఉన్నా, పంజాబు రాష్ట్రంలోది. రెండో అధ్యంతరం : ప్రజాస్వామ్యం అంటే పంచాయతీ రాజ్యమైనా, సహజీవనమైనా ఏదైనప్పటికీ, 'రాజకీయ సామగ్రి కుల' పరిపాలన మాత్రం కాదు. ప్రజాస్వామ్యం అంటే "ప్రజలకొరకు, ప్రజల చేత ప్రజలయొక్క పరిపాలన" అని లింకన్ నిర్వచించినప్పుడు ఒక దేశంలో, రాష్ట్రంలో, విషయంలో నివసిస్తున్న ప్రజలనే ఆయన ఉద్దేశించారు కాని, ఇతరులని కాదు. స్వయం నిర్ణయాధికారాన్ని విల్సన్ సిద్ధాం

ధిల్లీలో ఉంచినంత కాలమూ ఆయనా ఢిల్లీ వాస్తవ్యుడే. ఢిల్లీ ప్రజల కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పార్లమెంటులో కర్నాలో నియోజకవర్గానికి ప్రతినిధి! లోక్ సభలో ఢిల్లీ! అయిదుగురు ప్రతినిధులున్నారు. ఒక మేక్రిమతి సుచేతా కృపలానీ. ఈవిడ బెంగాల్ లో ప్రమాణస్వీకారం చేసింది. ఒకాయన శ్రీ కృష్ణ నాయర్. ఈయన మలబారు మనిషి. ఢిల్లీ! రాజ్యసభలో ఉన్న ప్రతినిధుల్లో ఎన్. కె. జే. బెంగాలీ మనిషి. బీకంపడికా కిద్దాయ్ ఉత్తరప్రదేశ్ వ్యక్తి. ఇంకొకాయన లాలా ఓంకార్ నాథ్. మొత్తం ఎనిమిదిమంది పార్లమెంటు (ఢిల్లీ) సభ్యుల్లో నిజంగా నలుగురే ఢిల్లీ! చెందిన

ప్రజాస్వామ్యానికి నిర్వచనాలు

ప్రజాస్వామ్యము అనగా అభిప్రాయ తాదాత్మ్యము కలవారి మధ్యనేగాక, అభిప్రాయ వైరుధ్యము కలవారి మధ్యనూడ సహజీవనమని అర్థము" అని ప్రధానమంత్రి నిర్వచించారు.

ఢిల్లీ! రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉండేరోజుల్లో ఢిల్లీ ప్రజలు తమ ప్రవర్తనమూలంగా ప్రజాస్వామ్యానికి తాము అనర్హులమని ఋజువు చేసుకున్నారని శ్రీ కృష్ణ నాయర్ ఢిల్లీ కార్పొరేషను బిల్లుమీద చర్చ సందర్భంలో పార్లమెంటులో అన్నారు.

ఢిల్లీ శాసనసభకు స్వీకరణగా వని చేసి, ప్రస్తుతం ఝాన్సీ ప్రతినిధిగా పార్లమెంటు సభ్యురాలయిన డా॥ సుశీలా నయ్యర్ ఢిల్లీ పాఠ ప్రభుత్వ వ్యవస్థను సమర్థిస్తూ మాట్లాడారు. గాంధీజీ మాటలు కొన్ని ఉద్ఘాటించి, ఈవిడకూడా ప్రజాస్వామ్యానికోక నిర్వచనం ఇచ్చారు.

మొదటి అధ్యంతరం : అసలు ఢిల్లీ తరఫున మాట్లాడడానికి డా॥ సుశీలా నయ్యర్ కు అర్హతలేదు. ఉంటే గింటే, లేదీ హార్డింక్

తీకరించినప్పుడు దేశంలోని ప్రజల నిర్ణయాధికారమనే ఆయన ఉద్దేశం కాని విచక్షియాలని కాదు.

ఇది పాతకథే : ఢిల్లీ రాష్ట్రపు మొదటి మంత్రివరంలో ముగ్గురు మంత్రులుండేవారు. వీరిలో డా॥ సుశీలా నయ్యర్ ఒకరు. జమామీలియా ఇస్లామీయా అలిఫుర్ నుంచి ఢిల్లీకి తూరినప్పుడు ఢిల్లీ వచ్చిన కీ॥ శే॥ కిద్దాయ్ ఇంకొకరు. శాసనసభ స్పీకరు సర్దార్ నరు ముఖ్ నిహాల్ సింగ్.. ఈయనా ఒక సానిక కళాకాలంలో ఉద్యోగంకోసం ఢిల్లీ వచ్చిన వారే. ఇప్పుడాయన రాజస్థాన్ లో ఉద్యోగం చేస్తున్నారు గనుక "రాజస్థానీ" అయిపోయి ఉంటారు!

ఢిల్లీ మునిసిపల్ కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆర్. ఎన్. అగర్వాల్ గార్ని బిర్లా పోషకులు

వాడు. ఇతర ఢిల్లీ మీద స్వార్థం తో కూడిన ప్రేమ. అయితే, శ్రీ కృష్ణమీనన్ మలబార్ వారైనా బొంబాయికి ప్రాతినిధ్యం వహించడం లేదా, మెహర్ చంద్ ఖన్నా బెంగాల్ కు ప్రాతినిధ్యం వహించడం లేదా అని అడగవచ్చు. కాని కృష్ణమీనన్ కు, కృష్ణనాయర్ కు పోలికేమిటి? అడిగాక, బొంబాయి ప్రతినిధుల్లో సగం మంది ఇతర రాష్ట్రాలవారే అయితే బొంబాయి ప్రజలు మాత్రం ఎదురు తిరక్క ఉడుకుంటారా?

కాంగ్రెసుకు ఢిల్లీలో స్థానబలం లేదనేది బాధాకరమైన విషయం. కీ॥ శే॥ నాకిం అజ్ఞాత భాక, అసఫానీ తప్పిస్తే ఢిల్లీ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా వనిచేసినవారందరూ ఇతర చోటనుంచి ఢిల్లీకి లాభపాటి పదవుల కోసం వచ్చినవారే. దేశ విభజన తరువాత కాండికీకులుగా రావడం సరే; అంతకు ముందుకూడా ఇలాగే జరిగింది. ఇలా కొత్తగా, కొంతకాలంపాటు ఉండడానికి వచ్చిన స్త్రీ పురుషులెవరికీ ఢిల్లీ సంస్కృతి, (10-వ పేజీ చూడండి)

శ్రీ కృష్ణ
[అంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

కథారచనలో పోటీ: రచయితలకు సదవకాశం

ఆంధ్రపత్రిక

స చి త్ర వా ర ప త్రి క

సంక్రాంతి సంచికలో ప్రచురణకు

[15-1-1958]

“చంద్రలోక యాత్ర”

అనే విషయం ఆధారంగా తీసుకొని ఆ లోకంలోని ఊహామాత్రమైన
చిత్ర విచిత్రానుభవాలను పరించే

ఉత్తమ కథకు

రు 50 లు బహూమానం

రచన వారపత్రికలో నాల్గుపేజీలకు తగ్గకుండా, ఆరుపేజీలకు
మించకుండా వుండాలి

రచనలు మా కార్యాలయానికి **డిసెంబరు 20 లోగా** చేరాలి.

తరువాత పంపేవాటిని పోటీకి స్వీకరించము.

పేరు మార్పు

పెండ్లి అయిన రెండో సంవత్సరము లోనే మాకొక అమ్మాయి పుట్టింది. ఆప్పటికి మేము ముగరమయ్యాం. చుట్టు పక్కల పండు ముత్తెయిదులంతా 'మీ అమ్మ 'సుబ్బమ్మ' పుట్టిందిలే', అని నన్ను అభినందించారు. మా అమ్మ నా చిన్నప్పటి గతించింది. ఆమె రూపమే నాకు తెలియదు. మా అమ్మ తిరిగి ఉద్భవించింది మహదా నందం పొందాను.

విద్యాధిదశలో శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారి 'స్నేహలతా'దేవి కథ చదువుకున్నాను. స్నేహలతాదేవి తన నివాహితమయిందో రెండో పడుతున్న కష్టాలు చూడలేక తనజీవితాన్ని అంతము చేసుకుంటుంది. ఇప్పటికీ ఆకథ నాకళ్ళకు కట్టినట్లుంది. పున్నాను నరకము నుండి రక్షించేవాడు పుత్తుడని, పుత్రిక కేవలం దాచిపెట్టబడి ఒకరికి అప్పగించబడే వస్తువని పురాణగాథల వల్ల తెలుసుకున్నాను. చదువుకున్న గాథలనుబట్టి, నిత్య జీవితంలో కళ్యాణమాస్తున్న అనేక సంఘటనలనుబట్టి అడపిల అంటే అసహ్యముకల్గి, సంతోషము దిగవారిపొయి సంతాపం అధికమైంది.

ఇరుగుపొరుగు అమ్మలక్కలంతా 'పిచ్చివాడులా నున్నావు. ఈ రోజుల్లో అడపిలే నయం. అమ్మో! యిప్పటినుంచే దిగుతం దుకు అబ్బాయ్! కట్నాలు కానుకలు తీసుకురాలేవనా!' అని నన్ను ఎంతగానో ఓచార్యారు.

దిగులు దిగమింగి మాతృశ్రీ తిరిగి పుట్టించినాకున్నా.

లిపెపుటగానే ముంపుకలవారు, పరిచయముగల ప్రతి ఒక్కరూ "ఏం చేరు పెట్టాగ?" అని అడగటం పరిపాటి. కొంతమంది తల్లిదండ్రులకు బిడ్డకు నామకరణం చేయటమనేది ఒక పెద్ద సమస్యగా తగూరవుతుంది. భర ఒక పేరు పెట్టాలంటే, భార్య మరొక పేరు పెట్టాలంటుంది ఇరువురు కొద్దిరోజులు వాదోపవాదాలతో యెర్రలన మహా సంప్రదించటం కద్దు. ఇప్పటివారు పెద్దలపేర్లు పెట్టటం మన స్కూరించక నాజూప పేరొసం చెడుకుతుంటారు. నాకు మా తాతగారిపేరు పెట్టారు. మా తల్లిదండ్రులు. మా అమ్మాయి మా అమ్మపేరు

'సుబ్బమ్మ' పెట్టమని మా బంధువులు చాలామంది నూచించారు. సుబ్బమ్మ పేరు పెట్టటం సుతరాం నాకు యిష్టములేదు.

మాకు అమ్మాయి పుట్టిందని తెలుసుకున్న ప్రతి ఒక్కరు "ఏం చేరు పెట్టారు? మీ అమ్మాయికి" అని నన్ను అడగటం మొదలు పెట్టారు.

'ఏదైన ఒక మంచిపేరు పెట్టాలనుకుంటున్నా' అని అంటుండే వాడిని.

దండా రామిరెడ్డి

"మీ అమ్మపేరు సుబ్బమ్మగదా! 'సు' మొదట అక్షరము గల ఏ పేరైనా పెట్టుకో చాల బాగుంటుంది", అని ఒక పంతులమ్మ సలహా యిచ్చింది.

"ఏమిటా! యిప్పటివాళ్ళ పేరే మాకు నోరు తిరగవు. మా కాలంలో మా పిల్లలంద

రకు పెద్దల పేరే పెట్టాం. ఏ మైజాగానీ మీ అమ్మపేరు పెట్టుకో ముచ్చటగా వుంటుంది", అని డెబ్బది సంవత్సరాలు నిండిన ఒక వృద్ధురాలు సలహా యిచ్చింది.

ఒక రోజున ఒక బాల్యమిత్రుడు కనిపించి 'అమ్మాయి పుట్టిందటగా! ఏం చేరు పెట్టావు?' అని అడిగాడు.

'అందరూ మా అమ్మ 'సుబ్బమ్మ' పేరు పెట్టమంటున్నారు,' అన్నా.

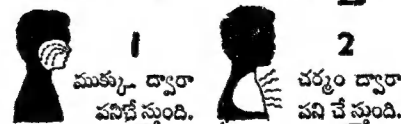
'ఛా! నానెన్నో, పూర్వకాలం మని ఓలా కనిపిస్తున్నావు రోజులు మారిపోతున్నాయి భారతావనిలో ఎందరో వీరనాదీ మణు లుద్భవించారు. 'యూనీ' పేరు పెట్టు భేమగా వుంటుంది; అని వీపువరది అనేకమార్లు చెప్పాడు.

'అచ్చగా పసిడిబొమ్మ. వసందైన పేరు పెట్టు' అని ప్రాధలు కొంతమంది సలహా లిచ్చారు.

ఈ తీరుగా మా అమ్మాయి నామకరణం

హెచ్చరిక! మాబిడ్డ జలుబు ప్రమాదకరంగావచ్చు!

జలుబు ముదిరి, ప్రమాదకరమైన వ్యాధికి దిండకముందే హైద్రాబాద్ మందుతో జలుబు బాధలు నివారించుకోండి! జలుబును 2 విధాల నివారిస్తుంది!

1. ముక్కు ద్వారా పనిచేస్తుంది. 2. చర్మం ద్వారా పని చేస్తుంది. మీ బిడ్డకు వీక్స్ వేపొరెడ్ రుద్ది వచ్చు వ్యాధి అమంతువాదవనం మీ బిడ్డ పిల్లగొండు కమక అతి వ్యాధివారోపి రోలు వారమ నివారిస్తుంది. ముక్కు, గొంతులోని జలుబు బాధలను నివారిస్తుంది.

విక్స్ వేపొరెడ్

రొమ్ము, గొంతు వీపుపై రుద్దండి!

విషయంలో అనేకమంది అనేకరకాలుగా నలనా రిచ్చారు.

ఒకరోజున భోంచేసి తీరిగ్గా కూర్చోని 'అందరూ రకరకాలుగా అంటున్నారు. మరి నీవేమంటావు?' అని మా ఆవిడను అడిగాను.

'పంతులమ్మగారి సలహా చాలబాగుంది. 'ను' అక్షరము మొదటవచ్చే పేరు ఏదైనా చూడండి బాగుంటుంది,' అంది.

ఆ విషయో ప్రసంగం ముగించి కాసేపు 'మునుచరిత్ర' కావ్యం చదువుకుందామని పుస్తకాలు వెదకుతున్నా. 'సుజాత' అనే ఒక పుస్తక కంటికి కనిపించింది. వెంటనే ఆ పుస్తకం తెరిచి చదివి మా వాళ్ళందరినీ కచ్చి ఆ పేరు వినిపించా. ఆ విషయం పేరు వినిగానే అమితానంద భరితురాలై. 'మచ్చటగావుంది. ఈ పేరే భావం,' అన్నది.

'సుజాత' పాదరారబాధనుండి వెలువడు తున్న ఒక మానవత్రిక. గురుచేతులు క్రిత కంకంస్యామితకి ఈ పుస్తక వస్తుండేది. అప్పుడప్పుడు కొన్ని సంచికలు వాకిస్తుండే వారు.

కొంచెం సేపు ఆగి 'సుజాత' అంటే అర్థం ఏమిటండీ? అని అడిగింది మా ఆవిడ. 'మునుష్యుల పేరుకు అర్థాలు ఏమివుండవు. కానీ ఈ పేరులో మాత్రము సుముహూర్త మున బుద్ధి,' అని అర్థమున్నది అన్నా.

ఒక సుంచిరోజున మా అమ్మాయికి 'సుజాత' అని నామకరణంచేశాం. అడిగినవాళ్ళందరూ 'సుజాత' అని చెప్పటం మొదలుపెట్టాం.

కొద్ది రోజులకు మా యింటి ప్రక్కాయన 'అబ్బాయ్! అమ్మాయి పుట్టినసంగతి మునసబుగారికి చెప్పావా?' అన్నాడు.

'మన అమ్మాయి పుట్టినసంగతి మునసబు గారి కెందుకండీ?' అన్నా.

'ఏమిటాయ్! ఆమాత్రం తెలియదా? గ్రామములోని జనన మరణ విషయాలు మున సబుగారికి వెంటనే తెలియజేయాలి. లేకుంటే ఆపరాధం,' అన్నాడు.

నాకు వారిమాటలు విన్నప్పటినుండి అదొక భయంగావుండి మునసబుగారి దగ్గరకు నేనొక్కడనే పోవటానికి ధైర్యముచాలక మా బావను వెంటబెటుకొని మునసబుగారింటికి వెళ్ళాను. సమయానికి వారు యింట్లోనే వున్నారు. పడకపర్చిలో పండుకొని ఏదో చదువుకుంటున్న మునసబుగారికి నీ మామూ 'అయ్యా! మమస్కారమండీ!' అన్నా.

వెంటనే మునసబుగారు వన్న ఎగాదిగా చూచి 'ఎవరు మీరు?' అన్నాడు.

చెనకవున్న మా బావ వెంటనే అందుకొని 'మావాడేనండీ!' అన్నాడు.

'ఏం పనుడివచ్చారు?' అన్నాడు మునసబుగారు. మా బావ అందుకొని 'ఆ ఏమిలేదండీ. మావాడికి ఓ అమ్మాయి పుట్టింది. ఆ సంగతి...'.

'ఎన్నిరోజులైంది?' అన్నాడు.

'ఇవ్వారేటికి సరిగ్గా ఇరవై ఆరురోజులైందండీ.'

'ఇన్నిరోజులనుండి ఏం చేస్తున్నా

వయ్యా?' అన్నాడు కొంచెం కోపంగా మునసబుగారు.

'పనివాడు వాడికి తెలియదండీ,' అన్నాడు మా బావ.

మునసబుగారు నాకేసి చురచురా చూస్తూ, 'ఏం చదువుకున్నావు?' అన్నాడు.

'స్కూలుచైనర్ రెండో సంవత్సరం వ్యాసయ్యానండీ' అన్నా.

'రెండో సంవత్సరం ప్యాసయ్యావు కాబట్టి నీ తెలివితేటలు ఇంతలో వున్నాయి. విద్వత్తుడైన వారంరోజులలోపల మునసబు గారికి చెప్పాలన్న కామన సెన్న లేకపోలే ఎట్లాసయ్యా! ఏమిటో ఈరోజుల్లో ది. వి. చదువుకున్నా ప్రపంచజ్ఞానం కూర్చుంటున్నది. సరే. ఈ రోజున చెప్పినట్లే రికార్డులో వ్రాసుకుంటాను. తనాళ్ళువారు గారు విచారించి ప్రథమతప్పకరింద తమించ తచ్చు. లేకుంటే జరిమానా విధించవచ్చు' అన్నాడు.

మునసబుగారు ఆమాటలు చెప్పగానే కీర్ర మంతా చెమటలుగ్రమ్మి గుండె అతివేగంగా కొట్టుకుంటున్నది. చేతులు కాళ్ళు వణికి పోతున్నవి. నోటమాట రావటంలేదు. నలుగురున్న రెండుచేతులెత్తి మునసబుగారికి జోహారుల్లిస్తూ, 'మీ పుణ్య మంటుంది. వారంరోజులక్రితమే పుట్టినట్లు వ్రాయండి. ఎప్పుడూ రచ్చకెక్కినవాడినిగాను, నట్లుగా బ్రతినవాడిని' అని దీక్షం గా ప్రార్థయ పడ్డాను.

మునసబుగారు పిలువలేదన్నాడు.

నా కనుదోయినుండి కేడి కన్నీటికణాలు జలజలారాలి క్రిందపడుతున్నాయి. మున సబుగారు ఆకన్నీరుమానీ జాలిపడి 'ఎందుకు కంట తడి పెట్టుకుంటావ్? మరేమి ఫరవాలేదు. భయపడకు' అన్నాడు.

మునసబుగారి జోటినుండి ఆమాటలు విన్న తర్వాత అమ్మయ్యా! బ్రతికి బయటపడ్డానను కున్నా. గుండె దడతగింది. కాళ్ళుచేతులు మామూలుస్థితిలోకి వచ్చాయి.

రిజచ్చరు తీసికొని వివరాలన్నీ వ్రాసు కున్నారు. 'మీరు చేసిన ఈ మహోపకారం ఎన్నటికి మరువనండీ!' అన్నా.

వారు వర్షి పూడుకున్నారు. కాసేపు పిచ్చాపాటి కబుర్లతో కాలక్షేపంచేసి నెలపు తీసుకొని యింటికి బయలుదేరారు.

ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత జరిగినదంతా మా వాళ్ళకు పూసగ్రచ్చిపట్టు చెప్పాను. అవిడ వివ్వరపోయి 'భలే! మునసబుగారే,' అంది. నాలు మాపాలు గడిచిపోయినయి. ఒకరోజు రాత్రి చదువుకుందామని లైటు తీసికొని నా పుస్తకాల గదిలోకి వెళ్ళాను. గదికి ఉత్తరతలైత గోడ ప్రక్కన

శ్రేష్ఠమైనవి...

సౌభరిన్

మిఠాయిలు, టాపిలు
దేశమంతటా ఆదరించబడినవి.

శ్రీహనుమంతాది,
కోహిసూర్ కన్నెక్కనరీ
ప్రారక్ష్య కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
మదరాసు-28.

మూరడు పొడవుగల ఒక తెల్లటి పాము పండుకొని వున్నది. 'అమ్మో! పాము,' అని ఒక్క వెట్టికేక వెళున నా కేకకు ఉయ్యాలలో నున్న మా అమ్మాయి లిత్తర పోయి పెద్దపెట్టున ఏడుపు సాగించింది.

క్షణంలో మా పీథిలోని వారంతా మాయింట్లో నుమిగూడారు.

ఏనుగంత మనిషి మా మామ ఒకాయన బారెడు కర్రచెర బట్టుకొని ముందు నిలబడి నాకేసి చూస్తూ, 'ఎక్కడా? పాము,' అంటున్నాడు.

'చేలేటి మా పెడుతూ - అదుగో అంటున్నా.''

'ఎక్కడా? మాకు కనబడండే,' అని అక్కడ చేరిన వాళ్ళంతా అంటున్నారు.

'నిజంగా నీకంటితో చూశావట్రా?' అని మా మామ నిలదీసి అడిగాడు.

'కలగంటున్నా ననుకుంటున్నావా? కళ్ళార చూశానయ్యా' అని కొంచెము ధైర్యంగా పలికాను.

'ఇదంతా సుబ్బారాయుడు మహిమ అయివుంటుంది. వాడికి అట్లా కనిపించి మాయమయ్యాడు. నేను చెప్పనే చెప్పాను మొదట్లో-మీ అమ్మపేరు పెట్టుకోరా అని. వాడు వింటే గదా' అని ఒక ముసలమ్మ పలికింది.

'వాడుగట్టిగా చూశానంటున్నాడు. పండికొక్క కన్నాలోకి ఏమైనా వారిం దెమో! నా కనుమానంగా వుంది' అన్నాడు ఒక మిత్రుడు.

'ఇన్నెందుకు? రేపు సోది అడిగితే అన్నిసంగతులు తెలుస్తాయి' అంది ఒక పెద్దమ్మతైదు.

'సోదిలో ఏముంది? బియ్యంఖర్చుకానీ. కళ్ళార చూశానంటున్నాడు ఎక్కడ చాగివుందో?' అంది చదువుకున్న ఒక జనరాలు.

ఇట్లా చేరిన వాళ్ళంతా తిలక అభిప్రాయ మిచ్చారు. చివరకు 'రేపు సోదిడిగి తెలుసుకోండి,' అని తీర్మానించారు.

వాళ్ళ తీర్మానము ననుసరించి మరుచటి కోజా ఉదయం సోదమనిషిని పిలిచి సోరెకు బియ్యముపోసి సోద అడగటం మొదలుపెట్టింది మా ఆబిడ ఇరవై మందికి పైగా యిరుగుపొరుగు అమ్మలక్కలంతా చుట్టూచేరారు.

ఆరంభించిన అరునిమహాంక సోద సరికా రావటంలేదని చేరినవాళ్ళంతా మాతులు విరిచారు.

సోదమనిషికి కొంచెం కోపమువచ్చి నా ప్రతిభచూపండి అంటూ గంటపేపు గంభీరంగా చెప్పింది. గవచిప్పుగా బిని అమ్మలక్కలు ఎవరింటికి వాళ్ళు వెళ్ళి పోయారు.

'ఇంతకూ సోదమనిషి చెప్పిన సారాంశ మేమిటి?' అని మావాళ్ళను అడిగాను.

'మీ అమ్మవచ్చింది అమ్మాయికి తన పేరు పెట్టుకోలేదని ఆరూపంలో కనబడిందంట. ఇప్పుడైనా ముబ్బారాయుడు స్వామికి మొక్కుకొని తనపేరు పెట్టుకో మన్నది. ఇంకా ఆలస్యముచేస్తే ఆపదలే వస్తాయంట. ఏచేరేలే ఏముంది. అట్లాగే మీ అమ్మపేరు పెట్టుకుందార,' అంది మా ఆబిడ.

"నరేనన్నా"

ఒకమంచి రోజుమాసి సుబ్బారాయుడు స్వామికి ధూప దీప ద్వయము పెట్టి సాగిలపడి నమస్కరిస్తూ, 'ఈరోజునుండి మా అమ్మాయిని 'సుబ్బమ్మ' అని పిలుచుకుంటాం. చేసిన తప్పు తీమించండి ఆపదలు రానీక వామేమ మమ్మల్ని కాపాడండి' అని ఇరువురం మొక్కున్నాం.

ఆ రోజునుండి మా అమ్మాయి పేరు సుబ్బమ్మగా మారిపోయింది.

మా అమ్మాయి పుట్టి సంవత్సరం పూర్తి అయింది. పుట్టినరోజు పండుగ కూడా చేసుకున్నాం.

పూర్వము కట్టిన పాఠయిల్లు కూడి, పండి కొక్క కన్నాలోకో నానాటికి శిథిలమై పోతున్నది. కన్నాలోని పూడ్చి, కడపరాళ్లు పరపించుకుందామని తాపీవాళ్ళను పిలిచి పని మొదలుపెట్టించాను. ఇల్లంతా శ్రద్ధి వదునుచేస్తున్నారు. ఒక కన్నములోనుంచి పాము బుసకొడుతూ బయటికి వస్తున్నది.

'అమ్మో! పాము' అని అమ్మారు అందరు గోలగా. ఇంతలో మా ప్రక్కంటాయన కర్ర తీసికొనివచ్చి ఒక్కదెబ్బతో ఆ పామును చంపేశాడు.

'ఆ రోజున నా కంటికి కనిపించింది ఈ పామే అయివుంటుంది. అందరూ కాదని వాదించి సుబ్బారాయుడు మహిమ అంటూ ముచ్చటగా పెట్టుకున్న పేరు అంతలోకి మార్పించారు. ఏమిటో! 'అంతా తమాషగా జరిగిపోయింది' అన్నా మా వాళ్ళతో.

'ఇంతకూ మనం అదృష్టవంతులం. పేరు కేమిరెండి. భగవంతుడు మనలను ఒకకంట కనిపెట్టే వున్నాడు. అందరూ త్రాచు పాముంటున్నారు. కాటేస్తే ఇంకేమైనా వుందా!' అంది మా ఆబిడ. ★

PPY 26-TEL

'నా గొంతుక బాగా పుండు పడినందున నేనుప్రింగలేక పోయాను'

కాని వెప్స్

ఉపశమనం కలిగించి పుండును మాన్పినవి

వెప్స్ పేబ్లెట్లు గొంతు, రొమ్ము బారోవశమన. నివారకపాఠములు కంది, మీద వెప్స్ ను దప్ప రించువపుడు ఈ పాఠములు అవిరి అయి, మీ క్యావద్యారా గొంతుకదోవికి. క్యావద్యారా, క్యావ కోకాంబోవికి కొవిపోదుతాయి. ఇలా అవి పరా పరి మిమ్ము బాదించే బాగానను చేరుకుంటాయి. అందుకే వెప్స్ అంతకత్తివంపై, జగదీశ్వారి గాంచినవి వెప్స్ దగుంను అణిచివేస్తాయి, గొంతు పుండు బాదను ఉపశమింప జేస్తాయి, కపమును కోపి వేసి, క్యావద్యారాను పోగొట్టుతాయి. ఇన్ ఫ్లయేంజా, ట్రోంకైటిస్ చికిత్సకు ఇవి అమోఘమైనవి.

PEPS

వెప్స్ గొంతు, రొమ్ము పేబ్లెట్లు. మంచులమ్మేవారి అందరివద్దా లభిస్తాయి.

మద్రాసు సోల్ ఏజంట్లు దాదా & కంపెనీ, పార్కు రోడ్డు మద్రాసు-8.

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

మీరు ఎప్పుడు రుచి చూడని చాలా మంచికాఫీ...

...మీరు కొనగల ధరలకు!

నే నేర్చు ఎర్రలేదీర్ పూర్ కాఫీ మీకు కొరత ఉంది, ఇంచు

కావ్యకేగాక ఎన్నో కప్పుల కాఫీకూక విచ్చును. ప్రతి ప్యాకేజీ నేర్చు నేర్చు చూచి చూచి కొనండి. పాతలేని కావ్యకే అదే మీగ్యారంటీ దాని కాదాదనను చెడకుండా గారి దొరకలు 1/2 పా. 1 పా. 3 పా. 1 పా. 14 పా. & 20 పాకుల దిస్తుంటే పూర్ చేయబడినది.

నేరే ఒకటిన్ను కొనండి. ఎర్రలేదీర్ పూర్ కాఫీనే కొరత.

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్, క్రయంబత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు : కర్నూలు : మెన్ 9 రావమడుగుల కృష్ణయ్య, చెట్టి & నేర్చు ఇనకర్ మర్చంట్స్ కర్నూలు. ఫోన్: 200, 46. డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: ఆదోని, మెనయ్య ఎం. హెచ్. గుప్తా & కంపెనీ ఇనకర్ మర్చంట్స్, బోప్టూరు 200, 3 ఆదోని.

ఫ్రెస్కు ఎల్లీ లేదీర్ పూర్ కాఫీ క్షేమి యొక్కరు కొనదగు. చక్కని కాఫీ

576 000

విక్రమార్కుడి మార్కు సింహాసనం

ఎవడో కొట్టాడనుకో. ఎవరో పెద్ద స్తూడ నీ తాయాకు బాధను కొజ్జలలో నటిస్తాడు. నిన్నువడో రిట్టాడనుకో పెద్ద వాళ్ళేకా కోపం నటిస్తాడు. ఆఖరికి నీ కాయ బారిం దనుకో. నీ బదులు ఇంకెవరో పడతారు. పిటి నే ఫిట్టింగులు అవబడునులే. ఇంచాక అడిగావుగా అందుకు చెప్పాను. అలా కోడిలా చూడకు వాకేసి— అన్నాడు కొలంబస్.

రాజా, భయపడ్డకోడిలా చూస్తున్నమాట నిజమే. కాని, ఆ చూపుల చివర కొలంబస్ లేడు. అవి అతన్ని చాటిపోయాయి, మాంధి కష్టాల ఘట్టంలోఉన్న కాకేర్ యాక్టర్లా రాజా నిర్వికారవదనుడై, నిశ్చేష్టుడై, నిర్విణ్ణుడై చూస్తున్నాడు. (సశేషం)

పిల్లలకోసం ప్రదర్శన మందిరం (3-వ పేజీ తరువాయి)

కం చేశారు. మద్రాసు ఆర్థికమంత్రి శ్రీ M. నుబ్ర మృణ్యం బాల చలనచిత్ర సంఘం తరపున మూలాడుతూ పెద్ద వాళ్ళ కోసం తీసిన సినిమాల్ని పిల్లలమీదికి చెడిపోతున్నారనీ, పిల్లలకోసం సినిమాలు తీసి చూపించకుండా పెద్దల సినిమాలు చూడవద్దని చెబితే ఎవరూ మానరనీ, అందుకే పిల్లలచిత్రాల ఆకర్షకత ఎంతైనా ఉండనీ చెప్పారు. పిల్లల చిత్ర నిర్మాణ, ప్రదర్శనలకోసంగాను, అభిల ఖారతి స్థాయిలోను, రాష్ట్రస్థాయిలోనూ సంఘా లేర్పడి పనిచేస్తున్నాయనీ, ఈ సంఘాలు తీసిన చిత్రాలను, విజ్ఞానాలలో తయారైన బాలచిత్రాలనూ ఈ భవనంలో ప్రదర్శిస్తామనీ ఆయన చెప్పారు. సభకి అన్ని పాఠశాలలనుంచీ పిల్లలు అసంఖ్యాకంగా వచ్చి సెలవుగా గా తి మాటలు శ్రద్ధగా విన్నారు. “జలదీప్” (రైట్ చాన్స్) అనే ఒకచిత్రము ప్రదర్శించారు.

తాత్కాలిక గవర్నరు శ్రీ రాజమన్నారు, ప్రభుత్వధికారులు, సినిమా కళాకారులు, వ్యాయామార్తులు, పురప్రముఖులు, పిల్లల తల్లి తండ్రులూ అనేకులు సభిమహాజరయ్యారు.

బాగా ఆదా! ఒకే ఒకసారి తోముకుంటే కాలేట్ డేంటల్ క్రీమ్ 85% ఎంతుల ఎరకు దంత్వయం దుర్గంధం కలిగిఉన్న క్రీములను తొలగిస్తుంది!

సత్ఫలితాలకు సర్వదా వాడండి కాలేట్ టూత్ బ్రష్

బావమరదలు

మ ర ద లు

పల్క నీరక బట్టినానా
అలవం తెలిలో నోపినానా
మీనము నక్కగ మెరివేసియునూ
మునిముసి నవ్వులు నవ్వుకొంటునూ
తెలుదరి పోతున్నానా ప్రయాణమైనది
యెచటిలో కానో పెదబానో

బావ

పలక నీకా బట్టినానా
అలవం తెలిలో నోపినానా
మీనము నక్కగ మెరిపెట్టానూ
మునిముసి నవ్వులు నవ్వుకున్ననూ
తెలుదరి పోతున్నానా పాక కా అల
నదువుకోనగనూ పిల్లా నో పిల్లా!

మరదలు

వహ్య వహ్య వయరీ కానా!
బాటు మెరిసేపొయినాది
పుటిరి విడలు పదిమందీ మరి
అటివాడికి యీ బ్రతమిటికి
మానినోహా వచ్చిపోతరు! చాలు వెనక్కు
తిరుగుమునో కానో వరిబానా!

బావ

ఓచూహో వయరీభాను!
లోకజ్ఞానము లేనియెలమ
బాటు మెరిసేవాడి నిజమూ
పుటిరి విడలు వడిదిగానూ
నదువుకో కానికీ లంకేమండే చెప్పేమాటల
వినుమోరే పిల్లా నో పిల్లా!

మరదలు

వొక్కమాటా వినుమా బానా
యిక్కడా మనవూరియందువ
నిన్నోకున్నరు పెద్దోకున్నరు
పున్నోకున్నరు లేనోకున్నరు
కాపులోరీ కానుయ్యన్నడు
కావనోరీ గోపయ్యన్నడు
యింతమందిలా నివోక్కడికే అంత

అత్తవరమొచ్చిందా కానో పిచ్చికానో!

బావ

యింతయన్నారేకా నోయిన
యెంతవడిగల చానికీ పిల్లా
నాదునీరూ వున్నది నిజమూ
చాదు అందరు నదువగ, నిజమూ
కనక నేనూ మానోవాలా!
వివక బుద్ధులు తెలిపావాలా!
వంక రెట్టకే కాపనికీత్రా పెంకమాటల
నాను మొరే పిల్లా నో పిల్లా

[అక్షిప్తకాంతమోహన]

మ ర ద లు

కలము పట్టినపు కాలటియిక
పొలములోనా పనియేం కే ప్రభు?
వొళ్లువొంటి పనికేసేటి కాడికి నదువులు
యెందుకునో కానో పెదబానా!

బావ

పొడుగాలా నిదరలేకి
నద్దిబువ్వ మానంకేసీ
పొలముయెల్లీ పని నేసేస్తా
కేలలోపట కాకిరీకేస్తా
మలపొద్దూ గుంకి నాకా
మెల్లగా యింటికి వస్తా
యింటిపనులను చానూకొంటా
వొంటికి కావమ్మూ కేస్తా
పలకొలపము కేతనుబట్టి చిక్కోనదువుకి
యెల్లానో లమ్మొ శిన్నమ్మొ!

మ ర ద లు

అన్నీ కే ప్రభు బాగవెవుండి
యిన్నీ కేసిన యెమిటిలాభము?
పలకనదువులు నదివి నీత్రా
కలకలేయా అవ్యాదోరక?
నద్దిబువ్వలు మానోవోరక?
పుడేగానా కేయ్యోవోరక!

యెంతవడిగా యెంతవడిగా యెంతవడిగా
పిల్లా తప్పుడునో కానో పిచ్చికానో!

బావ

అంతవడిగా అంతవడిగా
అంతలాన్నీ మరి మానోవోరకే
కలకలేయా అక్కరలేదే
నకన్నేయూ అక్కరలేదే
బాబులానే నదువుకోంటా
బాబులూ నదువుకోంటా
వేదలు నిద్రలు పెనోవోరక
నేచీత్రాచీర కాగా నూనూ
యెట్లవడి నే యాధులురానో
యెట్లవడి నే అధికవంటల
లోకంబోకడ యెట్లావుంటా
లోకగృహం నంపాదిస్తా
అగ్గేనాన్నీ అవతలవోస్తా
యిగ్గేనాన్నీ నంపాదిస్తా
మరి మరి కాస్త నదువులూ యెంత
మరిది పొలా వున్నా కే పిల్లా పిచ్చికానో!

మరదలు

అలా అయితే అది కానుండి
నితో నదువు! నేనూ వస్తా
యెత్తరమానూ బ్రాంపడవో యిగ్గేనానూ
కోనమోరీ కానో నా కానా!

బావ

అడవదా అల్లరిపిల్లా
బుడిరేదా వణిరిగానా!
అడదానికీ యెందుకే నదువు!
అడది యెంటునె వుండారే నును
పొడుగాలనూ నిదరలేకి
పొకేత్రాచీర పనులకుకీ
వంటకే వడించారీ,
పిల్లామోను పెంచి కానగా
నంపారాన్నీ కేయారే నక్కగ
అంతగానీ అడదానికీయెందుకునదువులు!
వినుమోరే పిల్లా పిల్లా!

మరదలు

అడదానికీ యిల్లే ముక్కలూ
వివా ఒక్కటి వున్నది కానా!
శిన్నమ్మయ్యో యెమన్నానో
కేపుతే యెదుమా నక్కని కానా
అడోళ్ళందరూ విడకేర్చితే
యెంతో లాభము వుండన్నానూ
పిల్లల పెట్టూ పెంకవారెనో,
పెనిమిటి పెట్టూ నూడవారెనో
యెరుగు పొరుగునో యెట్లుంచారో
అత్తమామలను యెట్లు నూడారో
యిట్టి నంకరులు అనేకమింకా
యెంతో నక్కగ తెలుపాయెంటా
అడదానీకీ యిగ్గేనమూ యెంతో అత్తవర
మున్నుడినో కానో నా కానా!

బావ

అలా అయితే అది కానుండి
వలక తీసుకో పొదాం వదకే
నదువులు నేర్చి నక్కగ మనమూ
మనముగ వుండాం వదకోరే అమ్మా
ఇది నా...!

స్వయంవరం

బ్రాగా తెంతల వారిని...

మద్రాసు పెంటర్ స్టేషనులో—
చెజవాడ ప్యాసింజరు బయలుదేరడానికి సిద్ధంగావుంది.

స్టేషనుముందు ఒక ఆటో—లోకా ఆగింది. వానినుండి కమలా, సరోజినిలు దిగారు. ఆ రోజుని చేరిగడియారం చూసుకుని “ఘోగాడి!... బ్రేక్ బయలుదేరడానికి అయిదు నిమిషాలుగూడా లేదనుకుంటాను!” అంది, ఆతురతతో!

సరోజిని బిక్కెట్టు కొనడానికి రోవర్కి వదిలింది. కమల ఆటోవాడికి కిరాయిదబ్బులిచ్చి, స్టేషన్లో సరోజినిని కలుసుకుంది. ఇద్దరూ ఆతురతగా బండినిలేచిన ప్లాటు ఫారంవేళు వదిలారు.

గంట గంటగా ప్రాగింది...

“సరూ! ఇంకా ఆలావెళ్ళి అందుకోవోరే, ఈ పెట్టెలోనే ఎక్కడున్నా?” అంటూ దగ్గరనిపించిన ఆఫీస్ పెట్టెలోకి తీసుకువెళ్ళింది. సరోజిని యేంకూటాడలేదు. “హండ్ బాగ్ లోవలపెట్టి, పెట్టెలోకి యిక్కింది.

“సరూ! వెళ్ళగానే తుత్తరం రాయి!”

“అలాగే కమలా!”

“ఒంటరిగా ప్రయాణం చేస్తున్నావ్! జాగ్రత్త మూ!”

“థాంక్స్...”

గారు నిజరో వ్రాచాడు.

“వెళ్ళొస్తాను కమలా!”

సరోజిని మామమ్మి తనచేతుల్లోకి తీసుకుని, “కుభంగా వెళ్ళిరా!... నవ్వు బయలుదేరేముందు తుత్తరంరాయి! నేను స్టేషన్లో కలుసుకుంటాను. మరిచిపోకు” అంది కమల.

“ఉన్నా” మని నిట్టూరుస్తూ రైలుదిలింది.

“బైబై!” అంది సరోజిని, బిజీలోంచి వేయివ్రాగిస్తూ, ఆ మెను మామమ్మ—పాటు ఫారంమీదే నిలబడిపోయింది కమల. క్రమంగా మారుమయిపోతున్న చెజవాడ ప్యాసింజరులోని తన స్నేహితురాలియావం పూరిగా కనుమరగిపోయింది. ఆ కాదను క్షణించేస్తూ—భారంగా ఒక్కనిట్టూర్పు విడిచింది.

* * *

ప్రయాణపు ఒడిదుడుకులతో తప్పిబుర్రే

పోయిన సరోజిని మనస్సు నిమిరవతేసరికి అర్ధగంటపైగా గడిచింది. అప్పటివరకూ తన మట్టూ పరిశీతుల్ని గురించి ఆలోచించడానికై కా ఆమెకు తోచలేదు. తొన్ని స్టేషన్లు గడిచిన తర్వాత, తన ప్రయాణంచేస్తున్న కారణవరసితి గమనించింది; అందులో ఆటో బసంలేరు.....వది, వచ్చేందుకు తప్పితే! ఆ బైత్రే ముసలిదంపతులు—మనుమరాకు గావోలు—ఇద్దరు అమ్మాయి అతో మచ్చలలాడుతున్నారు. అయిదారు గురు యువకులు సిగరెట్టు కాల్పుతూ, సినిమాల్ని గూర్చి తర్కించు కంటున్నారు. తనకెదురుగా ఒకతను దినపత్రిక ముఖాని కడ్డంపెట్టుకుని బసంచేస్తున్నాడు; అతని ప్రక్కగా చాచాత్ర మాత్రేలు వయస్సుగల

సి.డి. యస్. రామయ్య

*****

ఒక అమ్మాయి నిలుచుని, బిజీగనండా ప్రక్క తిని చూస్తున్నాడు. మిగతా వాళ్ళు ఏస్తూ కలిసి నలంకు రైలుగురున్నారు. మట్టూరా తున్న వర్గ వర్ణి చూసిన తర్వాత, తన ప్రయాణంలో యేమీ యిబ్బందులు వడనవసరం వుండదని నిశ్చయించుకుంది.

బాధువుచుడంకోసం చదువుకోడానికి తెచ్చుకున్న వారవత్రికను విప్పి చదువుకోవడం మొదలెట్టింది సరోజిని. అలా కొంతసేపు గడిచింది.

తన సమాచారి కెకరో వచ్చినట్లు అరికిడి వినిపించి—తన చూత్ర తుప్తకంమిదినుంచి ముందుకు మరల్చింది. ఇంతకుముందు, తన కెదురుగా బిజీ దగ్గర కనిపించిన అమ్మాయి—తన శిషి మామమ్మ నిల్చున్నాడు. నిక్కరూ, బుక్ వద్ద తోడున్న నివున్నాడు. కాస్త యెర్రగా తుప్తగా—మది పొసిడితేసి, మన్నగా చువుకున్న క్రావుతో—ముడ్తగా, తనశిషి వింతగా చూస్తున్నాడు. అతని శిషి ఓ నిమిషం పాటు మామమ్మ వుండిపోయింది సరోజిని. ఆ తర్వాత అతడు ముఖం లిప్పి లిప్పి తన శిషి చూడంతో—సరోజినికి నవ్వాగింది కాదు!

“ఎందుకలా చూస్తున్నావ్ కామూ?” అని నవ్వుతూ ప్రశ్నించింది సరోజిని. కాదు నవ్వాడు; “చూస్తే యేం?” అన్నాడు.

వాడి ముదు లారితే మాటలు ఇంకా విశాలనే కు తూ నులం తో—సరోజిని వాడ్ని దగ్గరికి తీసుకోవోయింది. కాని, వాడు తప్పించుకుని, ఆ మాదృన్న అతని వద్దకు వెళ్ళిపోయాడు.

“మోహా! రైలో యేదిటి నీ అలరి? ఒక్కతోట మాన్పురాదు!” వాడి అలరిని ఖండిస్తున్నట్లు—అత నన్న మాటలకి సరోజిని మనస్సు కాస్త భాధపడింది.

మోహా! యాహాని! తగటు—ముద్దు లారితే కేలు! అనుకుంది సరోజిని.

అతని దగ్గర నిక్కబంగా మోదృని సరోజిని వేళ చూస్తూన్నాడు మోహా. వాడి వాడిచూపులోని భావమూ, బాష్ట్రయత—సరోజినిని మర్చి తుప్తకంవేళు తిప్పలేక పోయాలు. అయిదు నిమిషాల వరకూ తనూ—ఆ నిలాడి వేళు చూస్తూ—చిరునవ్వులు చిలికిస్తూ వుండిపోయింది. అంతలో వాడి ముద్దుముఖంలో విహద రేఖలు అలుముకున్నట్లు ఆమెకు తోచింది. అలా బుక్ గా మారి నెట్టుకుని, తనకు చూస్తూ కొంతసేపు మానంగా మోదృన్నాడు. వాడి చూపులోని అర్థ మేదిటో అర్థంగాగ సరోజిని ఆలోచించసాగింది. అంతలో మోహన్—దినపత్రిక చదువుకున్న ఆ క్షణికితే తిరిగాడు:

“వాన్నా! వాన్నా!!”

“ఏమిటిరా?” అన్నాడతను, కత్రి నుండి దృష్టి మరల్చుకుందానే!

“మరే! అమ్మ యెలా వుంటుంది చెప్పు?”

“ఎలా వుంటుంది? బాగానే వుంటుంది.” “అయితే...అమ్మ యెందుకు చచ్చిపోయింది నాన్నా?”

“శివించకలసినకాలం పూర్తయిపోయింది గాబట్టి—చనిపోయింది...అంతే!”

“మరి, అమ్మ ఇలా కానుంటుందా?”

“అవును; బాగుంటుంది. అమ్మ చాలా మంచిది.”

“అమ్మ నన్ను చూసి నవ్వుతుందా?”

“ఊ! నవ్వుతుంది; దగ్గరికి రమ్మని పిలుస్తుంది; ముద్దుపెట్టుకుంటుంది గూడా!”

“అయితే, అమ్మ చచ్చిపోలేదు; అమ్మ కాదగ్గరే వుంది! నాదగ్గరే వుంది” అంటూ అనందంతో చప్పట్లు కొట్టసాగాడు.

“ఏమిటా చాగుడూ? ఏమి అమ్మ?” అంటూ ముఖమిడినుండి ప్రతికను తీసి మోహన్ అడిగాడతను.

“అదిగో, అమ్మ!” అంటూ సరోజిని కేసి వేరై చూసి నవ్వాడు మోహన్. అంతు లేని ఆశ్చర్యంతో - ఆ యువతివేపు మొట్టమొదటగా చూశాడు ఆ యువకుడు.

అమె గూడా అమ్మతో చూసింది!

అమె ముఖంలో కోపమునుకప్పవన్న సిన వ్యాపించింది. అబ్బాయిని, అతన్నీ - చూర్చి చూర్చి చూసింది. ఆ చూపుల చివరి దృశ్యంలో - అతనికి, ఆమెకు మధ్య చిరు నవ్వులు మెలకేరాయి.

తర్వాత, అత నన్నాడు: “సారీ! మరే మనుకోరనుకుంటాను!”

“అట్టే! అనుకోదాని కేమందండీ! చిన్న పిల్లాడు... నూరు మాటలన్నా ఒప్పుకోవలసిందే!”

మళ్ళీ ముగ్గురిమధ్యా కొన్ని నిమిషాల వరకూ మానం గడిచింది.

సరోజిని చదువుతూ చదువుతూ - తరుమా వాడివేపు మాన్తూ కూర్చుంది. ఆమె చూసినవ్యడల్లా వాడూ చూస్తున్నాడు. అఖరికి వుండబట్టలేక, మళ్ళీ వాణ్ణి తన దగ్గరికి పిలిచింది. మోహన్ అడుగుమీద అడుగు వేసుకుంటూ ఆమె దగ్గరికి వచ్చాడు. సరోజిని వాడి తల ఆహ్లాదంతోగా నిమిరుతూ - “నీ పేరేం బాబూ?” అని ప్రశ్నించింది.

“మోహన్ బాబు!”

“ఊ!... ఎక్కడుంటున్నావో?”

“ఇక్కడే...”

“అహ! అదిగాడు... మీ యిల్లెక్కడ అని అడుగుతున్నా?”

“రైజవాడలో...”

“చదువుతున్నావా?”

“ఊహ!...”

“మరేం; మా వూరోస్తావా?”

“ఊహ!...”

“పోనీ, నాదగ్గరుంటావా?”

మోహన్ కొన్ని క్షణాలపాటు ఆలోచించి, పిదప ‘నస్తా’నన్నట్టు తల వ్రాపాడు. ఆ అనందంలో సరోజిని వాడిని దగ్గరకు తీసుకుని, వాడి బుగ్గను ముద్దుపెట్టుకుంది... ఆ తర్వాత వాడిని తన దగ్గరే కూర్చో పెట్టుకుని - సరోజిని కలుస్తాడుతూ కూర్చుంది. కొంతసేపటి తర్వాత, కాను తీసుకు

పోతున్న పక్కా, మికాయా వగైరాలలో కొంత వాడికిచ్చింది. వీ ఆభిమానంకోద్దో - కొంత అతనికిగూడా అందియ్యబోయింది సరోజిని.

అవ్వడతను ఆమెను వరికిరించాడు.

“బాబు - చాలా మంచివాడు” అంది ఆమె - చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

ఆ మాటలను అంగీకరిస్తున్నట్టు తల వ్రాపాడు అతను.

మోహన్ అపిలు వండును రింటూ కిటికీ గుండా ప్రకృతిని చూస్తున్నాడు.

“మీ రెంకవరకు పోతున్నారా?” అని అడిగాడతను.

“నిడుచోలువరకూ...”

“మీ పేరు తెలుసుకోవచ్చువా?”

“సరోజిని.”

అతని ప్రశ్నల వరంపరలకు నమానానా యగా - తను మద్రాసులోని ఒక చాన్సిట్రీలో వర్సగా పనిచేస్తున్నాననీ, సెలవుమీద - స్వస్థలమైతే నిడుచోలు చడతూన్నాననీ - తనకు తలిదండ్రులూ, అన్నదమ్ములూ వున్నారనీ - సరోజిని చెప్పింది.

అట్లాగే - అతనూ తనను వరిచయం చేసుకున్నాడు; అతని పేరు శేకవరావు అనీ, మద్రాసులో ఒక పత్రికా అఫీసులో పనిచేస్తున్నట్లా - ఏదో స్వంత పనిమీద రైజవాడ వెళుతున్నట్లా చెప్పాడు.

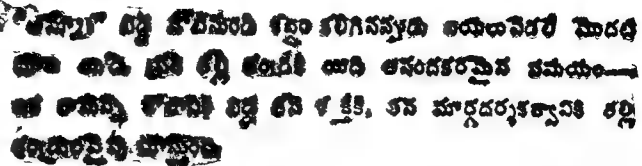
“పరిచయం ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రాణాలను కలుపుతుంది; ప్రాణాలను తీసుంది కూడా!” అన్నాడు శేకవరావు.

అందానికి సాటిలేని

రెమీ టాల్కమ్ పౌడర్ & స్నో

AVRA-365

“ఇన్నె విరుందు” - ప్రతిభు కవారము రేడియో సిరో 41 72 మీటర్లమీద పాయంతం 6-30 నుండి 6-45 వరకు విని అనందించండి.

విష్వక్సాని, ఆ కర్మ దీనియి కర్మయోగ్య, అవ్యక్త మందివారి
 కడందో మనదాని విష్వక్సాని అవినీయారా, అలాగే అలా అనెదలులే
 అనికే అవినీయారా, అది అవినీయారా అనికే అవినీయారా

[illegible]

మీ బుద్ధికి మీరే రక్షకులు—
ఆరన్నా నిరాశ చేయొద్దు—

మొదటి
పూట

లైఫ్ ఇన్ స్కూరెన్స్ కార్పొరేషన్ అవ్ ఇండియా

ASPL/HC 22

★ స్వయంవరం ★

సరోజిని నవ్వుతూ ముఖం వింటుంది...

రైలు గూడురులో అగింది. కేశవరావు దిగి, అక్కడి 'ప్లాంట్'కు వెళ్ళి, తినడాని కేవేసో పట్టుకొచ్చి, మళ్ళీ రైలక్కాడు. ముగ్గురూ ఆ ప్రవృత్తులూ కలిసి తిన్నారు. రైలు మళ్ళీ పరుగుసాగించింది.

మోహన్ మాట అటుంచి, కమ్మగా-రాజ కీయాలు, నేటి ప్రపంచపు స్థితిగతుల విషయాలు, సినిమా కబుర్లు—ఆ యువతీ యువకుల మధ్య సాగింది. సరోజిని యేదోనా చెప్పినప్పుడు—అది సబబుగాని పక్షంలో—చక్కగా విమర్శించి, ఆమెను ఒప్పించాడు.

సాయంత్రం నాలుగున్నర ప్రాంతానికి రైలు ఒంగోలులో అగి బుస్సుమంది. కేశవరావు మళ్ళీ రైలుదిగి, ప్లాట్ ఫారంవీడ నడిచాడు.

సరోజిని అతన్ని చూస్తూ కూర్చుంది. మోహన్ నేడను చూడనిదీని కిటికీగంటా చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

కొన్ని నిమిషాలు గడిచాయి.

మొదటిగంట కొటింది. అతని రాకకోసం మీదుకుచూస్తూ కూర్చుంది సరోజిని. అతను వస్తున్నట్లు లేదు.

రెండోగంట కొటింది.

రైలు నెమ్మదిగా బయలుదేరింది.

కేశవరావు ప్లాట్ ఫారంవీడ కనిపించలేదు. రైలు బయలుదేరే ఆఖరిక్షణంవరకూ అతని రాకను వేయకళ్ళతో యేదురు చూసింది. కాని.....ప్రయాణనంతకపోయింది. అతను రానేలేదు.

"అమ్మయ్యా, ఆయన రాకమందే రైలు బయలుదేరిపోతోందే!" అని దిగాలుగా అంది సరోజిని. ఆమె చూడయంలో యేదో గజిబిజి పుట్టకొచ్చింది.

"నాన్న రాలేదేం పిన్నమ్మా?" అన్నాడు మోహన్.

మధ్య ఇదేమిటి? ఈ పిల్లాడు వరసపెట్టి పిలుస్తున్నాడూ! అయినా యేదో నోటి కొచ్చినట్టు పిలవక, వాడికేం తెలుసు?... సరోజిని మనస్సు పరిపరివిధాలుగా ఆలోచించసాగింది...లోకరీతిలో—కళ్ళలో చదివి నట్లు—ఈ ఘటన జరిగిపోయిందేమిటి? ఈ అబ్బాయిని తనదగ్గర విడిచిపెట్టడానికే ఆయన, ఈ నాటకం ఆడాడా? ఈ తిరహా మనుషులు లోకంలో ఉంటారని తనకెంతకు ముందే తెలుసు? కాని తనెప్పుడూ చూడలేదు. ఆయితే, తన పిన్నం అనుభవస్తుంది! అదీ ఘటన.

ఏ అనుబంధం వల్లో ఈ అబ్బాయికీ, ఆయనకీ సంఖ్యం కాబోలు! చెబుకొని వారికి అంటగట్టడానికి ఆయన ఇలా నాటకం ఆడి, ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

సరోజిని లేచిపోయింది! ఆఖరికి తన కంటగట్టి పోయాడు. అయ్యా, తనెంత మోసపోయాడు! నీకోక విడ్డా! అని లోకం మానే ఏం చేయాలి! ఇతను నావిడకాదు; ఎవరో! అని తను వాడినీ—మృతత్వాన్ని బ్రహ్మదేవుడు గూడా నమ్మడు గాబోలు!

మోహన్, సరోజిని లోపలికి తీసుకువెళ్ళి అక్కడ పెట్టబోయింది. సరోజినితో వాటూ మోహన్ గూడా వెళ్ళాడు.

రాత్రి ఎనిమిదిన్నర గంటల ప్రాంతానికి విధి మంగిల బండి అగిన చవ్వడయింది. మోహన్ ను నిద్రపుడుతూ, కనుమూయబోయిన సరోజిని, ఆ చవ్వడు విని విధి కొచ్చింది. చుట్టకొలుస్తూ విధి అరుగువీడ కూర్చున్న సరోజినికంటే బండి వచ్చిన విశేషమేమిటా అని ఆశ్చర్యపోయాడు.

బండి నుండి దిగిన ఇద్దరు మగవాళ్ళనీ—మనక బెలుగులో గుర్తించలేకపోయింది సరోజిని.

సరోజిని కంటే దగ్గరకు వచ్చిన ఓ వ్యక్తి— "ఏవండీ! సరోజిని అనే పేరుగల అమ్మాయి.....ఇక్కడే...." అని అనబోతూన్నంతలో—

"అవును... ఇక్కడే వుంటోంది..." అని సావధానంగా జవాబిచ్చాడు సరూకంటే.

"ఆ అమ్మాయి కంటే మీరేనా?"

"అవు! నేనే!—"

"కాస్త లోపలికి రండి; కొంతం మీతో మాట్లాడాలి..."

ఇంతవరకూ కంటే మోహన్ వీడన ఆవురుమకంకం సరోజిని కి పరిచయమైంది గాడు.....కాబట్టి ఆమె పూరుకునే ఉంది.

ఆ ఇద్దరూ ఇంటిలోకి నడిచి, బెలుగులోకి వచ్చేసరికి—ఆ ఇద్దరిలో కేశవరావు గుర్తించ

కేశవముల సౌందర్యబుక్ ప్రెస్

కాపీర్-కుసుమ్

ప్రెస్ మిన నూనిల్ నానవిట్టడు

మొదల దక్కరక్కలా మలామ్

సౌందర్యబుక్

మొదల గట్టు కొట్టు మొటిమలకు

కన్నం బిట్టు కొట్టు కొట్టు

ప్రెస్ మిన నూనిల్ నానవిట్టడు

యునైటెడ్ కన్స్ట్ర్-మద్రాస్-1.

తాంబి:విజయవాడ.

మరియు హైదరాబాదు.

అధైర్యపడవద్దు

స్త్రీయమైన, నిజమైన SEX—

ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.

డాక్టర్ రత్నంనన్న, (Estd 1904)

మలకపేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాద్ - 2.

(దక్కన్)

రాగిణి ఇలా చెప్పుచున్నది
 "నేను ఎల్లప్పుడూ లక్ష్మీ టాయ్లెట్
 వజ్రును వాడుచున్నాను—అది ఎంతో
 తిల్లవిది, ఎంతో శుద్ధమైంది సౌమ్యమైనది!"
 ఉల్లాసవతియగు రాగిణి ప్రవీణ వర్తకి సౌమ్య
 ర్జ్యముగల సొగసైనతార అమె ప్రకాశమాన చర్య
 సౌందర్యము అనేక మంది వనితలకు అసూయా
 కరమైనట్టిది—"నేను ఎల్లప్పుడూ శుద్ధమైన
 తెల్లని పరిమళముగల లక్ష్మీ టాయ్లెట్ వజ్రును
 వాడుచున్నాను" అని అమె చెప్పుచున్నది
 రాగిణివలె చేయుడు—శుద్ధమైన తెల్లని లక్ష్మీ
 టాయ్లెట్ వజ్రును ఎల్లప్పుడూ వాడుడు!
 కఠినమంతటి సౌందర్యము కొరకు, పొదునైన
 పెద్ద సైజును కొనుడు.

లక్ష్మీ
 టాయ్లెట్ వజ్రు

ఎవరైనా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు వజ్రు

L. T. S-445-X52

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ రిమిటెడ్ బొంబాయి వారి లక్ష శయారు.

సంఘం వరం

చింది సరోజిని! ఆ గుర్తింపుతోనే-అప్రయత్నంగా "మీరవా?" అంటూ ఆమె నోరు తెరిచింది.

ఆమెను చూస్తూనే అరణ మెల్లగా వచ్చాడు: "పారబాటు జరిగిపోయింది" అన్నాడు.

అంతలో సరోజిని అన్నయ్య నుండ రావూ, తల్లి-రంగంలోకి దిగారు.

"ఆ అబ్బాయి తండ్రి ఈయనేవాడా!" అంటూ తన తండ్రికి కేళవరావుని వరిచయం చేసింది-సరోజిని.

"ఇతను నా బాల్యమిత్రుడు... రంగారావు" అంటూ రెండో యువకుణ్ణి, అక్కడి అందరికీ పరిచయం చేశాడు కేళవరావు.

వరిచయం లు ఒక విధంగా పూరి అయ్యా- "మా అబ్బాయి యేదీ-సరోజిని?" అని ప్రశ్నించాడు కేళవరావు.

"మీ అబ్బాయి! ఆలా చెప్పకోదాని కేవా మీకు అంత వుండేమా కాస్త ఆలోచించారా?" అని కాస్త అవేంకో ప్రశ్నించింది సరోజిని.

నేరకుడిలాగా-కేళవరావు ముఖం పారి పోయింది. కళ్ళజోడు చేతికి తీసుకుని నెమ్మదిగా ముఖం దిండుకోబోయి, కాంతంగా అన్నాడు: "ఈ అవేంకోలో- నువ్వన్నీ మాటలన్నా నేను సహిస్తాను. ... కానీ, నువ్వు నమ్మినా నమ్మకపోయినా- నిజంగా జరిగిందేమిటంటే- పారబాటు!"

"అవునండీ! - ఆ పారబాటు మాదా వావల్లే జరిగింది!" అన్నాడు రంగారావు.

"అసలు యేంజరిగిందో- విశేషంగా చెప్పండి బాబూ?" అన్నాడు సరోజిని తండ్రి.

కేళవరావు అన్నాడు:

"ప్రతికేదనా కొనుక్కొన్నామని పుస్తక కాలవేపు వల్లనూ, అక్కడ ఈ రంగారావు కనిపించాడు. అక్కడ రైలు ఎంతసేపు ఆగుతుందో నాకు సరిగా తెలియదు. అయితే, వదిలేసునిమిమలసేపు ఆగుతుందని ఇతను చెప్పి, నమ్మి, ఇద్దరమూ కేకాటికలోకి వెళ్ళాము. ఆతరువాత ఇద్దరమూ పాటుభారం మీదకువచ్చియాస్తే, రైలు వుంటేవా? నాకు తల తలకిందులైపట్టనిపించింది. తర్వాతి స్టేషనుకు 'వైర్'చేసే రైల్వోని మాఅబ్బాయిని నిలపెట్టాలని అనుకున్నాను. కానీ, అంతలో-ఆరుంపావుకు 'జనతాఎక్స్ ప్రెస్' వున్నట్టు స్టేషన్ మాధ్యమం చెప్పాడు. ఎల్లానూ భేదా, చెప్పుకున్నది సరోజినికాబట్టి, ఆమె గొప్పభోతున్నది నిడుబ్రోలు అని తెలిసి వుండబట్టి-నా మనస్సును నిమిరపరుచు కున్నాను. అనుకున్నట్లే కొనుక్కొన్నామని -

ఇద్దరమూ ఎక్స్ ప్రెస్ లో దిగి - బండివాడి వ్యాసా కనుక్కున్నాము. అది జరిగింది!" -

అందరి ముఖాల్లోనూ సంకృప్తితో కూడిన మందహాసం విరిసింది. అందువల్ల సరోజిని చూడయం కాస్త తెలికపడింది. అదే సమయంలో నిద్రమేల్కొన్న మోహన్... సరాసరి రంగంలోకివచ్చి, "వాన్నా! -" అంటూ కేళవరావు ఒక్కోకి జోరబడ్డాడు.

సరోజిని తండ్రి వచ్చా తా వంకో అన్నాడు: "మాడునాయనా! - కల్పమం లేని చూడయంకో-సరోజిని చెప్పినమాటల్ని మేము నమ్మలేక - దాన్ని నానామాటలూ తిట్టాము. కానీ, మా అమ్మాయి బంగారు పిచ్చుక - కాబట్టి ఓర్పుకోగలిగింది!"

"జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. దాన్ని గురించి విచారించడం చేసికీ; విమర్శించు కోడండేసికీ! - మా చెల్లెమ్మ నుండు మాకు తెలియ! - ఆ! - బావగారూ! - ఈరాత్రికి మీ రిద్దరూ ఇక్కడే బసచేయక తప్పదు!" అని మాకుం జారీ చేశాడు నుండ రావు.

"తప్పదు, మరి! -" అని వచ్చాడు రంగారావు. అందరూ చెదరిపోయారు.

బిధిచైత్రుగదిలో - అతిథులు ముగ్గురికి వడకలు సిద్ధమైయాయి...

మోహన్ మళ్ళీ నిద్రమైకంలో పడ్డాడు! రంగారావు సిగరెట్టు ముట్టించడానికి బిధిలోకిపోయిన-సమయంలో - సరోజిని కాసినపాలు చెంబులో పోసుకుని, బిధిగదికి వచ్చి, కేళవరావుకు అందించింది.

"సరోజిని! నీతో ఒక విషయం మాట్లాడాలి!" అన్నాడు కేళవరావు.

"చెప్పండి!"

"మోహన్ నన్ను ఎంతగా ప్రేమిస్తున్నాడో, అంతగా నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాడు! ఈ పరిస్థితులలో-నువ్వు వాడికి... వాడికి..."

"అవడం చేసికీ చెప్పండి!"

"నువ్వు...వాడికి...తల్లి కాగలిగితే?" అని ఆగిపోయాడు కేళవరావు.

సరోజిని కళ్ళు చిట్టించుకున్నాయి.

"అదలా సాధ్యం?!" అని ప్రశ్నించింది.

"ఏం?"

"వాడికి తల్లివుండగానే, నే నెలా తల్లి కాగలను?"

"అంటే వాడితల్లి బ్రతికివుందని నువ్వు కంటున్నా రన్నమాట! లేదు, సరూ! నువ్వుతో ముందరించింది.

వాడిని ఈ జాకంలో నిడిచివెట్టి, తది అప్పుడే పరలోకం చేరుకుంది!"

"నదిగ! - అంటే మోహన్..."

"...నాకుమాడు అని నీవుపారబాటు. అది నా దోషం కాదు."

"మోహన్ మీ కొడుకు కాదన్నమాట; అయితే - నిన్నుల్ని 'వాన్నా' అని పిలుస్తాడేం?"

కేళవరావు విచారపు నవ్వు వచ్చాడు: "వాడు నన్నలా పిలవడంవల్లే, నాకీ అవస్థ! తల్లి పోయినప్పటినుంచీ వాడు నా చేతుల మీదుగానే పెరిగాడు. ఎందుకంటే, వదివ పోయినప్పటినుంచీ మా అన్నయ్య అయ్యా మయ స్థితిలో పదిపోయి-యెప్పుడూ చేతుడి ధ్యాసలో వుండేవాడు. అప్పటినుండి వాడిని కాపాడవలసిన భారం నామీద నేను కున్నాను. అందువల్లే - ఇంతవరకూ నేను వెళ్లాడక పూరుకున్నాను. వాణ్ణి కన్ను విడ్డ లాగా కరుణించి కాపాడగల వధువు నాకు లభించాలనే ఇన్నిరోజులూపూరుకున్నాను. అదృష్టవశాత్తూ - నీ పరిచయం లభించి..."

అని ఇంకా చెప్పబోతున్నంతలో సరోజిని అడ్డుపడింది-తడబడుకున్న మాటలతో:

"అంటే మీరు అనివాహితులన్నమాట! - అయితే, ఈమాట ఇదివరకు చెప్పలేదేం?" అంటూ కేళవరావు ముఖంలోకి చూసింది.

"సందర్భం లభించలేదు; అంతే!" అని వచ్చాడు కేళవరావు.

"అందుకే - రైల్వో వస్తున్నప్పుడు - పరిచయం ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రాణాల్ని కలుపుతుంది; ప్రాణాల్ని తీస్తుంది కూడా! అని అన్నాడు కాబోలు!" అంటూ చిరు కోపం తెచ్చుకుంది సరోజిని.

కేళవరావు ఆమె చేతుల్ని తనచేతుల్లోకి తీసుకుని- "నీ మనస్సులోని మాట చెప్పు సరూ! నేనంటే నీకు యిద్దమేవా?" అని అడిగాడు.

తలొప్పుతూ నీగునభివయించింది సరోజిని.

అప్పుడే బిధినుండి వచ్చిన రంగారావు- "సిగ్గుపడడం చేసికీ సరోజిని! - నీకు భర్త కాబోయేవాడు సామాన్యుడు కాదు; పెద్ద రచయిత; కథకుడు...అందుకుగాను నువ్వు గర్వించక తప్పదు!" అన్నాడు.

ఈసారి సరోజిని-ఆకథకుడిమీద పెళ్ళిమాపులు ప్రసరించింది.

■ గదికి ప్రక్కగావున్న వసారాలో- భర్త పాదాలచెంత కూర్చున్న సరోజిని తల్లి- "తెభాస్తు అనండి" అంటూ తనభర్తని చిరు

జీవిత వలయాలు

[గతవారం తరువాయి]

“అవును, సరే. ఇకాళ బాగా చదివావు పాకం. ఏంకావాలో కోరుకోమని పనిస్తాను” అన్నాడు మహీధర్ అరిసిపోయి కుర్చీలో వెనక్కువారిక జలజనంక తూర్పు.

మాట నిలబెట్టుకుంటారని “నేనేమీ అనుకోలేదు.” జలజ మూతి వయ్యారంగా ముడుస్తూ అంది.

“అది కాదుడియర్. మరేదయినా కోరుకోమని మనవి. అంటే అడవాళ్ళకు కావల్సివని, సినిమాలు, థామకాన్ చీరలు, కంటి

★ యద్దనవూడి సులోచనారాజి ★

“ఒక్క వారంలో జలవరమా పుష్కం ముట్టను. సెలవు మంజూర్ చేయండి” విషయంగా అంది జలజ, వచ్చిన అవకాశం జారవిడుచుకోకుండా.

“అదెలా జలజ! కుర్చీలు దగ్గరకు చాలా?” అన్నాడు మహీధర్.

“అంతేలేండి. లేకపోతే మీరు యిచ్చిన

కింపైన వాకిట్లు, తళతళలాడి ధగధగ మెరిసేవగ...”

“అగండి. అగండి. అవన్నీ నాకు పుష్కలంగా వుండి వెక్కనంగా వున్నాయి. నాకు లేనిదల్లా ఒక్కటే,” అంది జలజ.

“ఏమిటది?” ఉత్సాహంగా ముందుకు వంగాడు మహీధర్.

“విక్రాంతి” అంటూ జలజ టేబిల్ ముందునుంచి లేచింది.

“విక్రాంతి లేదంటున్నావా?” తన

నూదా కుప్పిలోంచి లేస్తూ అన్నాడు మహీధర్.

“నిజంగానేనండి. కేవలం మీ సంతోషంకోసం మిమ్మల్ని సంతృప్తి పరచటానికే గాను ఒక యంత్రంలాగ చదువుతున్నాను.”

“అ మాట నాకు చాల సంతోషాన్ని కలిగిస్తోంది జలజా!” మహీధర్ కంఠంలో మధురమైన ఆపాఠ్యాల నిండుగా తోణికిన లాడోంది.

జలజా టిక్కిలోంచి కూనంలోకి చూస్తూ చెబుతోంది.

“మీకు కాళ్ళు పట్టంలో, మీ పాదాల మీద నీళ్ళు తోడటంలో యెలాటి క్రమ చూపిస్తావో మీరు చదవమన్న ఆ చదువులోనూ ఆ క్రమ చూపిస్తాను. మీరు చెప్పారు కాబట్టి చేస్తున్నాను కానీ ఒక్కొక్కసారి ఆ పుస్తకాలు చూస్తుంటే తీసుకొని పొయ్యిలో మంటపెట్టాలన్నంత కోపం వస్తుంది” అంటూ వెనక్కి తిరిగింది జలజా.

మహీధర్ జలజా పదకవీ సరిచేస్తున్నాడు.

“చాంతో మీకేంపని?” తీవ్రంగా అడిగింది.

“విక్రాంతి లేనివాళ్ళకు విక్రాంతి కల్పించటం ప్రక్కనున్న మానవుల కనీసధర్మం. ఇందులో తప్పేముంది. అసలయినా మనమిద్దరం సమాన భాగసులం. మనద్దరిలో యొక్కొక తక్కువ భేదాలని నేను నవించను. రోజూ నువ్వు నా పనులన్నీ చూడటంలేదా? ఈ ఒక్కరోజున, అందులో నవ్వలసివచ్చేవిన్న సమయంలో యీ పని చేస్తుంటే, చానిలో తప్పలేదు సరిగదా అది నా ధర్మం నూదా ను” అన్నాడు మహీధర్.

“అయ్యో మీ ధర్మాలు బంగారంకాను! యెవరన్నా చూస్తే ఈ ధర్మాలని చూస్తారుటండి. దీనికళ్ళు నెత్తికొక్కయి; సిగ్గు యెగ్గు లేకుండా మొగుడిచేత పక్కనేయించుకొంటోంది, అనుకుంటారుగాని.” జలజా వచ్చి మహీధర్ చేతిలో దుప్పటి లాక్కుంది.

“ఒక్కొక్కసారి నువ్వు మరీ యంత్ర అమాయకంగా మాట్లాడతావే? జలజా!” వత్తుతూ అన్నాడు.

“చాలెండి. నేర్పారు మహలాల్. మీ లాటివారితో ప్రవర్తించటం కలిమిదా సాము. అగ్రహంవచ్చినా పట్టరేం. అనగ్రహంవచ్చినా పట్టరేం. కానీవు చదువుకి రావడాని కాలస్యమేగా ఈ మందహాసాలు, దరహాసవదనాలు యొక్కడకు పోతాయో మరి” జలజా కోపంగా అంది.

“నువ్వు కోపంలో యంత్ర అందంగా వుంటావని నా కిదివరకెప్పుడూ తెలియదుసిక్కి,” అన్నాడు మహీధర్ తన ప్రక్కవై కూర్చుంటూ ఆశ్చర్యం అభివ్యక్తం.

“ఇప్పటికైనా తెలుసుకున్నాడు. ధన్యులం. జన్మ తరించింది.” జలజా మామూలుగా అన్నా అందులో యేవో వ్యంగ్యార్థం ప్రసించాడు మహీధర్. ప్రక్కమీద పడుకుంటూ.

“నమ్మనిరించి నీకేం తెలుసు జలజా. ఇది నాలో కేవలం తెచ్చిపెట్టుకున్న రూపు మాత్రమే. మరోరూపు నువ్వు చూడలేదు కాబట్టి ఆ విధంగా తెలవటం సమంజసమే. ఆ రోజూ దగ్గరికి వస్తోందిలే. నాకు నువ్వు ‘మీ రెండు మంచువారండి’ అంటూ వచ్చి నా గుండెలమీద వాలవు?” లోలోపల అనుకున్నాడు మహీధర్.

“కొంతమంది అర్థంలేని ఆదర్శాలకోసం జీవితధర్మాలు, వాటి విలువలు మర్చిపోతుంటారు. మహీధర్ ఆ జాతివాడేనని నీస్తోంది. కానీ, పరిస్థితి వివచించేకోణం ముందుకువచ్చి అతన్ని యెదిరించి నా జీవిత మారం చక్కబరుచుకుంటాను. తొందర పడటంలేనికీ?” అనుకుంది జలజా నిద్ర ముక్కుమిస్తూ.

పరీక్ష లింకా రెండుమాడురోజులున్నాయనగా ఒకరోజు సాయంత్రం క్రిథర్ పెటెలో బట్టలు సర్వప్రారంభించాడు.

“పెట్టె సర్దుతున్నారెందుకు?” కైలజ ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించింది.

“చంద్రమోహన్ పెట్టి. పెట్టాలి” ముక్కు సరిగా జవాబిచ్చాడు క్రిథర్.

“ఎటుండినుంచి పరీక్షలు మొదలు. జ్ఞాపకంలేదా?” కోపం బలవంతంగా దిగమింగి అడిగింది.

“ఎంగుడు జ్ఞాపకంలేదా? ఉంది.”

“మరి?”

“స్నేహితుడిపెళ్ళి జీవితంలో ఒకసారే వస్తుంది. పరీక్షలు ఆ నేకసార్లు వస్తాయి” నిర్లక్ష్యంగా అన్నాడు క్రిథర్ బట్టలు సర్దుటం పూర్తిచేస్తూ.

“అయితే యిన్నాళ్ళనుంచి చదివించదువు ఒక్కస్నేహితుడి పెళ్ళికోసం నాకోసం చెప్తారన్నమాట. జీవితంలో స్నేహితుడి వివాహం ఒకసారే వస్తుందని గొప్పగా చెప్తున్నాడుకానీ ఎంతో అమూల్యమైన కాలం పాడయిపోతుందని తెలియదన్నమాట. నా కోరికకంటే మీ స్నేహితుడి వివాహం ఎక్కువగాదా? ఇదేనామరీ పెళ్ళయిన కొత్తలో మీ జీవితంకంటే నా జీవితమే ముఖ్యమని చెప్పారు” తనదగరున్న అస్త్రాల్ని తీసి తీసి ప్రయోగిస్తోంది కైలజ.

“నవ్వందరి భార్యలులాగ ప్రవర్తిస్తే నేనూ అంతకంటే ఎక్కువగానే చూసేవాడిని. నా మాటలు నాకు గుర్తుచేసుకుని నీ ధర్మాన్ని నువ్వు సరిగా నిర్వహించావో లేదో జ్ఞాపకం చేసుకుని మరి అడుగు, నిజమే!

నా జీవితంకంటే నూదా నిశ్చక్కువగా ప్రేమించాను. ప్రేమించాను కాబట్టి అర్థంలేని నీ ఈ ఆటలు ఆడినట్లుగా నాకు తున్నాయి. ఈ నాడు నీ మాటను కొదవి తోనేనున్నానంటే అది నువ్వుచేసుకున్నదే, నువ్వు కావాలని నీ విలువను పోగొట్టుకున్నావు. చానికి నన్నేం తెలియకుంటుందా? పెట్టి తాళించేస్తూ అన్నాడు. అతనిమాట రెండు ప్రకారంగా వున్నా వాటిలో తీవ్రమైన కళారత కనిపిస్తోంది.

“అయితే వెళ్ళటానికే నిశ్చయించుకున్నారన్నమాట” ఆఖరుమాటగా అడిగింది కైలజ.

“నిర్ణయించుకోకపోతే ప్రయాణం ఎలా అవుతాను?” వ్యంగ్యంగా అన్నాడు క్రిథర్.

“మీరు వెళ్ళగలిగేది నన్ను మీచేతులలో కేవలం మార్చిన తర్వాతనే, గొంతులో ప్రాణంవుండగా మిమ్మల్ని పోషియను.” కైలజ మూర్ఖమించిన చుట్టిదేవతలా అంది. క్రిథర్ భార్యమొహంలోకి తుణుం చూచి “అంటే నిన్ను చంపి వెళ్ళమనా నీ అభిప్రాయం? ఎందుకు? కంఠ యివ్వం లేకపోతే మీ అన్నయ్య దగ్గరకు వెళ్ళిపో. మీ వదివకూడా పరీక్షలకి చదువుతోంది కాబోలుగా. పాపం కాస్త సాయమేనా చేద్దువుగాని.” క్రిథర్ అంత హేళనగా మాట్లాడగలడని కైలజ యెన్నడూ తలచలేదు.

“మీయివ్వం వచ్చినట్లు మాట్లాడండి. చానికీ నేనేమీ అనను. ఆ పరీక్షలు వ్రాసి మీయివ్వంవచ్చినచోటుకు వెళ్ళండి. నేనెప్పుడూ పెట్టను.” బలవంతంగా యెదుర్కు అవుకుని అంది.

“అవునులేమరీ పరీక్షలయిన తర్వాత యింకెందుకు మరి? పంచెలో పావుల పని అయిపోతుందిగా! పరీక్షకు వెళ్ళటమంటావుంటే తప్పకుండా పానవుతానని నీవే

ఉచితము

కాక్టర్ కాయ

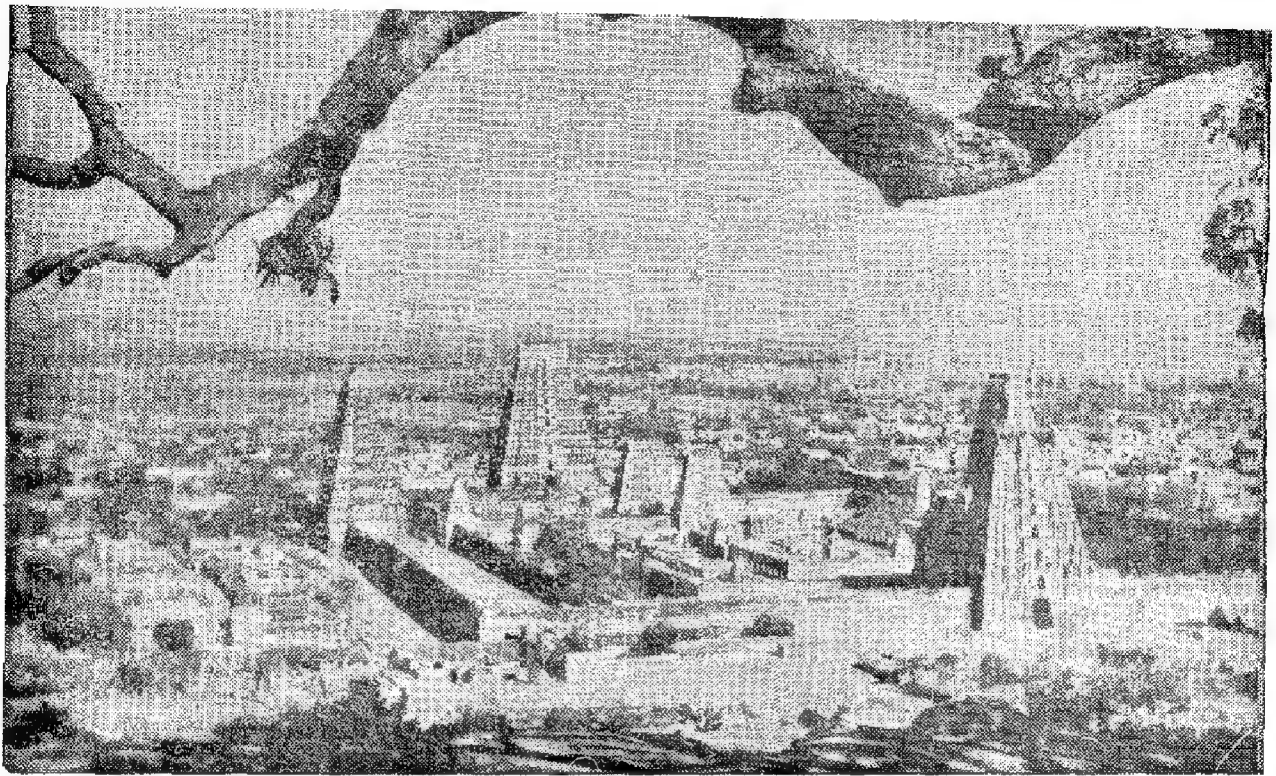
పెర్ల పైజా

రూ. 5/-

మీకు వచ్చిన రంగులలో ప్యాకింగు-తిపాల ఖర్చులు రూ. 1-50 రెండుకాలా వలకు ఆర్డరు పంపిన ప్యాకింగు, తిపాలఖర్చులు ఉచితము.

MODERN SHAWL HOUSE (D. A. P.)

Kamla Market, New Delhi.

తెలంగాణలో పుణ్యక్షేత్రంలో కొండమీదినుంచి చూస్తే కనిపించే శ్రీ ఆరుణాచలేశ్వరదేవాలయద్వారం. ఇటీవల కార్తికదీపావళి వారి కొండకిర్రులమీదే దీపాలు వెలిగించారు. ఈ ఉత్సవానికి ఏటా నేలూడి యాత్రికులు వస్తారు.

జీవిత వలయాలు

తెలుగు, గెలుపుచూపించుకుని అన్నయ్యను ఎక్కిరించవచ్చు. అందుకు నేనొక పాదక మున్నమాట. బజారులో కొన్న యంత్రం మీదవుండే దృష్టికర్త సువురు నానాడయి పాదకము ధర్తగా చూడవూ? ఛీ! ధర్తని పంచెలో పావుగా ఉపయోగించుకునే స్త్రీలు ఇంతవరకూ జన్మించలేదు. నేటి కొలానికి సువురుపావులు. నీ పైపై మెరుగులు చూచి మోసపోయినందుకు మంచి కాస్తీ చేశావు. సరే! పరీక్షలయిన తర్వాత మనస్థిరంగా రాం రాం! పెట్టితాళించేవి భార్య మీదకు విసిరి కొట్టి ఇలా అన్నాడు. "సరే. ప్రయాణం ఆపేస్తున్నాను. కొని ఒకటి గురుంచుకో. పరీక్షలయిన మరుక్షణంనుంచి నీకు నాకు యెలాటి సంబంధమూ లేదు. దిగ్గిరొకరినీ తీసుకుని నా జీవితంలోంచి కూడమట్లాడకుండా విద్యమించు. నీకు వియ్యి సమస్కారాలు. నీ గెలుపు ఓటమి లగ్నో నాకు సంబంధంలేదు. వన్నింతటితో వదిలిపెట్టు." అప్పటి పరిస్థితులలో శైలజ మేహంయూనే శ్రీధర్ అన్నిమాటలు అనటానికి నానాసించి వుండేవాడుగాదు. శైలజ మేహంయూడకుండానే గదిలోంచి బయటకు వచ్చేసి క్రిందికి దిగివెళ్ళిపోయాడు. చాలా

నీవటికి వాడిపోయి రక్తంలేని మొహంతో క్రిందకు వచ్చిన కొడల్ని అత్తగారు అర్థం గానట్లు చూసింది.

* * *
క్రమంగా పరీక్షలయిపోతున్నాయి. శ్రీధర్ పరీక్షలకు వెళ్తున్నాడు వస్తున్నాడు. కొని ఒక్కరోజున గూడా యీ విధంగా వ్రాశానని శైలజతో చెప్పలేదు. ఆఖరిరోజున పట్టతేక తనే అడిగింది.

"లేలికగా వున్నాయా? మీరు అనుకున్న ప్రశ్నలే వచ్చాయా?"

"అ! కొను వస్తుందిలే. లేకపోతే నీకు తప్పి వుండదుగా. పంచెలో పావుగా నా భర్తాన్ని బాగానే గెరవేస్తుకుంటాను. నాజీవితంలోంచి నువ్వు నిష్క్రమించేటప్పుడు నీ మొహంలో నాకు అసంతృప్తి కన్పించకుండా ఉండదు." శైలజ మరోమాట మాట్లాడలేక పోయింది. చెదురుతూ తన వంక చూపున్న భార్యని గమనించవట్లుగా శ్రీధర్ వెళ్ళిపోయాడు. అలవాటు చొప్పున "యొక్కడికి వెళ్తున్నానని" ఆ ప్రశ్నతో దాకా వచ్చినా ఆరేనిమేహం చూడగానే అక్కడే విడుదల పోయింది. ఆ రాత్రి లేచి తంజా మొట్టమొదటిసారిగా తన పరిస్థితి

మృదయ వివారకంగా యెద్దింది శైలజ.

పరీక్షలయిన వారంరోజులకి మహిధర్ కవచంంచి వుత్తరం వచ్చింది. అందులో జలజ పరీక్షలు బాగానే వ్రాసింది అని వ్రాస్తూ తన చెల్లెల్ని తీసుకుని వస్తే వేసవికాలం రెండునెలలూ తనవూళ్ళో సరదాగా గడువ వచ్చని మరీమరి యిద్దర్ని రమ్మని కొలుతూ వ్రాస్తాడు. శ్రీధర్ వుత్తరం భార్యచేరిస్తూ "అయితే వట్టే సర్దుకో" అన్నాడు.

"సర్దుకో" అంటున్నారూ, మరి మీరు రారా?" అంది శైలజ. ఆమెలో మునపటి క్షిప్రి, అహంకారంలేవు. ఏమాటంటే యే వివరతార్థం తీస్తాడోనని చాలాతూచి మాట్లాడుతున్నది.

"నీకు ముంజీ చెప్పాను. పరీక్షలయిన తర్వాత మనద్దరికీ యేవిధమైన సంబంధమూ వుండకూడదని." అతని మాటల్లో చలనం లేని కఠినత్యం చూసి శైలజ యేమాత్రం చెదరకుండా.

"సరే చూస్తాను. బ్రహ్మరుద్రులు వచ్చినా వన్ను ధూడగ్గర్నంచీ తీసుకోళ్ళ లేరు. నా పట్టుదల సంగతి మీకు కొర్రగాదు, బాగానే తెలుసు." శైలజ క్రిందికి దిగి వచ్చేసింది.

ఆ రాత్రి భోజనం చేసుండగా కొడుకుని తల్లి మందలించింది. "ఎందుకురా దానిమీద చిర్రాబుర్రా లాకుతావు. ఆడో చేసింది? నిజంగా అది పట్టుదల పట్టుదల్లి గాని లేక

పోలే నువ్వంత యిదిగా చదివేవాడివా? దాని పట్టదలకు మెచ్చుకునేది పోయి కన్నులున్న అంటావే? శ్రీధర్ కి సమాధాన మేం చెప్పాలి తోచలేదు.

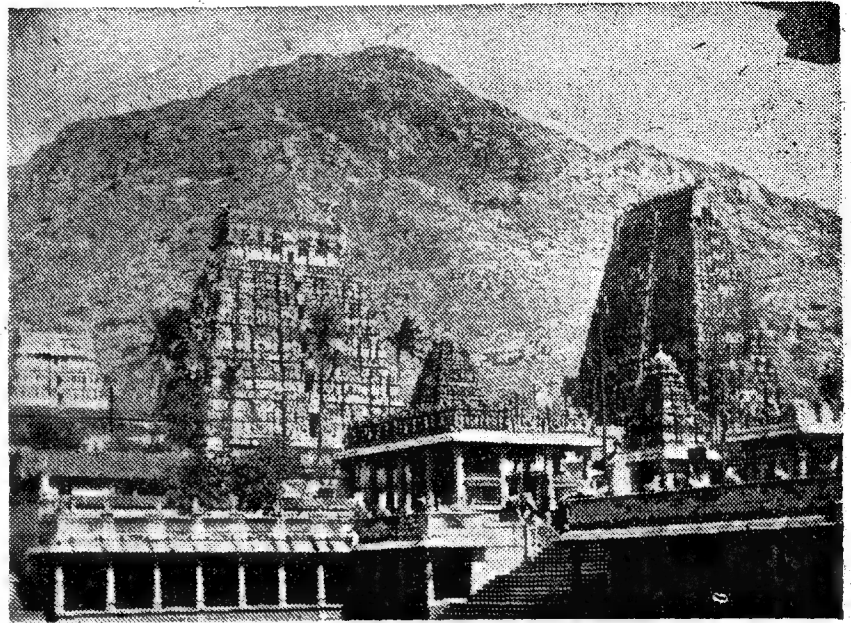
నాలుగోజుల అనంతరం మహీధర్ పుత్రం వైత్రం లేకుండా జలజతోసహ బండిదిగాడు. వీళ్ళిరొక యెందుకో అర్థం గాక యేవో రెండుమాడు కుశల ప్రశ్నలు వేసి మెల్లగా బయటకు బారుకున్నాడు. శ్రీధర్, ఎవరో స్నేహితుని కలుసుకోవాలంటూ మహీధర్ గూడా భోంచేసి వెళ్ళిపోయాడు.

వది నా మరదల్నిద్దరూ వచ్చి గదిలో కూర్చున్నారు. పరీక్షల పేరుచెప్పి భర్త తన్నే విధంగా తిప్పలు పెట్టింది జలజ తన కథంతా వెళ్ళబోసుకుంది. అంతా చెప్పి చివరకు "వీళ్ళకి వృద్ధులుండవు కైలా. అర్థంగాని అదిర్చాలకోసం అందమైన తీవితాలని ఆనందమయంగా చేసుకోవాలింది పోయి మళ్ళికంపలు చేసుకుంటాడు. లేక పోలే నాకిప్పుడు చదువేమిటి నామొహం, చెప్ప. ఆ పాడుడిగ్గి లేకపోలే వచ్చిన లోలేమిటి? దానికోసం యెంత అమూల్యమైనకాలం పాడుచెయ్యాలి వచ్చిందో చూడు. కూన్యంలోకి కళ్ళు తెరుచుకుని తెప్పవల్సికుండా చూస్తున్న కైలజ తన గోడు వింటులేదని పాపం జలజకు తెలియదు.

కృపయం విప్పి మాటాడుతున్న జలజతో కైలజ తనకథ చెప్పకుండా వుండలేక పోయింది. అంతా చెప్పి చివరికి. "అసలు నేనంటేనే నిరక్తి చెందారేమో నని యిప్పుడు భయమేస్తోంది జలజ. నిజంగా ఆయనన్నట్లు నావిలువనునే నే నాచేతులోనే పాడుచేసుకున్నానేమో అనిపిస్తోంది. మునుపు ఆయనదిగ్గరుండే చనువు నాకిప్పుడు లేదు. దీని పర్యవసానం యేమవుతుందో తెలియకుండావుంది. పైకి యింత వింకంగా కన్పిస్తున్నాను గాని యేకజాన యేం జరుగుతుందోననే భయం." కళ్ళ నీళ్లు కుడుచుకుంటూ అంది కైలజ. అంతా విన్న జలజ కోపంగా...

"అయితే అన్నా చెల్లెల్నిద్దరూ ఒక్కటే ప్రేమన్నమాట. మేమేం చెప్తామమ్మా మీకు. మమ్మల్నిలా వేధించి చంపారు. మీ అన్నయ్య కేవలం గూడా తెగిపోవాలిందే. నా సహనంవల్ల వుందిగాని." తన ఒళ్ళో వారి పసిపిల్లలాగ విలపిస్తున్న కైలజను చూసేసరికి జలజకి కోపంపోయి స్త్రీసహజ మైన దయ వుట్పొంగింది.

"ఇప్పుడు బాధపడే యేం ప్రయోజనం కైలా! జరిగిన దానికి మీరుండమని అతన్ని అడగటమే నుంచిదనిపిస్తోంది నాకు."

తిరువణ్ణామలై లో 'శివగంగ' కోనేరు సమీపమునగల అరుణాచలేశ్వర దేవాలయం. దినకాల కనబడే కొండమీదనే కార్తికదీపారాధన జరిగింది.

—ఫోటోలు : ఎస్. రామకృష్ణ.]

"అపరిస్థితి గూడా చాటి పోయింది జలజ" కైలజ మరింత యేడుస్తూ అంది. కైలజతల నిమిరుతూ జలజ చాలసేపు అలాగే కూర్చుండిపోయింది. కాసేపటికి యేదో తోచినట్లుగా కైలజమీదకువంగి,

"కైలా! ఇటు చూడు. ఇది మంచి ప్లానుగా నాకు తోస్తోంది. ఇది ఒక్కటే బాగా నాకు వచ్చింది. ప్రయత్నించి చూడు." అంది.

"ఏమిటది?" యెట్లుడి వాచిపోయిన కళ్ళు నెత్తుతూ అడిగింది.

జలజ వంగి కైలజచెవులో ఏదో రహస్యం చెప్పింది.

కైలజ మొహం విప్పరిశా అందులో అది ధరిస్తుండా అన్న అనుమానం తొంగిచూడక పోలేదు.

"సరే! ప్రయత్నించి చూస్తాను" అంది.

మర్నాడు భోంచేసి, అందరూ క్రింది హాలులో కూర్చుని కొండగా గోపీ పరుగతుకు వచ్చాడు. వస్తూనే మహీధర్ దగ్గరకు వెళ్ళాడు. శ్రీధర్, కైలజ ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు.

"అక్కా, బావా వస్తున్నాడు," అన్నాడు.

"ఇతను నీ కేలా తెలుసు?" శ్రీధర్ ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"వాళ్ళ బావ నా డియరెస్ట్ ఫ్రండ్. మున్న నాతోనే యీ వూరు వచ్చాడు. నేను అక్కడకు వెళ్ళటంతో బాగా చనువయ్యాను." అన్నాడు మహీధర్.

"అన్నయ్య శ్రీధరావుగారి డియరెస్ట్ ఫ్రండ్ అన్నాడు" అన్నాడు కుత్తాడు. మహీధర్ "ఊ! అలాగా. ఏం శ్రీధర్ రాజారావు నీ ఫ్రండ్ నా" అన్నాడు. శ్రీధర్ నవ్వాడు.

ఇంతలో పల్కుగా పాడుగా వున్న ఒక అమ్మాయి, రాజారావు, మోహన్ వచ్చారు. ఎవరి స్నేహితుల్ని వారు చిరునవ్వులతో కల్పరించుకున్నారు. రాజారావు నవ్వుతూ "ఈమే మా చెల్లెలు పద్మ. భర్త మోహన్."

"ఇంక మా క్రిమిలి ఒక్కటే తక్కువైంది అన్నాడు" అందరూ నవ్వాడు.

"మీ రిజల్ట్స్ యెప్పుడు తెలుస్తాయి శ్రీధర్" అని అడిగాడు మోహన్. పద్మ గూడ కైలజ, జలజలతో చాల చనువుగా మాట్లాడింది. అంతవరకు నవ్వుతూన్న శ్రీధర్ మొహంలో రంగులు మారాయి. అది ఒక్క కైలజ దృష్టికి తప్ప యెవ్వరికి అంత లేదు.

"కానీ వస్తుందా?" మహీధర్ రాజారావు నడిగాడు.

"యెవరికి! అన్నయ్యకా! అన్నయ్య కేమాగాని శ్రీధరావుగారికి య్యార్. థంకమీద చెప్పకొట్టి చెప్తాను." అంది పద్మ.

కైలజ అర్థంగానట్లు చూసింది.

పద్మనవ్వుతూ "మాయింటిదగ్గర వీరిద్దరూ చదివేవారు. శ్రీధరావుగారు రాత్రి రెండు గంటల వరకు చదువుకుంటుంటే మా అన్నయ్య పది గంటల వరకు నిద్రపోయే

జీవితవలయాలు

వాడు. అబ్బ! అప్పుడు శ్రీధరాపురాడు ఈ అన్నయ్యని మేల్కొల్పేటటువంటి వివారిరా బాబూ! ప్రక్కగదిలో పడుకున్న నాకు యంతాపుకున్నా నవ్వు ఆగేదికాదు. చివరి కాయనమీద విసుక్కుంటూ, నను క్కుంటూ లేచి పుస్తకాలమందు కూర్చునే వాడు. నిజంగా ఈ అన్నయ్య యీ సారి పాపములే అది శేవలం శ్రీధరాపురారి ప్రతిభ అనే చెప్పాలి" అంది. అందరూ పద్మతో పాటు నవ్వాడుగాని శైలజనవ్వలేక పోయింది. మొదట శ్రీధరగూడ అందరితో పాటు నవ్వాడుగాని మధ్యలో భార్య ముఖం చూసేసరికి అతనికేదో జ్ఞాపకంవచ్చి ముఖం గంభీరంగా చేసుకున్నాడు. చాలా సేపు కూర్చున్న తరువాత పద్మలేస్తూ "రేపు నా బర్తే పార్టీ. తప్పకుండా అందరూ రావాలి." అని మరీ మరీ చెప్పి ఓట్లు వేయించుకుని వెళ్ళిపోయింది.

సినిమాలకి, షికార్ కి యిష్టంలేకపోయినా బలవంతాన రెండుగురున్నట్లు కన్పించాడు శ్రీధర. మర్నాడు పద్మపుట్టినరోజు. పార్టీకి అందరూ బయల్దేరారు. విశేషంగా అలంకరించుకొని సహజ సౌందర్యానికి మొగులు దిద్దుకుని మెరిసిపోతున్న శైలజ మీదనంచి శ్రీధర బలవంతాన తన దృష్టి తొలగించుకోవాలన్న వచ్చింది. తన భార్యలో అంత సౌందర్యనిధులున్నాయని ఇప్పటికరకు శ్రీధరకి తెలియదు. పార్టీ చాలా ఘనంగా జరిగింది. చాలమంది వచ్చారు. అందరూ శైల

జను చూసి, అతని పరీక్షనుకురించి విచిత్రమైన చాలా అద్భుతమవుతుంది శ్రీధర అన్నాడు.

"ఏం అద్భుతంలే బాబూ! నా అద్భుతం యే నిర్భాగ్యులకు వద్దు" అనుకున్నాడు మనసులో శ్రీధర. కాని ఆనమయంలో అతని చూపులు మటుకు శైలజను వెతుకుతూనే ఉన్నాయి.

నాలు రోజులంది తిరిగి వెళ్ళటానికి బయలుదేరుతున్న మహీధర తో "మీ చెల్లెల్ని గూడా తీసుకు వెళ్లు నీ తో" అన్నాడు. శ్రీధర.

"ఆ యెందుకు? మేం వచ్చాం గదా మరో సారి వస్తుంది. ఇప్పుడొద్దులే. పరీక్షలు తెలిసిన తర్వాత యిద్దరూ వద్దురుగాని" అన్నాడు మహీధర మరో మాట కవకాశం యివ్వకుండా. శ్రీధరకి యే మాటాదాలో తోచలేదు. కాసేపటికి "నాకు తీరుబడి వుండదు" అన్నాడు.

"పోనీ అంతగా చూడాలని వుంటే మేమే వస్తాం" మహీధర సంభాషణకుంచేసి అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయాడు. మొట్టమొదట చెల్లెల్ని బావమరిదిని తనతో పాటు తీసుకెళ్ళాలని వచ్చిన మహీధర తన ఆభిప్రాయాన్ని కూర్చుకోవటానికి కారణ భూతులనకో తెలుసుకోవటానికి శ్రీధర కెంతోసేపు పట్టలేదు.

"ఇంతకీ పండెంలో ఎవరు గెల్చారు? నవ్వా మీ అన్నయ్య" అని అడిగాడు శ్రీధర భార్యను జలజావాళ్ళు వెళ్ళిపోయిన సాయంత్రం.

"నేనే" అంది శైలజ.

"యెలాగ జలజకూడా బాగా చదివింది కదా. తప్పకుండా పాసవుతుందని చెప్తున్నావే మరి"

"అయితే నేను నవ్వుతాం" అంది శైలజ వచ్చేనవ్వు ఆపుకుంటూ శ్రీధర అర్థం గానట్లు మొహంలో చూశాడు.

"పండెంలేదూ పాడులేదు. మారాజేశ్వరి పెల్లిలో మిమ్మల్ని చూశాను. మీ అందిం మాత్రం చూస్తే మిమ్మల్ని పెళ్ళిచేసుకోవాలనిపించింది. ఆమె నాన్న అందరూ చదువు తక్కువని సందేహించారు. అయినా పట్టుదలపట్టి మిమ్మల్నే చేసుకున్నాను. కాని తర్వాత మా మట్లాలు, స్నేహితులు నన్ను యెంతోగా చెయ్యటం మొదలు పెట్టారు. వారి యెంతోగా మిమ్మల్ని యింతగా చదివించటానికి కారణమయ్యింది. నేను ఒకసారి యీ విషయమే అన్నయ్యకు వ్రాస్తే మంచిదని సలహాయస్తూ తనుగూడా

జలజచేత పరీక్ష కట్టించాడు. కాని అన్నయ్య జీవితంలో యేమామూనా లేదు. జలజ వాడిని అర్థం చేసుకుని సహకరించింది. కాని మీరు..." శైలజ కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి, తల వంచుకుంది.

శ్రీధర మొదట శైలజోయినా తర్వాత సంభాషించుకుని "మరి యీ విషయం చెప్పకుండా అవిధంగా అబద్ధం ఎందుకు కల్పించావు శైలా!" చాల రోజుల తర్వాత అతని కంకంలో ఆప్యాయత కన్పించింది.

"శేవలం వారి హాళిసంటే మీరు పట్టుదలగా చదవరనుకున్నాను. అందుకని ఆ విధంగా చెప్పాను. నన్ను ఈ ఒక్క విషయంలో త్షమించండి" శైలజ వంగి అతని పాదాలు తాకుతూ అంది. శ్రీధర దూరంగా జరిగి "ఆన ఇవాలే త్షమించమని యింత లేటికగా అడుగుతున్నావు. కాని యిన్ని రోజులుంచి నేనెంత జీర్ణించి పోయానో నీకు తెలియదు శైలా! శైలజ మరింత దగ్గరకు వస్తూ

"అవును నాకు తెలుసు" అంది కళ్ళు నీళ్ళతో తన చెవుచూచే శైలజను చూసే సరికి శ్రీధర హృదయం కరిగిపోయింది.

"జీవితంలో మరో మారు ఓడిస్తున్నావు కదా!"

"లేదండి లేదు. మరోసారి ఓడిపోతున్నాను. చిన్న పిల్ల అడే చిలిపి ఆటలను చూస్తున్నట్లుగా మీరు ప్రతిది నన్ను త్షమిస్తున్నారు. ఇంక ఈ విధమైన జీవితాన్ని మరీ రానివ్వను. నాకు ఆనకాశం ఇవ్వండి. నాజీవితాన్ని విమోచనం చెయ్యబోకండి" శైలజ శ్రీధరుని ఘనమీద వారి యేడుస్తూ అంది.

"నీజీవితం విమోచనం చేస్తానని నువ్వెలా అనుకోగలిగావు శైలా? కనీసమైన నిబంధనలతో నిన్ను నవ్వు బంధించుకున్నావు. నన్ను బంధించావు. అందువలన నేనా ఆసలు స్వరూపం గుర్తించలేకపోయావు. ఈ రోజునుంచి నూతన జీవితం ప్రారంభిద్దాం పద. అమ్మ భోజనానికి మనకోసం యెదురు చూస్తూ వుంటుంది." అన్నాడు శైలజ మొహం తన చెవుకి తిప్పకుని కళ్ళ నీళ్ళు తుడుస్తూ. అప్పుడే భోజనానికి రమ్మనమని పిలుస్తామని లోపలకు రాబోయిన తల్లి ఆగి వెనక్కు వెళ్ళిపోయింది. ప్రక్క యింటి వారి కొబ్బరి చెట్టు మీద వున్న రండు పక్షులు యింక మనం చూడ కూడదన్నట్లు లేచి యెగిరిపోయినాయి. ఈ రండు సంగతులు వారికి తెలియవు. అవిధంగా వారెంత సేపు వున్నారోకూడా వారికి తెలియదు.

(అయిపోయింది)

స్కిన్ డెక్స్
గడ్డ, దురదలు, పుండ్లు మొదలైనవి
చర్మ వ్యాధులకు దివ్యంజనము
ప్రీవెన్టివ్ క్రెమిక్స్ & డ్రగ్స్
లమిటెడ్, మద్రాసు-30.

బుల్లి 1920
మేమిపాడే, చర్మ, సుఖ
వ్యాధులకు గురొంటుచికి
శ్రేణుసంపాదకం
రెడిక్ర గౌరవపురం
మొదటి గోదావరి జిల్లా
(విమాన) రోడ్డుకుం(అల్లూ)

ఆవకాయ-అమ్మాయి

బ్రహ్మ పాగలు కప్పుకుంటూ వచ్చి సేషతో అగింది. కాలి నువ్వెపోయిన పాగ విస్మయించి, కొత్త పాగ వేసుకుంది. చాలా దూరం నుంచి వస్తున్న పాత ప్రయాణికుల్ని కొందరిని దింపేసి, కొత్తవాళ్ళను ఎక్కించుకుంది.

“దశవాన-రామాంధిపూర్వ”

రైల్వే స్టేషన్ యానలో అరుస్తున్నాడొక పూలమ్మే కుర్రాడు. ఇంకా బేటి, కాఫీ, చామ, పోడా, పిప్పరమెట్లు, సిగరెట్లు, పేపర్లు—ఇంకా సకలవస్తువులూ మూర్తలు పొడుగున అటూ యటూ తిరుగుతున్నాయి. విజయవాడ స్టేషన్ మహా కొలాహలంగావుంది.

కాంతారావు రొప్పుకుంటూ పరుగెత్తుకొచ్చి నెకండ్రాకులో కూచున్నాడు. వెనక కూర్చున్న రైల్వే, రెడ్డింగూ, బాడీ అన్నీ పొయింపటి రెంచికింద సరేయించాడు. రెంచికింద అంతా అసభ్యంగా వుంటుందని తిరిగి బాడీని వెనక్కుమీద పెట్టించాడు. కూర్చున్న దమ్ములు వుచ్చుకుని నవ్విపోయాడు.

వాని మానుకున్నాడు కాంతారావు. మూడూసలభయం. ఇంకా విడు నిముషాలు పైముంది. తన గాధరాపడి తొందరగా పరుగెత్తాడు. మరేంచేస్తాడు? మామయ్య పైమెపోవోందని ఒకటేగోల. అత్యయ్యమా ఎంతకూ తెనులనరు. ఆ బాడీ పార్సీలు చేస్తూ కూచున్నది—కొత్తకాయబాడీ!

కాయనయ్య అకకాయంటే పదివస్తుంది. అందులోనూ రాజమ్య రైయ్యపెట్టిన కొత్తకకాయంటే చెవులు కొనుగు మరీ చస్తుంది. మున్న కృష్ణపుష్కరాలకు వచ్చినప్పుడు పెట్టి పంపమని చెప్పి నవ్విందట. ఈవిడ కొసరి కొసరి పెట్టిపంపిస్తోంది: మధ్యను ఈ బాడీని రిక్షాలోంచి దింపలేక, రైల్వే ఎక్కించలేక తన తాడు తెగిపోతోంది.

ఒక్కసారి వెనక్కుమీద తెరాయించిన బాడీకేసి చూశాడు. అనందకరంగా అకకాయ పరిమళం ఘుమాయిస్తోంది. అంచుల్నించి కారిన పూటలో కట్టుకట్టిన గుడ్డ అంతా మరకలైవుంది. ఆ పరిమళం మరింత ఘాటుగా నెట్టెంతా ప్రసరించింది. పెట్టెలో అతడు తప్ప మరెవ్వరూ లేరు.

కాంతారావు చేతిలోని సినిమాపత్రిక తిరిగేయటం ప్రారంభించాడు.

ఇంతలో గజగజా పెట్టెలోకి వచ్చింది ఒక అమ్మాయి. వచ్చి, కాంతారావుకు పక్కనే తన పెట్టెవుంచి ఎదురుగా కూచుంది.

పత్రికలోంచి తరలిక కాంతారావు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆ అమ్మాయి ఎవ్వరో కాదు. తన కౌనుమేటు పద్యజ్ఞ! కాలేజీ వాచ్చేటప్పడూ, పాఠ్యేటప్పడూ పది టేనునుండి సఖులతో పరిచేసింది నడుస్తూ ‘మిస్ కాలేజీ’ అని పేరుంది పద్యజ్ఞ!

గారు విజయవాడ. రైలు కదిలింది.

అతడు ఒక్కసారి తన ఆ మెరికన్ బాకెట్టువంక, స్పైకల్ ప్యాంటువంక మానుకున్నాడు. “ఒక మోత గావున్నాయి!” అనుకున్నాడు. ఆ మోతేసి చూశాడు. వాటి! యిస్తోంది.

పబ్లితుల రామచంద్రయ్య

ఆవిడ ను పలకరించడమా? మానటమా? అనుకున్నాడు. పలకరిస్తే ఏమనుకుంటుందో ఒకనేక, పలకరించకపోతే—“ఈ కుర్రాడే కేం మేనర్న తెలికే!” అనుకోదూ. ఎంత ఇవ్వబ్బ; ఫైనలియరు చదువుతున్న తనకు మేనర్న తెలికనిపించుకోవటం!

కాంతారావిలా ఆలోచనలో కొట్టుమిట్టాడుతుంటే ఆ అమ్మాయే అడిగింది: ఇంగ్లీషులో—

“ఎక్కడికందీ?” అని.

“ఎచ్చే, తెనారికందీ!” తెలుగులో జవాబిచ్చాడు.

యానివర్సిటీకోర్సుకా తెలుగులోనే సాగాలని కాలేజీ డిరెక్టులో ఏకధాటిగా ఉపన్యసించాడొకసారి కాంతారావు. అది పద్యజ్ఞకూ తెలుసు. అందువల్ల మెల్లగా ముసి ముసిగా నవ్వుకుంది.

“ఏదీ, పత్రికొకసారి యిలా యిస్తారా?” అని, కాంతారావు ఇవ్వటం కోసం ఎదురు చూడకుండానే అతడి చేతుల్లోవున్న పత్రిక తీసుకుంది. ఆ సమయములో ఆమె చేతుల్లోని విద్యుచ్ఛక్తి ఆ

పత్రిక ద్వారా ఒక్కక్షణంపాటు కాంతారావులో ప్రవహించింది. అతడు ఆ పత్రికను మనసులోనే మురించాడు. వాని! పెట్టిన అర్థరూపాయిలో ప్రతి నయాపైసా నడివియోగమయింది!

కాని మరుక్షణంలోనే ఆ పత్రిక విజ అతడికి ఎక్కడదని కోపం వచ్చేసింది. ఈ పత్రిక లేకుండావుంటే, ఆమె తనతో ఆ మాటా ఈమాటా మాట్లాడుతూ, నవ్వుతూ వుండునకదా! ఈ నడమంత్రపు పత్రిక దానికి అద్దు వచ్చింది. అందులోనూ పత్రిక, చాంట్లో అమూలమంది ఈమాట దాకా చదివేవరకూ ఆ విడ తరలే అకకాయంటేదు. అంతవరకూ తాను/దినులుగా కూచోక తప్పకుండా. దుర్విధి!

కాంతారావు మృదయం చీకటయింది. “నరే ఏం చేద్దాంలే, గతంగత!” అనుకున్నాడు. ఈలోపల తన క్రాఫ్, కాలరూ కాస్త సరికేసుకుందామని ఆ తన పూర్తి చేసుకున్నాడు. గుండె రాదు మంది.

లక్షణంగా కూచుని కాలర నడుపుటన్న మనిషి! గుండె రాదుమన్న తెండుకూ అంటే, ఆ సమయంలో అతడికి వెనక్కుమీద పరిమళాలు చల్లుతున్న తన అకకాయ బాడీ జుప్తికొచ్చింది. భయమూ, అకమానమూ కలిగాయి.

పత్రికవీడి కోపం కాస్తా బాడీలోని అకకాయవీడి కోపంగా మారింది. దీని ముఖంమందా! దీనికంత పాగర! రాజమ్య రైయ్య మాస్తానీవల్ల సంక్రమించిన బుద్ధి, పరిమళమూ తనలో వుంటే వుండకచ్చుగాక! అంతమాత్రంచేత ఇలా ఘుమాయింది పోతుందా. ఒకనేక ఘుమాయిందినా—తన ‘మిస్ కాలేజీ’ పద్యజ్ఞవంటి కల్పర్లేదీతో మాట్లాడుతున్నదా? దీన్ని—వింగయాగి!

కాని అకకాయ పరిమళం తీవ్రతరమూ వోంది. “బిడి కోపం నన్నేంచేస్తుంది పోదూ” అనుకున్నట్లుంది అది!

కాంతారావు వుడ్రేకిపోతున్నాడు. బాడిలి పోతున్నాడు. ఆ వాసక, తలొంచుకుని పత్రిక చదువుకుంటున్న పద్యజ్ఞకు పోకే? ...ఇంకేమన్నా వుందా!...ఆమె తరలి ఏమిటని అడిగితే?...ఏం చెప్పారీ?...పైకి చూసి, ఆ బాడీ ఎవరిదని అడిగితే! ... తన

★ ఆవకాయ - అమ్మాయి ★

దని చెప్పగలదా? అంతకంటే అత్యుత్తమం ఎన్నుకొందగ్గి.

అతడి అవస్థ చెప్పకరంకాదు. పద్మజ తల్లిక చదవటం పూర్తయింది. అవిడ దృష్టిని అవకాయ వాసననుంచి దూరంచెయ్యాలని, అతడే సంభాషణ కొనసాగించాడు.

“మరి మీరేమిటో దిగుతారన్నార?”
“కాకలి.”

తర్వాత ఏమడగాలో తోచలేదు. నీళ్లు నమల్కా కూచున్నాడు.

రెండుమాడు సేవను చాటిపోయాాయి. తెనాలి సమీపించబోతున్నది. కాంతారావు గుండె దడగా కొట్టుకుంటున్నది. ఏకాకాన అవిడనోటినుంచి “అవకాయవాడి..?” అన్న ప్రశ్న కూలమై వస్తుందో.....! ఆ భయంతోనే సంభాషణ పొడిగించాడు.

“మరి కాకలిలో మీ రెరెటివ్ ఎక కేనా.....?” అన్నాడు.

“అయ్యే. రెరెటివ్ ఎకరూ. రెరండి. అక్కడ మా స్నేహితురాలు అరుణ వుంది. ఇంబర్ పూర్తికాగానే ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళియింది రెండి. “ఈ దశరా పెలవులో నేనా వచ్చిపోకుంటే మీకూ మాకూ ఇంతటితో సరి” అంటూ వాళ్లు భార్యభర్తరిద్దరూ చాలా నిష్ఠూరంగా జాబులు రాకారు. అందు కల్ల ఓకూరు పెళ్ళి చూసాడామని చెడు తున్నానండీ.”

‘కుభం’ అనుకున్నాడు కాంతారావు. ఆ స్నేహితురాలెవరో కాకలి లోనే వుండకపోతే వుండకపో, పాపం.

ఈమెకు రమ్మని వ్రాయవేల! వ్రాసెన పో, యివిడ బయల్దేరవేల? బయల్దేరన పో, ఈ బండిలోనే ఎక్కవేల? ఎక్కవ పో—

కాంతారావు స్వగతం ‘తొక్కున కట్టి అయింది, పద్మజ ప్రశ్నతో.

“అబ్బ! ఎక్కడిదండీ అవకాయ వాసనా?” పడింది పిడుగు!

ఆ ప్రశ్న సరిగా వివరపనివాడిమల్ల, “ఏమిటండీ?” అన్నాడు.

ఆ అమ్మయినా, కాంతారావుకు వివర బడలేదేమోలే పాపం - అని మరొకసారి చెప్పి చూడవచ్చునా? ఉహూ, ఏదో ఆక సర మున్నట్లు తల పెకెత్తి చూచింది. ఇవ తం కాంతారావు తన్నుకుంటున్నాడు. ఈ అవస్థ ఆ అమ్మాయి (అమ్మాయికాదు అది కత్తి—ఇది కాంతారావు భావం) గమనిస్తేనా?

తలెత్తిమని “ఎవరిదండీ ఆ అవకాయ వాడి?” అంది.

కాంతారావు నెత్తిన మరోపిడుగు! అతడి మండిపోయింది. ఎవరిదేలే యీమనిషి కెందుకంటే ఈ అమ్మాయిని ఏ ఆభాగ్యుడు చేసుకుంటాడోగాని, వాడు పెళ్ళియినమూడో వాడే సవ్యాసం స్వీకరిస్తాడు. నిజం!

మరుక్షణంలోనే తెప్పిలికుని తడిమూ కొకుండా జవాబిచ్చాడు: “ఏమోనండీ! తెలియలేదు. రెరెక్కితప్పట్నుంచి చూస్తున్నాను. అదక్కడేవుంది. ఒక పేజానన. ఎవరు పెట్టి మరిచిపోయి వెళ్ళారో పాపం!” పద్మజ నీరయనగా ముఖంపెట్టింది.

“పాపమేం రెండి. అలాంటివారేన పాపం అనకూడదు. లేకపోతే, మొహం వాచినట్టు—ఈ అవకాయవాడిలు నెత్తి నేనుకురావటం దేనికి? లే చ్చా రే పో, వాన్ని గురుగా దింపుకోయా?” అన్నది.

విప్రునిద ఎవరో కొరడాకొనసో మరక వేసినట్లయింది కాంతారావుకు! ఈవిడ అనే మూటలన్నీ పాలుపోకుండా తనకేవచ్చి తన లున్నయ్యే. తగిలినా యేం చేయగలను, నేలు ముట్టినదొంగ? నోరు మూసుకుని ఆ మూట లన్నీ భరించాడు. ఏమూట కొదన్నా ప్రమాదమే ఒకవేళ తన తొందరపడి అడుతగిలి “మరి అలా అనకండి పాపం. పొరబాట నేది అందరికీ వుంటుంది,” అంటాడనుకో, ఇక యివిడకు వేరే చెప్పవలసరంలేదు, ఆ వాడి తనదేనని. అప్పుడెంత అవగాహనం ... పరువు పొతుందని, తానిలా వాడి తనది కాదని అబద్ధం చెప్పినట్లు తొవిడకు తెలిస్తే ఏమివా! ఇక తన బలికేంలాభం?

కుక్కినపేనలే పూరుకున్నాడు.

అవిడ అన్నది: “మరి ఇంత మరెవరువు మనుషులుకూడావున్నారా అని అక్కర్యం వేస్తుండండీ! వాళ్ళబండబడ.”

కాంతారావుకు మరిపోతున్నది. ఎంత దుర్బలిపట్టింది తనకి! పద్మజచేత ఇలాంటి మాటలు తినవలసినవస్తుందని తన కలలోనైనా అనుకున్నాడా?

“ఏమోనండీ” అన్నాడు నవ్వుతూ, ఇక అమాత్రమైనా మాట్లాడకుంటే బావుండదని - అమాత్రమైనా నవ్వకుంటే మర్యాదకాదని. మరి అందుకుంది:

“ఛా!ఛా! ఇటువంటివాళ్లుకూడాదేశంలో వున్నారంటే—”

ఏంవుంటే? ఈవిడకేంఉపద్రవం? ఈవిడ ఓపటాన పొనిచ్చేటటులేదేయినిదయాన్ని! సమాధానంగా మళ్ళీ ఓరవటనవ్వున వచ్చాడు. “ఏమంటారు?” అంది పద్మజ, అతడు ఆలోచిస్తుండటం చూసి, సమాధానంకోసం దిమాండే చేస్తూ. కాని అతడుమాత్రం ఏమంటాడు?

వినుగుకనబరుస్తూ, “పోనిద్దురూ! పెద్దవ అవకాయ ఎలా పోతే మనకెందుకు?” అన్నాడు, ఇక నైనా ఆ ప్రశ్నకినుంచి విడుదల కలుగుతుందని.

కాని అతడు విడుదలపొందటం పద్మజ కిషంలేదు! “అలాగంటారే?...అవకాయ మీకిషంలేదా?” అని అడిగింది.

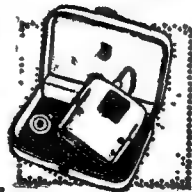
“వ్వు! ఇష్టమేమిటిరెండి! ఏదో నూటికొక కోనా చేసుకుంటాను. అసరి అవకాయ, గడ్డి కొంప, ఇలాంటివి మా యింట్లో చెయ్యటం మే చాలా అరుదు. అయినా యేం రుచండీ, యీ అవకాయలు వంటకాలన్నీ? ఏదో నూనె లాగ్గొక్కని—” అన్నాడు.

“అలా తీ నయ్యకండీ మరి! అంటూ కాని

ఫిలిమ్స్ 4-ట్రాన్సిస్క్ హియరింగ్ ఎయిడ్స్

ఇది వినిపించుకోవడానికి ఇదొక షరత్ ప్రాధమికం కేమర్లకు లేకుండా వుండుట, గట్టదనము, కున్నది ముగించు వచ్చును, దీని; విద్యుత్తులనుండరి మార్పిడియ్యు.

సంతుష్టత

- ముగిసినప్పుడు అమర్చుదగని కిట్
- బ్యాటరీ అయ్యే తక్కువ
- వ్యవస్థ మేరకు ర్యూరేషన్
- వచ్చుకమునా వనితయిం
- స్వయంగా అమర్చుదుం
- విశ్వవిద్యాలయ వివిధించుం
- తక్కువ అయ్య

ఫిలిమ్స్ ఇండియా లిమిటెడ్. ముంబై

అవకాయలో ఎంత స్పీరిట్ వుందని...అసలు తెలుగుదనమంతా దాంట్లోనే వుండేమానని నా అభిప్రాయం. నామట్టుకు నాకు అవకాయం అంటే చాలాయన్నం కుమండీ!

గుండె ఆగినంత పనేంది అతిడి! కాదు మరి? పద్యజ - ఎస్ కా లేక పద్యజ - అవకాయనుగురించి ఇలా అంటుందని అతడనుకున్నాడా?

చాలా పశ్చాత్తాపపడ్డాడు కాంతారావు. పద్యజకు అవకాయ ఇచ్చమని తెలిసినంత. తను చెయ్యినగా ముందే, ఆ జాడీ తనదేనని చెప్పివుండునుకదా! ఎంతపని జరిగింది? తీరా యిప్పుడేమనుకుంటే యేం లాభం, చేతులుకొలాక! సమయం మించిపోయింది.

ఇప్పుడు చెబితే, ఆ జాడీతనదేనని...ఛా. తలకాయ కొట్టేసినట్లయిపోయా? ఈవిడ యీ సంగతి తీసుకుపోయి, కా లేక లో లేదీనయాం అంతా దండోరా వెయ్యదని నమ్మక మేమిటి?

పోనీ, మరొకరకంగా, "ఎ క లో వుంచి బెళ్ళారు కాబట్టి దాన్ని నేనన్నా తీసుకు బెడతాను" అని చెప్పి తీసుకుపోతే?

కృ...బాగుండదు. వీడికింత కక్కురి ఏమిటా అనుకోదూ! కాంతారావు మనస్సులో యుండునూరులంత చెలరేగుతోంది.

పద్యజ అటు తిరిగి చూస్తోంది. రైలు కరవేగంతో పరుగెడుతోంది. ఆ వేగంలో గాలిహోరుకు పద్యజ ముంగురులు లేచి అటు యిటా కదులుస్తోయి.

తెనాలి స్టేషను సమీపిస్తున్నది.

పద్యజ ఇటు తిరిగి అంది: "ఆ జాడీ ఎవ్వరి? కాకుండా ఇలా పాడెపోతే బాగుండదండీ. దాన్ని ఏం చేద్దాము?"

అతిడి! కొద్దిగా ఆకకలిగింది. ఇప్పుడైనా "నే తీసుకెడతా"నని చెబుదామా అనుకున్నాడు. కాని ధైర్యం చాలలేదు.

"మీరు సందేహిస్తున్నారా కాబట్టి దాన్ని నేనన్నా తీసుకుబెడతాను. ఎటూ నేను స్నేహితురాలంటి! నడుతున్నా నా; భాషగా దొరికిన అవకాయని తీసుకెళ్ళి వాళ్ళకన్నా (వెజంట్ చేస్తాను. వారింట్లో మసలాకుమార్తా వున్నారే. ఇంకెక్కడో తీసుకుపోయి ఇస్తే వాళ్ళన్నా నేనుకోకపోయి" అన్నది పద్యజ.

ఇందులో ఒక్కొక్క మాటా కాంతారావు గుండెలో కూలంగా నుముకుంటున్నది. కళ్ళు చెయ్య కమ్మ తున్నాయి. ఏమిటి ఘోరం? నాయక మృత్యుసం ఆత్మయ్య (గీతితో పెట్టిఇచ్చిన అవకాయ...ఈవిడ గద్దలాగా తన్నుకు పోతున్నా. ఇప్పుడేమిటి చెయ్యటం?... ఈవిడగారి? జాడీని ధారపాటుటం తప్ప గత్యంతరం లేదా?—

లేదు.

"ఏమిటండీ, అలా ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? ఈవిడేమిటి, ఈ జాడీ మోసుకుపోతడ మేమిటి, అని ఆశ్చర్యంగా వుందా? నాకు అలాంటి చిన్నతనమేమీ లేదులెండి. ఎంతగా టౌన్లోవున్నా—కా లేక లో చదువుతున్నా—మేంకూడా నలుగురితో బాటా ఉప్పు, అన్నం తినేవాళ్ళమే" అంది పద్యజ.

దీనికేమని జవాబు చెబుతాడు పాపం, కాంతారావు? దైవోపహతుడు!

"ఛ ఛ. అది కొదండీ. ఎవరు మాత్రం ఉప్పు, అన్నం కాక మరేం తింటారు లెండి. అందులో నిక్షేపంలాంటి కొత్తక కాదు."

"పోనీ మీరు తీసుకు బెళ్ళాలని వుంటే తీసుకుపోండి. నాకేం అభ్యంతరం లేదు. ఎటూన్నీ పరాయివాళ్ళపాలు కాకుండా మనలో ఎ క లో ఒకరు తీసుకెళ్ళడ మే ముఖ్యం.

"ఎచ్చే. నాకెందుకండీ. అందులోనూ యిప్పుడు నాకెక్కడ పరుగుతుంది తీసుకు పోయ్యేందుకు. అసలే గాడిదబరువుంది నాకు. దానితోడు ఇదొకటా? నాకెంత మాత్రమూ అట్కల్లేదు బాటా, మీరే తీసుకువెళ్ళండి."

ఈ మాటలు అంటున్నప్పుడు చూడాలి కాంతారావు ముఖం. దొరక్క దొరక్క పద్యజతో మాట్లాడే అవకాశం దొరికే అది సద్వినియోగం. కాకపోయే నేలన్న విచారం. పదిలంగా మోసుకుపోతున్న అవకాయజాడీ తనకుకాకుండాపోతున్నదే అన్న ఏడుపు. ఇంటికేవళ్ళాక నాయనమ్మకు దీన్నిగురించి ఏం సంభాషించి యిచ్చుకోవాలన్న దిగులూ కలిసి అతిడి ముఖాన్ని కయాపైసా అంత చేసి పోతాయి.

చివరకు పద్యజ అంది: "అఖరుకు నాకే తోనేకారన్నమాట దీన్ని. పరే కానివ్వండి," కాంతారావుకు అరికారిమంట ఆత్మికక్క తోంది. ఈవిడ దీన్ని తీసుకుపోలేదని ఎ క డే కి కాదు? అప్పుడంగా తన జాడీని నేనుకుపోతున్నది కాక మళ్ళీ

మాట్లాడుతోంది — తనకోడో తప్పనిసరై పట్ట.

"ఎకే ఓ సాయంచేసి పెట్టండి. కాస్త యీజాడీని, యీ వేపర్లలోచుట్టి నా పెట్రెలో పరిపెడుదురా, మీకు పుణ్య మంటుంది! దీన్ని విడిగా ఎక్కడ మోసుకు పోను! ఎకరేనా చూసినా అసహ్యంగా వుంటుంది కూడా" అంది పద్యజ.

"ఓ, దానికేం?" అన్నాడు తెచ్చిపెట్టు కుని నవ్వుతూ. ఆనవ్వు నక్కేందు కరెడు చాలా బాధపడవలసి వచ్చింది.

పద్యజ పెట్రె తెరిచింది. కాంతారావు అవకాయ జాడీని జాగ్రత్తగా కాగితాల్లో ప్యాక్ చేసి అపెట్రెలో పూడు. అతిడి కాసమయంలో భర్తృహరి సుభాషితాల్లో పద్యం గుర్తు కొచ్చింది. "ఎవ్వరిసామ్మ్య నెంతదిన నెవ్వరికున్నదొ (ప్రాప్తి..." పద్యజ భొంపు చెప్పింది.

అతిడి ఏమపాచ్చింది. "అయ్యో! ఈ చేతుల్లోనే ఆత్మయ్య చేతుల్లోంచి జాడీ అందుకున్నాను. ఈ చేతుల్లోనే మోసుకొచ్చాను. ఈ చేతుల్లోనే నాయనమ్మచేరి కందిదా మనుకున్నాను. కాని...ఈ చేతుల్లోనే యీదెయ్యం (మిస్ పద్యజ!) పెట్రెలో స్పటికేళాను. ఇంత కన్నా దారుణం ఇంకేమన్నా వుందా?" అనుకున్నాడు.

తెనాలి స్టేషను వచ్చింది. పూర్తిమనాటి సముద్రంలాగా కల్లోలంగా వున్నయే తెనాలిస్టేషను, కాంతారావు హృదయమూ.

"వస్తానండీ గడ్డలై," అని పద్యజతో చెప్పి, అవిడ నవ్వుతూ యిచ్చిన వీడ్కోలును ఏడుస్తూ వుచ్చుకుని, పెట్రెచెడింగూ రెండు చేతుల్లో పట్టుకుని బండి దిగాడు కాంతారావు.

గారు ఈలవేళాడు. రైలుకదిలి వెళ్లి పోయింది. పెట్రెచెడింగూ దగ్గరపెట్టుకుని, వెళ్ళిపోయే రైలువేపుచూస్తూ అలాగే నిలుపండిపోయాడు కాంతారావు. ★

పండిత డి గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గర్భాశయ రాగనివారితో

అమృత్యురామం(ప్రవృత్) అలెచెన్ మద్రాసు 17

కుమారి సుమతి

గత ఏడాది ఉత్సవాలలో భరతనాట్య ప్రదర్శననుంచి ప్రేక్షకులను ముగ్ధులను చేసింది.

ఆర్. టి. డి. బస్సులో ఒకే గుమ్మం ఉంటుంది. దానిని 'గుమ్మం' అనడమేలేదా లేదా వాడు తెలియదు కానీ బస్సులో ప్రవేశించడానికి, బస్సులోంచి బయటకు రావడానికి అదేదారి. సాధారణంగా బస్సు టెక్ ఫోగంలో ఉంటుంది ఈ గుమ్మం. బస్సులో ఎక్కిన ప్యాసెంజర్లలో కొందరు సాధారణంగా నిలబడవలసి వస్తుంది. నిలబడవలసి వచ్చినవారు గుమ్మం వద్దనే నిలబడతారు—సాధ్యమైనంతవరకు! వాళ్ళాడుగా బస్సుకి నిప్పుంటుంటే, వారి బాతయ్యవనికాదు. గారి అనేదివేస్తే, కాస్త తగులుండేమోనన్న ఆశతో, ధయంతోకాదు; ముయిమాదురం యెడగల కృంగారాధిలావతో. ఈలోగా కండక్టరు వస్తాడు. కండక్టరు, మీకు తెలుసు, చాచాపు ఆరు గంటలకాలం ఒంటికారిమీద నిలబడానికి ఈ కారిమీద, ఇతరుల కారిమీదమాదా! 'ఆగే బడ్డో!' అంటాడు కండక్టరు.

'ఆగే బడ్డో' అంటే దిక్సరీ అర్థం మీకు తెలుసు. 'ముందుకు నడివండి, మహాశయా, మీకో నమస్కారం' అని. అంటే లోపలికి వెళ్ళండి అని. గుమ్మం బస్సుకి టెక్ ఫోగంలోకాక ముందు ఫోగంలోనే ఉన్న టెక్ ఫోగం. కండక్టరు చెప్పాడుకదా అని మంచి చెడ్డా ఏమీలేకుండా ముందుకు పోవడం. బస్సుకి ఏది ముందుకే అని

రాష్ట్ర రాజధానిలో ప్రాతినిధ్యంతో కోల

ఉస్మానియా ఆంధ్రభ్యుద

ప్రశ్నించకూడదు. 'ఆగే బడ్డో' అంటే ఇక్కడ కండక్టరు ఉద్దేశ్యం 'వెనక్కి వెళ్ళండి, మహాశయా!' అని. కండక్టరు ఉద్దేశ్యం గమనించి ప్రవర్తించాలి: యథా కండక్టర్, తథా ప్యాసెంజర్!

ఆగే బడ్డో అంటే తెలుగులో దిక్సరీ అర్థం చెప్పాను. ఇలాంటి దిక్సరీ అర్థమే సంస్కృతంలో 'అభ్యుదయం' అని. ఇది తెలుపుతూ కాకా అని సంకేతా పడకండి. సంకేతాలు వండితులకి వదిలేద్దాం! మనం వండితులం కామని మనకి తెలుసు, వాళ్ళకి తెలుసు. మనకు తెలుసన్న ఈ దిక్సరీ అర్థం తోనే ముందుకు పోవాలి!

ప్రతి సంవత్సరంలాగే ఈ ఏడుకూడా

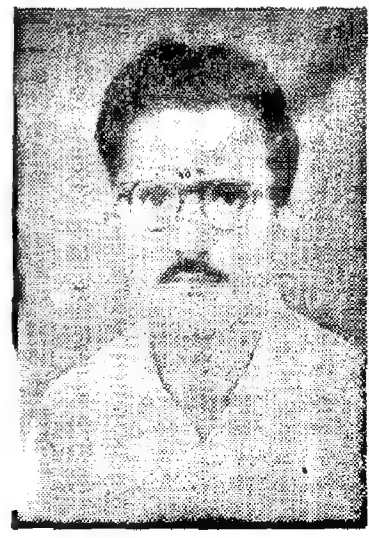
ఉస్మానియా తెలుగు విద్యార్థులు ఆంధ్రభ్యుదయోత్సవాలు జరుపుకున్నారు. నగరంలోని ముప్పైఒక్క కళాశాలల తెలుగు విద్యార్థులు సమిష్టిగా జరుపుకున్న ఉత్సవాలిది. ప్రతి ఏడూ దిక్సరీ అర్థం

★ తురగా కృష్ణ

మా సంలలో జరిగే ఈ ఉత్సవాలు మన వేలకంటే ప్రేక్షకులు పోజరాతారు. మొనటికోవా చాచాపు మాడు వాలువేల మంది శ్రీ పురుషులు ఈ ఉత్సవాలను సందర్శిస్తే, మూడవ, చాలావ రోజుల కార్య

శ్రీ రఘురామరావు
[కార్యదేక్షకులు]

డి. పుల్లారెడ్డి
[అధిక కార్యదర్శి]

నో 31 కళాశాలల

హాలంగా సాగుతున్న

విద్యార్థుల యోతనాలు

కమిషన్ వారానికీ విద్యార్థుల సంఖ్య పెరుగుతుంది. వారు యంత్రం విద్యార్థులకు ప్రారంభమయ్యే సాంస్కృతిక విద్యను విద్యార్థులకు ఉత్సాహం కలిగించేలా, కోలా రాత్రి ప్రదర్శించబడే

హానరావు

నాటకాలను, వృత్తిని చూడాలన్న ఆభిలాష ముగిసినది. ప్రేమకావ్యం రాసింది. ప్రతి సంవత్సరంవరకు ఈ సంవత్సరం కూడా ఉత్సాహం చేసేలా ఉంది.

ఉత్సాహం చేసేలా ఉంది.

ఈ సం 18 వ లేదా 19 వ ప్రారంభించి 18 వ లేదా 19 వ జరుగుతుంది. మొదటి మూడు రోజులు హాయికాలం విద్యార్థులకు ప్రారంభమై రాత్రి పది గంటలవరకు జరుగుతుంది. మొదటి సాంస్కృతిక విద్యార్థులకు పెద్దల ఉత్సాహం; తరువాత రోజు మూడు వారాల కళాశాల విద్యార్థులకు తెలుగు ఏకాంక నాటికల ప్రదర్శనలు. చాలా రోజుల కార్యక్రమం బహుమతి ప్రదానంతో అంతమవుతుంది. నాటికల పోటీలలో, వక్రత్వ విద్యార్థుల పోటీలలో, సంగీతానికి లలితకళల పోటీలలో నెగ్గిన విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు బహుమతులను స్వీకరిస్తారు.

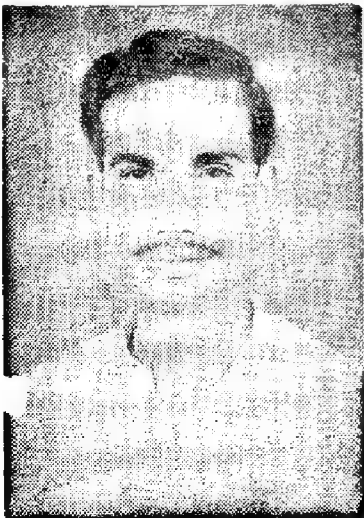
కుమారి బాగకేరాణి

రెయిలేగాక, నర్తకికూడా. గత ఏడాది ఈ రూపాన్ని నాట్యం ప్రేమకుల ప్రశంసల సందుకున్నది.

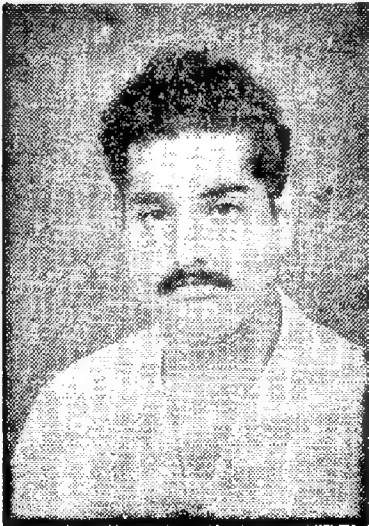
రిస్తారు. ఈ కార్యక్రమం పూర్తి అయినది. రాత్రి పన్నెండు గంటలు చాటుకుంది. ప్రాదరాజులులో చరి ఎక్కువ; దీనిం బదులు మరీ ఎక్కువ. విద్యార్థులు చూసిన నాటికలలో ఏది గెలుపొందినదో చూడాలనే ఉద్దేశ్యమే, మరి శేఖరం కుమారులమే, వేలకొలిది ప్రేమకులు కుదివరకు చేరికొంది, బహుమతి ప్రదాన కార్యక్రమం చూసి గృహస్థులు సంతోషించారు.

తమకు గాని, తమ కళాశాల ప్రతినిధులకు గాని, తమ కళాశాలకే గాని బహుమతులను గెలుచుకొన్న విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు, ఉత్సాహంతో, గర్వంతో, బహుమతులను మిత్రులకి, అధ్యాపకులకి, తమ ప్రధానాధ్యాపకులకి చూపిస్తారు. ఆంధ్రేశ్వరులైన ప్రధానాధ్యాపకులకి కూడా తమ విద్యార్థుల విజయం గర్వకారణం కాబట్టి, విద్యార్థులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనడానికి అవకాశాలు కల్పిస్తారు.

బహుమతి ప్రదానోత్సవం ఒకవిధంగా చూస్తే, ఆ సంవత్సరం కార్యక్రమాలన్నింటికీ ఒక ముద్ర వంటిది. నెలల తరబడి వివిధ కళాశాలల విద్యార్థులు ఎడతెంపి లేకుండా చేసిన కృషి బహుమతి ప్రదాన కార్యక్రమంతో మూర్తమవుతుంది. కరతే గలతో

వి. భాస్కరరావు
[ప్రాధికార కార్యదర్శి]

ఎం. ప్రభాకరరెడ్డి
[ప్రధాన కార్యదర్శి]

ఉత్సవాల విద్యార్థిమండలి.

ఎడమనుంచి కుడికి : (1) గురువారెడ్డి (2) రామగోపాల్ రెడ్డి (3) ఎన్. కరవేంపా
రావు (4) కుమారి జి. లీల (5) ఎన్. రామలింగరాజు.

ఉస్మానియా విద్యార్థుల ఆంధ్రాభ్యుదయోత్సవాలు

తనూన్న పరిశీలన వృద్ధిలో పెట్టుకొని, పాఠ్యగ్రంథాలను బాగా చదివడం ప్రారంభిస్తారు విద్యార్థి నాయకులు.

సాధారణంగా జూలై ఆగస్టు నెలలకి ప్రతి కళాశాలలోను తెలుగు విద్యార్థి సంఘాల ఎన్నికలు పూర్తి అవుతాయి. బహుభాషా ప్రాంతమైన ప్రాచారాబాదు నగరములోని కళాశాలలో ప్రతిభావతి ఒక విద్యార్థి సంఘము స్థాపించడం, ఈ విద్యార్థి సంఘం తన చుట్టూభావలో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం, ఒక తెలుగు పత్రికను నడపడం ఆచారం. ప్రాచారాబాదు కళాశాల విద్యార్థుల ప్రత్యేకత ఈ కార్యక్రమాలను తమంతి తామే నిర్వహించుకొనడంలో వుంది. ఆచార్య వరంలో ఒకరిని 'పాఠశాల'గా ఎన్నుకున్నా, సర్వసాధారణంగా వారు నడుపుచున్నట్లు ఆ వాడొకటి వ్యవహరిస్తారు. విద్యార్థుల సంచికలలో తామే సంపాదకీయాలు వ్రాస్తామని, అవసరము వున్నా లేకపోయినా, సమంజస మయినా లేకపోయినా, తమకు అభిమానుల చిత్రాలను ప్రకటిస్తామని పట్టుపడి, తమ 'ఆచార్య త్యాగి' సార్వకం చేసుకోవాలని చూసే ప్రముఖులు మాడ లేకపోలేదు. తొలి సర్వ సాధారణంగా ఆచార్యవర్గం విద్యార్థులు కోరినంత మేరకు, వారు కోరినవిధంగా తమ కనాకారాన్ని లభింపజేసుంది. ఈ కళాశాల తెలుగు సారస్వత సమితులు కార్యక్రమ నిర్వహణలోని విశిష్టత కళాశాలకు ఈ మధ్య ఉస్మానియా అభ్యుత్సాహము

కళాశాల తెలుగు సారస్వత సమితి నిర్వహించిన భారతోత్సవాలు, అచ్చడిగల వర్గంతి ఉపన్యాసాలు.

అధ్యాపకుల సమాకారం

తెలంగాణ మాసాంతంలో వివిధ కళాశాల ప్రతినిధులు సమావేశమై ఆంధ్రాభ్యుదయోత్సవ కార్యక్రమ నిర్వహణకై కార్య

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు
[అధ్యక్షులు: ఆంధ్రాభ్యుదయోత్సవాల నిర్వహణ సంఘం]

వర్గాన్ని కార్యదర్శులను, అధ్యక్ష కోశాధ్యక్షులను ఎన్నుకుంటారు. మొదటి సారి తుది తరకు విద్యార్థులు నిర్వహించే

అభ్యుదయోత్సవాల సక్రమ నిర్వహణ కోసం విద్యార్థులే అధ్యాపక వర్గములోని ఇరువురిని ఆధ్యక్ష కోశాధ్యక్ష పదవులకు ఎన్నుకుంటారు. వేలకొలది రూపాయల వ్యయంతో మాడుకొన్న ఈ కార్యక్రమానికి సంబంధించినంతవరకు విద్యార్థుల పట్ల రాని ఉత్సాహాన్ని ఒక త్రోవను పెట్టిందానికి ఈ అధ్యక్ష కోశాధ్యక్షుల నియామకం ఎంగో ఉపయోగపడుతుంది. నిజాం

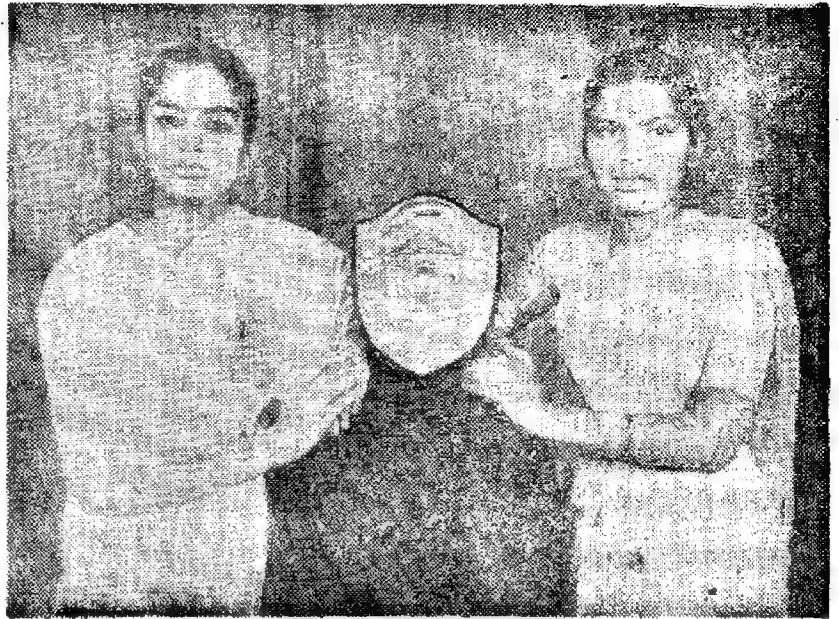
కళాశాల తాత్కాలిక ప్రధానోపన్యాసకులు శ్రీ యస్. ప్రసాదరావు, న్యూనెస్సు కళాశాలలో ఉపన్యాసకులు శ్రీ రఘురామ రావు ఈ సంవత్సరం అధ్యక్ష కోశాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. శ్రీమతి వి. కామేశ్వరి (విశాఖకార్యదర్శిని), శ్రీయుతులు వి. భాస్కరరావు (ప్రాంత కార్యదర్శి), డి. తులారెడ్డి (ఆర్థిక కార్యదర్శి), యం. ప్రభాకరరెడ్డి (ప్రచార కార్యదర్శి), విద్యార్థులమండి కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. వీరుగాక విదుగుడు కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. కళాశాల ఇరువురు ప్రతినిధుల వంతున 31 కళాశాలలకి అరచె ఇదియ ప్రతినిధులు సర్వ సభ్య సమావేశంలో ఉంటారు. ఉత్సవసమయం వాపు కచ్చినప్పటి నుంచి కార్యవర్గం వాచాపు ప్రతిదినం సమావేశమాతుంది. దైనిందిన కార్యక్రమ నిర్వహణను, కార్యవర్గపు మాచనల నమన రించి కార్యదర్శులు పోగిస్తారు.

తెలంగాణ మాసాంతంలోనో, ఆగోవరు ప్రారంభంలోనో ఈ ఎన్నికలు పూర్తి అవుతాయి. వరుగుడు కార్యదర్శుల తో సహకరించడానికి వాలును ఉపసంఘాలు నిర్వహిస్తాయి. ఉత్సవ నిర్వహణకు విరాళాలను సేకరించడం, సేకరించిన ధనాన్ని ఉత్సవ సంబంధమైన కార్యక్రమాలకు సక్రమంగా వ్యయమయ్యేట్లు చూడడం ఆర్థిక కార్యదర్శి, అతని తోడ్పడే ఉపసంఘంబిరి బాధ్యత. విభిన్న విషయాలలో పాటిలను నిర్వహించడం ప్రాంత కార్యదర్శి, అతని ఉపసంఘం బారి బాధ్యత. విశాఖ కార్యక్రమాలను నడపడం, ఉపన్యాసాలకు ప్రముఖులను ఆహ్వానించడం విశాఖ కార్యదర్శిని కాళి. ప్రచార కార్యదర్శి విభుతమిలో ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ప్రతి ఉపసంఘంలోను ఒకరో ఇద్దరో అధ్యాపకులు ఉంటారు.

ఎన్నికలు కాగానే, పది యెడమ గా సాగుతుంది. అన్ని పనులకి ఆంధ్రాభాభ్యుదయోత్సవప్రధానంగా ఎవరికాళి వారిది. విశాఖ కార్యదర్శిని బాధ్యత ఉపన్యాసివ్వడానికి, ప్రారంభోత్సవానికి, బహుమతులు కంచిచ్చేవానికి తెలంగాణ గారించి కట్టుబడి

రాజకీయ వాయవ్యులకు సంబంధించినంత
వరకు విశేష కార్యదర్శిని పని మలభమే.
ఇప్పుడు, కళాకారులకు సంబంధించినంత
వరకు ఆమె కార్యక్రమం కొద్దిగా క్రమ-
బద్ధమైంది. ఇప్పుడు సాధారణంగా తమ జీవన
ధృతికొనం తయారై ఆసీను గురుసాలగా
పనిచేయవలసిన రోజులు కావటి, (సాధా-
రణంగా) అవడం సాహిత్య ఆకాశమో ఇప్పు-
లను మనదేయించడం కోసం) శిరస్తదాసు
కుని ప్రత్యం పై తుత్సవాల విషయం ఆధార-
పడి ఉంటుంది. నురిపెట్ట ఇప్పుడు, కళాకా-
రులు నిశీమాలలో ఉంటారు. వారు రావడం
కార్యక్రమం ఉద్ధరించే మిద ఆధారపడి ఉం-
టుంది. విశా విశేష కార్యదర్శినిగా పట్టు-
వల, కుద్దు ఉన్నవారిని ఎన్నుకొంటారని
కొంటాను! మొత్తం మిద కార్యక్రమాలను
విశ్లేషణం చేసారు మీరు.

కుమారి కె. విద్యావతి; కుమారి పి. జయలక్ష్మి.
కారాయగుడు తారాకొన్నత పాకాల విద్యార్థినులు. గత ఏడాది ఆంధ్రపాకాల
కళాకర్తల పోటీలో బిరుదుగా 'మీర్తా' గారి పాకాలకు ఖ్యాతి తెచ్చారు.

చంద్రాల వనశాల

అర్థిక కార్యదర్శి సంగతి చెప్పకలేదు. అందుచే విరాళాలు సేకరిస్తున్నా, కార్యక్రమ విరహవాదకు అవసరమైన డబ్బును సేకరించే చాఫర్తి అతనిది. ఈ కార్యదర్శి మన వస్తువు మంగ్రులందరినీ నిందిస్తాడు! ఎక్కడైనా డబ్బు గలగలలాడితే చాలు రవీంద్రులు పుస్తకం తెలుస్తాడు! నేను నిజంగా రూఢీగా జరిగిందని చెప్పలేను కానీ, 'స్పెక్టిక్' నుంచి ఎవరో మనిషి ఆంధ్ర జేకోలో ఉన్నాడు! అని ఎవరో చెప్పారట అతనితో. వెంటనే రవీంద్రులు పుస్తకం చేతిలో పెట్టి, ఆంధ్రాభ్యుదయోద్యోగిత్వవాళికి పంపాడటాడేమో కాదు? అన్నాడట అతను. ఇది రూఢీగా జరిగిందని చెప్పలేను కానీ, జరిగినా అక్కర్లేలేదు!

ఉత్సాహం పొటీల నిర్వహణ అంతా
స్థానిక కార్యదర్శి బాధ్యత, ఒక్క చదువు
లో తప్ప, అన్నింటిలోనూ పొటీలు వదులు
తాకు నిర్వాహకులు. చదువు విశ్వవిద్య
అయినా నికర జీవన విధానం లేకపోతే
వాద్యసంగీతాలలో పొటీలు, చిత్రరంగ
సంఘాల పొటీలు-ఒక్కటేమిటి? చదువులో
తప్ప మిగిలినవా అన్నింటిలో పొటీలు వదులు
తాకు.

కాగితపత్రములలో పాఠానికి విద్యా
భ్యుదయమును సాధించుట నిశ్చయించి, సమాన
స్థాయి గలవారందరికీ పాఠ్యము ఇవ్వబడుతుంది.
సాంస్కృతిక, ఆర్థిక రాజకీయ విషయాలలో
ఒక విషయంపై విచారణలు కావాలి.

ఇద్దరో ముగ్గురో శాస్త్రయమూర్తులు పరీక్షించి,
మాడు శ్రీశైలులలో నూ ప్రథమ విద్వితీయ
బహుమానా లిస్తారు.

కక్షుత్వ పోటీల విషయంలో ఉమ్మడి
విద్యా విద్యార్థులు విశ్వత, విద్యార్థులతో
అధిక సంఖ్యాకులు వేదికపై నిలుచి సభా
కలంబం లేకుండా చూపాడనిగడంలోనే
ఉంది. ఇంతమంది విద్యార్థులు చూపాడని
గడం మరక్కడా కనపడదు! ఈ విష
యంలో కళాకాలంలో నిజం కళాకాలాన్ని
పాఠశాలలో నానాదినానా వారిలో
స్వతహాకాలాని ప్రత్యేకత, పాఠశాల

శ్రీమతి వి. కామేశ్వరి
[నిజాద కార్యదర్శి]

మధ్య జరిగే వక్రత్యక్త పోటీలలో బహు
మూలాలన్నీ దాదాపు ఈ పోటీల నిర్వా
హకులే సంపాదించుకొన్నారు. ఇదివరలో
అంత్రాధ్యక్షుడయ్యాకప్పుడాలలో జరిపిన పోటీలలో
మూడుసంవత్సరాలు వరసగా ప్రథమ బహు
మతి తెచ్చుకొని, 'షీల్డ్' స్వంతం చేసు
కొన్నారు. ఇరుగుమీద నీడాడి ఈ పో
టీల జట్టు ప్రథమ బహుమతి సంపాదించు
కొన్నది.

విజయ కళ్యాణ నిర్వాహకులు మాదా
శక్త్యర్థి పాటిలో నేరు తెచ్చుకున్నాడు.
ఈ సంవత్సరం ప్రథమ బహుమతి గెలిచిన
శ్రీ లెక్కటాచార్య ఇదివరలో రెండుమార్లు
ప్రథములుగా నిలిచినవారు.

బాపావు అమ్మి పోటీల ఫలితాల ముందే
 తెలిసిపోతాయి. కానీ వాటికల పోటీల ఫలి
 తాలాధారం తుదితీర్మానంవరకు చేరితొండవలసి
 వస్తుంది. కాగంల చివరి లో జన మా బా
 లాన్ని వాటికలు ప్రదర్శిస్తారు. ముప్పై
 లక్ష కళాకారుల నాటకాలు నాలుగు
 లోకాలలో ప్రదర్శించడం పాద్యం కాదు.
 కాబట్టి, ముందుగానే పోటీపడి పన్నుండో,
 పదవలో వాటికలను మాత్రమే ఎన్ను
 కుంటారు.

ఆంధ్రేతరులలో పోటీ

అసలు బోటిలందరినీ మంచిదే! విద్యార్థులు
అలా నమస్కర బోటిలవల్లనే చరిత్రనుంచి,
వహిషకాండ వస్తుందా ఆర్యో విద్యార్థులు
(47-వ పేజీ చూడండి)

నక్షత్ర ఫలితాలు

(18-12-57 మొదలు 24-12-57 వరకు)

గ్రహ స్థితి

	శుక్ర		
	శుక్ర, కృత్తిక, భజన్యకరములలో కలదును.		
క	కు	క	క

* అశ్విని [మా, చే, వో, లా] *

ఈ వారము మీకు కలిగిన చిక్కులు తీరిపోతవి. అనుకున్న దమ్ము చేరి! వస్తుంది. శుద్ధత సాంగత్యమువల్ల నూతనాంశాలు తెలుసుకుంటారు. శోభవ్యవహారములు పరిష్కారమివ్వవచ్చును. పిల్లల శ్రేయోభివృద్ధి కలిగే యోగములు చేస్తారు. పండితులకు, వ్యాయాసాదులకు మేలు కలుగుతుంది. విద్యార్థుల చదువు చురుకుగా సాగుతుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో శ్రమతో కూడిన కార్యక్రమము. ఆపైని కార్యానుజూలక, కుభయోగము. నటీనటులకు యోగకాలము.

* భరణి [రీ, లూ, రే, రో] *

ఈ వారము ఆర్థికాభివృద్ధితో బాటు మీ హోదాబాదా ఎక్కువ అవుతుంది. బంధువులను కలుసుకుంటారు. కళాకారులతో విశోధిస్తారు. గృహమందు కలిగిన అవాశ్యము తొలగుతుంది. విద్యార్థులకు చదువుపై శ్రద్ధ కలుగుతుంది. వర్తకులకు ప్రయోగముల లాభము. దూరమున ఉన్న ఆత్మీయుల శ్రేయము తెలిసి ఆరాటన తొలగుతుంది. గాయకులకు, కవులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 18, 19, 20 తేదీలలో శ్రమతో కూడిన కార్యక్రమము. 21, 22, 28 తేదీలలో ప్రయాణము, లాభము, శ్రేయవార్త.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ] *

ఈ వారము మీకు యోగదాయకము. బోయినవారమందు అసంపూర్తిగా నిలిచియున్న పనులు ఈ వారము లాభకరముగా

ముగిస్తారు. వాహనయోగము కలదు. వర్తకులకు ముఖ్యముగా నూలు, బట్టలు వ్యాపారములకు లాభము. విద్యార్థులు శ్రద్ధగా చదువుకుంటారు. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 18, 19, 20 తేదీలలో శ్రమ, శ్రమ, అకాంతి. 21, 22, 28 తేదీలలో స్త్రీల తోనూ, ఆశ్రులతోనూ నిండు, విశోదము, కుభవార్త.

* రోహిణి [ఓ, వా, వీ, వూ] *

శరీరమునకు ఎక్కువ శ్రమ కలిగే పనులు చేయవలసివస్తుంది. ఆర్థికస్థితి ఏమంత శృద్ధి కరముగా వుండదు. అవసరములు తీరక గృహ కలతలు కలుగుటచే మనస్సునకు అకాంతి కలుగుతుంది. కార్యభారముచే అకాలభోజనము చేయుటవల్ల ఆరోగ్యము చెడుతుంది. శోభవ్యవహారములు వాయిదాపడుతవి. వర్త

బి. నరసింగరావు

కులకు శ్రమ ఎక్కువ. 18, 19, 20 తేదీలలో ఉద్యోగములకు ఒత్తిడి ఎక్కువ; ఆపైని మెరుగుగా ఉంటుంది. విద్యార్థులకు శ్రద్ధ తక్కువ.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

ఈ వారము మీకు అంతయోగముకాదు. మొదట్లో కార్యభంగమైనట్లు కనబడి నిరాశ కలిగిననూ క్రమేణా కొందరు మిత్రులు సహాయపడి కార్యసిద్ధి కలిగిస్తారు. ఉద్యోగములకు ఆర్థికముగా ఒత్తిడి ఎక్కువ. వ్యాపారములకు మాంద్యము. విద్యార్థులకు చదువుపై అశ్రద్ధకలుగుతుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో అవసరాలు తీరనందున గృహకలతలు, మనోవ్యథ. 21, 22, 28 తేదీలలో ప్రయాణము, మిత్రసహాయము, కార్యసిద్ధి.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, చ] *

ఈ వారము ఖర్చులు ఎక్కువ. తలపెట్టిన పనులు ఫలించకపోవచ్చును. సంసారముపట నిర్లిప్త కలదనే అపోహవల్ల గృహకలతలు వస్తాయి. సజననవాసమువల్ల ఆధ్యాత్మిక చింతలకు మనశ్శాంతి కలుగుతుంది. ఉద్యో

గములు కొంత కష్టపడినచోడట మేలు పొందుతారు. విద్యార్థులకు చదువు మీద శ్రద్ధ తక్కువై నూ కొంత విషయాలు చేర్చుట ఉంటుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యసాధనలో బాధ్యము, అకాంతి. 21, 22, 28 తేదీలలో పెద్దల సాంగత్యము, విజ్ఞానలాభము, వారాంతమున కొంత మేలు.

* పునర్వసు [తే, కో, హా, హీ] *

ఈవారము కార్యభారము ఎక్కువవుతుంది. బంధువుల రాకవల్ల ఖర్చులు ఎక్కువ. ధనలోపమువల్ల అసీమితము కలుగుతుంది. శోభవ్యవహారములు కొంత తేలికవుతవి. పరముగా తీర్పు అవుతాయి. ఉద్యోగులకు శ్రమ; వ్యాపారములకు అకాంతి. స్త్రీలతో వివాదము. ఆరోగ్యభంగము; ఇంటనే శ్రద్ధ వహించవలసి మేలు. విద్యార్థులకు చదువుపై శ్రద్ధతక్కువ 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యభారమువల్ల అలసట, ఆరోగ్యభంగము 21, 22, 28 తేదీలలో కొంత కార్యానుజూలక, ఉత్తరము.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, హా] *

ఈవారము మీకు సాహసముతో పనులు ప్రారంభిస్తారుగాని కొనసాగవు. మీరాబడి గృహోపసరాలకు సరిపడక కష్టపడతారు. కుటుంబకలతలు, గాయములు తగులుట వంటి ప్రమాదములు కలుగుతాయి. అధికారుల పొటుమాటలచేత ఉద్యోగములు వ్యథ పొందుతారు. ఖనిజములు, లోహముల వ్యాపారములకు శ్రమకలిగిననూ వారాంతమున లాభయోగము వుంటుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యభంగము, అవాశ్యము, ఆపైని కాంతి.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో] *

ఈవారము హోదాలోవున్నవారిమాట సహాయమువల్లనూ మీ బుద్ధిబలముచేతనూ ప్రయత్నించిన కార్యములు సేర చేరుతాయి. ధనాదాయము ఎక్కువవుతుంది. కొంత వారితో పరిచయము కలుగుతుంది బంధువులను కలుసుకొనుట, కుభకార్యనిశ్చయము చేయుట మొదలగు కుభయోగములు కలుగుతాయి. ఉద్యోగముల హోదా పెరుగుతుంది. కవులకు సహృదయము జరుగుతుంది. వైద్యులకు మేలుకాలము. శిల్పులకు, చిత్రకారులకు ప్రోత్సహ ముంటుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో ప్రయాణము అధికఖర్చులు. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో ప్రయాణము. మిత్రలాభము, కార్యసిద్ధి. నటీనటులకు యోగము.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే] *

ఈవారము మీకు మంచియోగము, విద్యాంశులవల్ల కొంత సంగతులు తెలుసు

కుంటారు. కోర్టువ్యవహారములు అనుకూలముగా పరిష్కారమవుతాయి. ధనాదాయము పెరుగుతుంది. విద్యార్థులు ఉపయోగకరమైన విషయాలు నేర్చుకుంటారు. ఉద్యోగస్తులకు చోదా వృద్ధి అవుతుంది. పిల్లల అభివృద్ధికి ఏర్పాటు చేస్తారు. వ్యాయవాదులకు, పండితులకు, కళాకారులకు యోగము. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యచరణలో శ్రమ; ఆపైని పండితసాంగత్యము, ధనయోగము, కార్యానుకూలత.

* పూర్వ ఫల్గుణి (పుబ్బ) *

[మో, టా, టీ, టూ]

ఈ వారము యెత్తు కార్యములు అనుకూలినాయి. మిత్రులతో వివాహములలో పాల్గొంటారు. దూరమందున్న బంధువుల క్షేమవాస్తవల కొంతకాలమునుండి మీకు, మీ కుటుంబమునకు వున్న ఆందోళన తొలుగుతుంది. విద్యార్థులకు నూతనోల్లాసము కలుగుతుంది. వెండి మొదలగు వాణ్యవస్తువుల వ్యాపారస్తులకు ప్రయాణము కల్గి లాభము కలుగుతుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యచరణలో తిప్పట, అలసట 21, 22, 23, 24 తేదీలలో కార్యసిద్ధి, ధన లాభము, కుభయోగము, కళాకారులకు, కవులకు, నటీనటులకు యోగము.

* ఉత్తరఫల్గుణి (ఉత్తర) *

[ఛే, టో, పా, పి]

ఈ వారము యెత్తు కార్యములు ఫలీస్తాయి. ధనాదాయము వృద్ధి అవుతుంది. వుణ్యకార్య ధర్మకార్యాదిరణలలో పాల్గొంటారు. కోర్టు వ్యవహారములు మీ పరముగా తీర్పు అవుతాయి. వాహనయోగము కలుగుతుంది. పిల్లల కుభకార్యలోచనలు ఫలీస్తాయి. విద్యార్థులు ఉత్సాహముగా ఉంటారు. వర్తకులకు ఫలీదైన వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో లాభము కలుగుతుంది. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యచరణలో శ్రమ, తిప్పట. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో ప్రయాణము, కార్యసిద్ధి, బంధువులతో విందుభోజనము, ధనలాభము.

* హస్త [హ, ష, ణ, త] *

మీ ధనాదాయమును వృద్ధి చేసుకునే ప్రయత్నాలు ఫలించవు. అనుకున్న సహాయము పితృవర్గమునుండి సకాలమునకు రావందున అవసరాలు తీరక గృహకలతలు ఏర్పడుతాయి. కార్యభారముచే కఠినస్థితి, మానసిక స్థితి అసంతృప్తికరముగా వుంటుంది. అకాల భోజనమువల్ల ఆరోగ్యము చెడుతుంది.

వెంటనే శ్రద్ధ తీసుకోండి. వర్తకులకు ఒడిదుడుకులు; ఉద్యోగస్తులు కొత్త సమస్యల వల్ల చిక్కులు. 18, 19, 20 తేదీలలో, కార్యభంగము, శ్రమ, అకాలి. 21, 22, 23 తేదీలలో స్వల్పలాభము.

* చిత్త [వే, పో, రా, రీ] *

ఈ వారము సకాలములో దబ్బు చేతికి అండకపోవుటచేత తలపెట్టిన పనులు నెరవేరక వ్యభవదత్తారు. శత్రువని మీరు అపోహపడిన వ్యక్తి సమయానికి ఆడు కొని కార్యసిద్ధికి మీకు సహాయము చేస్తాడు. వ్యాపారస్తులకు మొదట్లో ప్రతికూలముగా వుండి వారాంతములో లాభిస్తుంది. విద్యార్థులకు చదువుపై ఆశ్రద్ధ. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యభంగం, ఆర్థికలోపము. 21, 22, 23 తేదీలలో మిత్రసహాయము, కార్యసిద్ధి.

* స్వాతి [రూ, రే, రో, రా] *

ఈ వారము అనుకున్నట్లుగా పనులు జరుగకపోవుటచేతనూ, కొరిన సహాయము లభించకపోవుటచేతనూ అవసరములు తీరక గృహ కలతలు వస్తాయి. అయినను ఓర్పుతో కార్యసాధనకు ప్రయత్నిస్తారు. జ్ఞానల ఉపనేళము వల్ల ఈశ్వరానుగ్రహముచే అన్ని కుదుట బడతాయని విమర్శిస్తారు. ఆర్థికాంతి కలుగుతుంది. వర్తకులకు మొదట్లో తిప్పట, ఆకార్యభంగము; వారాంతమందు, లాభము. విద్యార్థులకు చదువు సాగుదు. 18, 19, 20 తేదీల తిప్పట, శ్రమ, కార్యభంగము. 21, 22, 23 తేదీలలో పాధుసాంగత్యం, కాంతి, లాభం.

* వికాఖ [తీ, తూ, తే, తో] *

ఈ వారము అనుకూలతన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ. కార్యభారము అధికమవుట వల్ల శ్రమ. కోర్టువ్యవహారములు కొంత అనుకూలీస్తవి. ఇచ్చిపుచ్చుకునేపట్ల నీచస్త్రీలతో వివాదము, మనోవ్యధ. భార్యకు అశాశ్వగ్యము. విద్యార్థులకు బడకము. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యభంగం, వివాదం ఆరోగ్యచింత. 21, 22, 23 తేదీలలో తిప్పట, కార్యానుకూలత, వర్తకులకు శ్రమతో కూడిన లాభం.

* అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే] *

ఈ వారము మీ కిసంతము ఉపయోగించి కార్యచరణకు మొదలుపెట్టిననూ ఫలము కలుగదు. పట్టుదల ఎక్కువగుటచేత ఆధైర్యపడక ప్రయత్నములను విడవరు. అదియే ఫలియవలసి; క్రమేణా కష్టములను తీర్చి మేలు పొందినట్లుంది. పొదరుల సహాయసానుభూతుల వల్ల ఒడిదుడుకులు సర్దుబాటు అవుతవి. యంత్రములవల్ల గాని అగ్ని వల్ల గాని ప్రమాద ముచన ఉన్నది. కాగిత పడిత తప్ప

ధరలు

స్తూలు, వస్త్రములు :- తగ్గుదలతో వుండును.

నూనెదీనులు! మందముగను.

తెల్లము, పంచదార, చింతపండు :- స్వల్పముగా తగ్గును.

ఆహార ధాన్యములు :- మందముగా వుండును.

వస్తుదీనులు! నిలకడగా వుండును.

వెండి, బంగారము :- స్వల్పముగా పెరిగిననూ, వెంటనే తగ్గును.

వజ్రీణదేశమున వర్షించును. అచ్చటచ్చట కొద్దిగా వాయు వీధన కలుగును.

జన్మనక్షత్రమునుబట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము నెరుగనివారు నామనక్షత్రము (వారివారి పేరసమసరించి పేరు మొదటి అక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలితాలు తెలుసుకొనునది. కృష్ణాదను పేరునకు మృగకరానక్షత్రమును, శ్యామదను పేరునకు స్వాతియును, శ్రీధరుడను పేరునకు చిత్తయును, శ్రీపాలకుడినే పేరునకు హస్తయును, భీముడు, భైరవుడు అనే పేర్లకు పూర్వాక్షరాధ్యాయులు చూచుకొనునది.

వచ్చును. రాసాయనిక వ్యాపారస్తులకు లాభము. 18, 19, 20 తేదీలలో తిప్పట, కార్యభంగము, మనోవ్యధ. 21, 22, 23 తేదీలలో సహాయము, కార్యానుకూలత, స్వల్ప కుభయోగము.

* జ్యేష్ఠ [నో, యా, యీ, యూ] *

ఈ వారము మీ స్వకీ చేతను, బుద్ధి బలముచేతను కార్యసాధనచేసి మంచి ఫలితాలు పొందుతారు. అధికారులు సహాయము చేస్తారు. కోర్టువ్యక్తుల పరిచయము కలుగుతుంది. కుభవార్తలుగాని, బంధువుల క్షేమ సమాచారముగాని తెలుస్తాయి. మందుల వ్యాపారస్తులకు వైద్యులకు లాభం. గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు, కిల్లులకు, చిత్రకారులకు, కవులకు యోగకాలము. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యభారమువల్ల తిప్పట, శ్రమ. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో కార్యసిద్ధి.

* మూల [యే, యో, యా, మీ] *

ఈ వారము మీకు యోగకాలము, గ్రంథపత్ర సమకల్పవిజ్ఞానల పరిచయమువల్ల జ్ఞానాభివృద్ధి పొందుతారు. విద్యార్థులకు చదువుచుండుకుగా సాగుతుంది. ఉద్యోగస్తులకు ఆర్థికాభివృద్ధి కలుగుతుంది; చోదా పెరుగుతుంది. వర్తకు

న క్ష త్త ప లి తా లు

అకు లాభం. వ్యాయవాదులకు, పండితులకు కళాకారులకు యోగకాలము. 18, 19, 20 తేదీలలో తెలిపి తేది కార్యక్రమముల అలసట. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో కార్యసిద్ధి. సంతోషమునకు మేలు.

పూర్వాషాఢ [బూ, ధ, భ, థ]

ఈ వారము మీ ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. యత్న కార్యములు అనుకూలమైనవి. బంధు మిత్రులతో విసేదములో పాల్గొంటారు. వాయవ్యదిక్కునుండి శుభక్షేమ వార్తలు తెలుస్తాయి. వెండిసరుకుల వర్తకులకు లాభం. విద్యార్థులు శ్రద్ధగా చదువుకుంటారు. కవులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్య భారమువల్ల తిప్పట, అలసట, 21, 22, 23, 24 తేదీలలో కలకార, ఆర్థికలాభం, కార్యసిద్ధి, ప్రయాణమాచన.

ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ]

ఈ వారము యోగప్రదము. భవాదాయము వృద్ధిపొందుతుంది. వాహనయోగము ప్రబలముగావుంది. పుణ్య, ధర్మకార్యాలలో పాల్గొంటారు. యత్న కార్యములు సిద్ధి ప్తాయి. బంగారు వ్యాపారస్తులకు, బట్టల

వర్తకులకు లాభము. విద్యార్థులకు సూత్రోల్లాసము కలుగుతుంది. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలం. 18, 19, 20 తేదీలలో కార్యచరణ వల్ల శ్రమ, 21, 22, 23, 24 తేదీలలో ప్రయాణం, బంధుదర్శనం, విందుభోజనము, కార్యలాభము.

శ్రవణము [జూ, జే, జో, ఘ]

ఆర్థికాభివృద్ధికి మీరు చేసేపనులు విఫలమవుతాయి. మీకుకలిగిన ధనసహాయమువల్ల అవసరాలు తీరక గృహకలతలు వస్తాయి. కార్యభారముచేత తీరనిస్థితి చెడుతుంది. వెంటనే శ్రద్ధవహించండి. ఉద్యోగస్తులకు కొత్త సమస్యలు తలెత్తుతాయి. వర్తకులకు ఆంధోభవ. 18, 19, 20 తేదీలలో తిప్పట, కార్యభంగము, అశాంతిగ్రహము. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో పితృవర్తమునుండి సహాయము. స్వల్పలాభము, ప్రయాణము.

ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే]

ఈవారము సకాలములో డబ్బు చేతి కందక తలపెట్టిన కార్యములు సరివేరవు. ఇంతవరకూ తల సమగా వున్నవ్యక్తి సమయమునకు ఆదుకొని సహాయముచేయగా విచిత్రముగా కార్య సిద్ధిని పొందుతారు.

వ్యాపారస్తులకు మొదట్లో ఆకాభంగముకలిగి వారంతమున లాభమిస్తుంది. విద్యార్థులకు చదువుమీద శ్రద్ధతక్కువ. 18, 19, 20 తేదీలలో కఠిరాయాసము, ఆకాభంగము, అధిక ఖర్చులు, ప్రయాణము. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో వింతసహాయము, కార్యసిద్ధి.

శతభిషం [గో, సా, సీ, సూ]

ఈ వారము తలపెట్టిన పనులు ఫలించవు. అనుకున్న సహాయము లభించదు. గృహసరములు తీరక కలతలు వస్తాయి. అయినూ దైవకృపవల్ల అన్నికష్టములు గడుస్తాయని ధైర్యముతో మెలుగుతారు. 18, 19, 20 తేదీలలో వర్తకులకు తిప్పట కలిగి ఆకాభంగమైననూ వారంతమున లాభము కలుగుతుంది. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో ఉద్యోగస్తులకు అనుకూలము.

పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ]

ఈ వారము అనుకూలతక్కువ ప్రతికూలత ఎక్కువ. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలమైనవి. కార్యభారము అధికమై శ్రమ, అకాంతి, స్త్రీలతో వివాదము కలిగి ఖేదపడతారు. భార్యకుగాని, ఇంట్లో ఇతరస్త్రీలకుగాని ఆరోగ్యము చెడుతుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో ఆర్థికపీడిత, కార్య భారముచే తిప్పట, ఆరాటన, ఆరోగ్యచింతచే వ్యథ. 21, 22, 23 తేదీలలో ప్రయాణము, స్వల్పలాభము.

ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ఛా, ఛా]

ఎక్కువ శ్రమకలిగి పనులు తలపెట్టి, కార్యసాధన కానప్పటికీ నిరుత్సాహము పొందక, సోదర సహాయంవల్ల నిర్వహిస్తారు. ఉద్యోగస్తులకు అధికారుల పోటుమూటచే వ్యథ. గృహ కలతలవల్ల అకాంతి, యంత్రములవల్లగాని, ఆయుధముల వల్లగాని ప్రమాదము. జాగ్రత్తి అవుసరము. 18, 19, 20 తేదీలలో తిప్పట, శ్రమ, అకాంతి. 21, 22, 23, 24 తేదీలలో ఖనిజ లోహముల వ్యాపారస్తులకు లాభము.

రేవతి [దే, దో, చా, చీ]

మీ బుద్ధిబలమువల్ల, విజ్ఞానుల సలహాలవల్ల మీకు కలిగిన చిక్కులను గడిచి శుభయోగం పొందుతారు. మిత్రులను కలుసుకొనుట, కార్యసాధన, శుభవార్త వివరములు మొదలగు మంచిఫలితాలు కలుగుతాయి. విద్యార్థులు కొత్తవిషయాలు నేర్చుకుంటారు. ఇంటి యందుంచి వారి ఆరోగ్యం బాగుపడుతుంది. 18, 19, 20 తేదీలలో ప్రయాణమువల్ల శ్రమ, అధికఖర్చులు, 21, 22, 23, 24 తేదీలలో కార్యనష్టాలకు, మిత్రలాభము. వివాహాభివృద్ధి. కవులకు, చిత్రకారులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము.

ముప్పది యేండ్లకుపైగా ప్రఖ్యాతిగాంచినది

రాజా
(REGD)
కస్తూరి సబ్బు

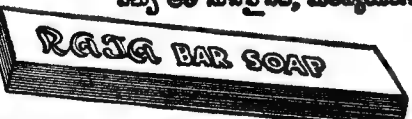
మీ రాజోగ్యమైన స్నానమునకు కస్తూరి ముగంధము నొహక ఈ మల్లువ వాడు.

రాజా (REGD) **బార్ సబ్బు**

మీ యంతరీ కుడవరకు వమల్లుడికి ఈ బిచ్చి అతి మననైనది, మితవ్యయంగుంది.

RAJA BAR SOAP

Wanted Agents to sell
RAJA KASTURI SOAPS & BAR SOAPS
for each District all over India
Write for particulars:
MANYAM & CO.,
Raja Snow Buildings, Bangalore-3
Branches:
Bombay, Madras, Madurai.

సామాన్యంగా, ఆసందర్భపు పనులు చేసే ఆనవసరపు మాటలాడి, పొరపాటయిందని, సమర్థిస్తుంటారు. పొరపాటనేది అందరూ చేసేదే కాని, ఒక్కొక్కప్పుడు, పొరపాటే అలవాటయి, దాన్ని మానలేకుండా పోతాం. అదొక బలహీనత క్రింద, మారిపోతూ వుంటుంది. మాటల సందర్భంలో దీంతో చాచొచ్చింది. “చచ్చా ననుకోండి” కొంప మునిగింది; ఏడిచావోలేనూ, ఏడిచి నట్టుంది, ‘నీబోంద’ ‘నాపిందాకూకు’ తాడు తెగిందిలే, అంటూ మాటలు కొరిం చేస్తూ వుంటారు. మా తమ్ముడికి, ప్రైవేటు టెచ్చేందుకు, ఓ మేస్తూరు వచ్చేవారు. ఆయన పాతాలు మొదలు పెట్టినది మొదలు, “ఏడిచి నట్టుంది, ఈ వ్రాత” ఏడిసిందిలే చదువునుల్ని అంటూ. పది మాట్లయినా అనేకాదు. ‘కొండమీది కోతి!’ రెండేళ్ళ క్రిందటి మాట. మా ప్రక్కంటివారమ్మాయి, మహాఅల్లరి చేస్తుండేది. తల్లి నిసుక్కుంటూ ఆపిల్లి నాలుగు

మాతమ్ముడు ఏడిచే మేస్తూరు వస్తున్నా రోయ్” అంటూ, అల్లరిచేసి చివరికి వాడికాట పట్టుపట్టి కూచుంది. ఒకసారి, మా పెదనాన్నగారు మా అక్కయ్యకి ఒక సంబంధం, తెచ్చి, “మీ పెత్తలి ఈసంబంధ మయితే, బాగుండునటోండి” అని విడమర్చి చెబుతున్నారు. అందరితోపాటు క్రిద్దగా వింటున్న తమ్ముడు “ఏడిసింది లేనూ” అన్నాడా సంబంధాన్ని మరించి కొని మా పెదనాన్న, పెత్తలి నే అన్నాడని మహా ఇదయిపోయా రాయన. వాడి నడిగితే అలా అనలేదంటాడు. అలవాట నేది అలాంటిది మరి.

ఉన్న కొద్ది ఈ గాడిదకు అల్లరి ఎక్కువవుతోందని, ఆనాడు రెండు తగిలించినా, వాడు మానలేదు. సరికదా అలావాణ్ణి మందలించి చెదిరించి నామటుకు నేను గాడిద అనటం, అలవాటయి కూర్చుంది! దాన్ని వదలటం నానలకొలేదు.

నేను కొల్లగా, కాపురాని! వళ్ళి బప్పుకు బాధపడటం చూచి అన్నయ్య నన్ను, నిర్వించాలని; “అదేమిటి చెప్పాయ్ అలాగన్నావో నీకేది కావాలన్నా ఉత్తరం

రానయ్, “కొండ, మీది, కోతినైనా తెచ్చి పెడతా సరేనా” అన్నాడు నవ్వుతూ. అంత బాధలోనూ నవ్వొచ్చింది, “అలాగే అన్నయ్య” అన్నా. మండుగట్ పుట్టింటి కొచ్చాను, “ఏం చెల్లమూ ఒక్కసారేనా, ఈ అన్నయ్య అవసరం రాతేదా అన్నాడు నవ్వుతూ మాటల సందర్భంలో. “అదేమి అన్నాయ్ అలాంటిన్నావో, అందుకేగా నేనొచ్చింది” అన్నా. అయితే చెప్ప, కొండమీద కొల్లెనా సరే,” అన్నాడు ధీమాగా పోకా పెట్టి.

★ సరోజ ★ (మద్రాసు)

“నిజంగా” అన్నా మళ్ళీ. “అలస్య మెందుకూ అడుగు అన్నాడన్నయ్య” “ఏం లేదన్నయ్య, నవ్వు సిగరెలు కొల్పడం మానేయ్యాలి” అని అడిగానంటే. అన్నయ్య పది నిమిషాలు దీర్ఘంగా అలా చించి “అలాగే మానేస్తున్నాను చెల్లీ” అన్నాడు రాని నవ్వు నవ్వుతూ. అంతే ఆరోజునుండి సిగరెట్లు మానేకాదు కొని అన్నయ్య అవస్థ మాననవ్వకు జాలేసేది. నాన్నగారు చాలా మెచ్చుకున్నారు. వండుగల్గి పోయింది నేపూరెళ్ళాను. మర్నాజే మాతమ్ముడు ఉత్తరం వ్రాశాడు.

“అక్కయ్యా నవ్వు దింపివెళ్ళిన కోతి మళ్ళీ కొండెక్కి కూచుంది.

చదివి నవ్వుకున్నాను అలా జడగుతుందని ముందే అనుకున్నాను గనుక బాధనిపించలేదు. కొని అన్నయ్య సిగరెట్లయితే తాగాడు గాని, కొండమీదికోతి ప్రవృత్త మరీ ఎన్నడూ రాలేదు.

తగిలిస్తూండటం మాని జాలేసేది. ■ అమ్మాయిని తీసుకునివచ్చి, ఆడించి, ఇడలలిపం చే దాన్ని తీరికగ వున్నప్పుడు కొన్నాళ్ళయ్యే సరికి ఆతల్లి అప్రమానం పంపడం మొదలెట్టింది. పనిగా వున్నప్పుడూ ఏదో నాచదువుతున్నప్పుడూ, ఆ అమ్మాయి గీతారాగం ఆలాపిస్తూనే మహా చిరాకేసేది. కొని అలవాటు ప్రకారం ఆడించి లాలించనిదే పూరుకు నేడికాదు. మరి నా పనేంకొను? తిప్పకుండా ఆదిసీ పొరపాటే అన్నార మా వారు చికాగా. అలా ఆ అమ్మాయికి అలవాటయింది. అందులో ఆ పాప తప్పేముంది? అయితే ఆ పొరపాటు నాదా! ఆ తల్లిదా చెప్పండి! ఏది ఎలాగయినా ■ యిల్లు మార్చినంతవరకు అలవాటుమాత్రం తప్పలేదు.

ఈ మధ్య మా చిట్టిబాబుకు నాలుగోజాలు జ్వరం వచ్చి చాలా చిక్కి పోయాడు. ఏదీ సయించక తినటం మానేకాదు. ఎలాగయినా తింటే చాలని ఓనాడు నీళ్ళు పుక్కిలిస్తే చాలుని చెప్పి రొట్టెకాకి తాగించాను. వాడిక ప్రతిరోజూ పళ్ళు తోడుకోసని అల్లరి చెయ్యడం సాగించాడు. పొరపాటు నాడేగనుక, క్రమంగా ఓర్పుతో వాడి అలవాటు మార్పించాను. పిల్లాడిని చూడాలని వాళ్ళ తాతయ్య తచ్చారు. ఆయన చిట్టిబాబుమీద ప్రేమ కొద్దీ ఎక్కువ తిరగడం, చిస్కెట్లూ అబ్బి, ఎక్కువ పెట్టడం అల్లరి చేసినా ముద్దులాడటం, పె నెక్కించుకొని వుప్పు ఆట ఆడించటం చేసేవారు. పది రోజులుండి వెళ్ళి పోయా రాయన. వాడు మా పని పట్టించాడంటే నమ్మండి.

ఆ అలవాట్లు మానేందుకు వాడూ, మేమూకూడా నానా అవస్థాపడ్డాం. పెద్దవాళ్ళ నిషయం ఎవరికీవారు అలాచించగలం. చిన్న పిల్లల నిషయంలో మాత్రం పొర (40-వ పేజీ చూడండి)

ప్రతివృత్తానికి ఒక పత్రిక ★ ★ ★ ★ ప్రతి పత్రికకూ ఒక వృత్తకం

గ్రంథాలయములు: స్త్రీలు" అను విషయముపై అభిప్రాయ వేదికకు అవకాశము కలుగుట ముచానహము. ఈ వేదికయందు యింతవరకు పలువురు తమ అభిప్రాయములు తెలిపియున్నారు. శ్రీ సరోజిని జేబిలాంటి వారు కొండరు ఆచరణీయమైన సలహాలను గూడ యొసంగియున్నారు. అయితే వీరిని బానిస అనలు విషయము వదలి "పురుషులు వృత్తకాలు వదునరు" అని యొకరు "చాల మంది స్త్రీలు సినిమాలూ, వాటకాలూ మొదలైన వాటికి తమ మగవారు వెంటరాక పోయినా భయం, విడియంతలకుండా చక్కగా వెళ్తారు..." అని యింకొకరు పరస్పర నిందారోపణలు చేసికొనుట మంచిదికాదు. ఇటువంటి నిందారోపణలు సమస్య పరిశీలకు వాహద మొసగజాలవు. స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయములు అవసరమా? అను నది ప్రస్తుత ప్రధాన సమస్య. కొరిన పుస్తక

దీనిని బట్టి మనకంటే బ్రతుకువారు ఎదురెట్లు, ఆమెరికావారు వాలుగురెట్లు గ్రంథ పఠనము గానించుచున్నారని తెలియగలదు. కాని మన దేశములో పురుషులతోబాటు, చాచాపు సగము జనాభాగల స్త్రీలలో

కె. నాగేశ్వరరావు గ్రంథాలయ నిర్వాహకులు కాళా గ్రంథాలయం, తెనాలి.

గూడ అక్షరాస్యులను తెంపాందించి, పఠనానికి కలుగజేయవలసిన యవసరమేని గలదు. రెపటి పాఠ్యలకు చాలవారికలను పెంచవలసిన స్త్రీ విద్యావివేకములను కలిగి యుండకపోయిన దేశ భవిష్యత్తునకు యొనలేనిచోనీలుగలదు. అక్షరజ్ఞానము కలవారు

లయములు గూడ కేంద్రప్రభుత్వ నాచు మును పొందుచున్నవి. ఇప్పుడిప్పుడే మన దేశములో గ్రంథాలయములు అటు ప్రభుత్వపు తోడ్పాటుతోను, ఇటు ప్రజల సహకారముతోను అభివృద్ధి చెందుచున్నవి. అయితే దేశ ఆర్థికపరిస్థితుల ప్రభావమువలన గ్రంథాలయ విస్తరణను, మన అవసరాలకు తగినట్లు త్వరితముగా పాఠించుకొనలేక పోవుచున్నాము.

కొబిట్టి

గ్రంథాలయాల ప్రయోజనాన్ని ప్రతిష్ఠాపిస్తూనే గ్రహించుచున్నాడు. అధిక జనాభా నివసించేది గ్రామ ప్రాంతాలలోనే. అక్కడ గ్రంథాలయముల సంఖ్య అతి స్వల్పముగా యున్నది. కనీసము ప్రతి గ్రామమునకొక గ్రంథాలయం న్ని స్థాపించి గ్రామీణులు వాటిని యావయోగించుకొనేట్లు చూడవలసి యున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయములు కావలయునను నివాదము ఎంతవఱకు సమంజసమో పోదెరుగులు గ్రహించగలరు. స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయముల వలన ప్రయోజనము లేదని తెలుపుట ఈ

స్త్రీలూ, గ్రంథాలయాలూ

ములు లభించుటెట్లు? స్త్రీలు గ్రంథాలయములను ఉపయోగించుకొనేట్లు ప్రాత్యహించుటకు అవలంబించవలసిన పద్ధతులేవి? అనునవిగూడ పరిశీలించవలసిన ప్రధాన విషయములు.

స్త్రీలకు ప్రత్యేక గ్రంథాలయములు

చాచాపు 88కోట్ల పైగా జనాభాగల మన దేశములో చాచాపు 82,000 గ్రంథాలయాలు గలవు. ఇందులో చాలా పేరునకు మాత్రమే గాని గ్రంథాలయమున కుండవలసిన మంచి అక్షరములలో ఒక్కటి గూడ యుండదు. ఇక పుస్తకముల సంఖ్యను బట్టి తాచిన ప్రతి రోమందికి ఒక పుస్తకము మాత్రమే మన దేశములో లభ్యమవుతున్న యున్నది. బిటన్ దేశములో ప్రతివ్యక్తి సగటున పంచత్వరము తకు ఏడు పుస్తకములు, ఆమెరికాలో వాలుగుపుస్తకములు చదువుచున్నాడు. కాని మన దేశములో చదువుకొన్న ప్రతివ్యక్తి సం తత్వరానికి ఒక పుస్తకము చదువుతున్నాడు.

స్వయముగా విజ్ఞాన సముపార్జన మొనరించు కొనుటకు, గ్రంథాలయములు విశ్వవిద్యాలయములుగా ఉపయోగపడగలవు.

ప్రభుత్వం లక్ష్యం

మన దేశములో ప్రతి గ్రామమందును, వట్టణమందును కనీసము ఒక గ్రంథాలయము యేర్పాటు చేయవలయునను నది ప్రభుత్వ ఆశయము. ఈ ఆశయమును ఆచరణలో తెట్టుటకుగాను, మద్రాసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదలగు ప్రాంతములలో గ్రంథాలయ కాసనములు రూపొందినవి. గ్రంథాలయ సేవా విస్తరణకుగాను కట్టుదిట్టముగ ప్రణాళికలు ఆచరణలో తెట్టుబడుచున్నవి. కేంద్రప్రభుత్వము, ప్రభుత్వ పంచ వ్య ప్రణాళికయందు గ్రంథాలయముల అభివృద్ధిగాను చాచాపు 89 లక్షల రూపాయలను ఖర్చు తెట్టియున్నది. ద్వితీయ పంచ వ్య ప్రణాళికయందు 140 లక్షల రూపాయల మొత్తము గ్రంథాలయాల అభివృద్ధికి కేటాయించబడినది. మన ఆంధ్ర ప్రాంతములో గల పదకొండు జిల్లా కేంద్ర గ్రంథా

వ్యాసంయొక్క యుద్ధ కృతి ముగాదు, ప్రత్యేక విద్యా సంస్థల వలన స్త్రీలు యొక్కత ప్రయోజన మొందుచున్నట్లుగనే ప్రత్యేక గ్రంథాలయముల వలన అధిక ప్రయోజనము పొందగలరనుట నిర్వివాదాంశమైన విషయము. ఉదాహరణకు మాలేనాటి పట్టణమందలి కాళాగ్రంథాలయములో స్త్రీలకు ప్రత్యేక విభాగమున్న నది నమనకు సగటున పదిమంది కంటే యెక్కువ వాజరుగాదు. కాని ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకొకతెంచెచియుంచు ఒక్క శుక్రవారపు పాఠ్యంత్రిమున చాచాపు డెబ్బదిమంది వాజరగుచున్నారు. అయితే అసలు గ్రంథాలయా లేదని గ్రామముల నేక ఉండగా స్త్రీలకుగూడ గ్రంథాలయాలు ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు చేయవలయునను తలంపు మంచిది యొనను ఆచరణయోగ్యమే నదిగాదు. అందువలన గ్రంథాలయసేవను అంచలవారీగా ఒక నిర్దిత కార్యక్రమము ననుసరించి ప్రజల కందజేయవలసి యున్నది. (39-వ పేజీ చూడండి)

ఆప్టికోవర్క్

రెండో ప్రపంచయుద్ధం 1939 వాళ్ళ
 తూర్పు, మన తూర్పులో రోడ్లమీద
 పెళ్ళికి మూటలు కట్టుకుని ఇంటింటా తిరిగి
 పెద్ద పెద్ద దిక్షెన్లు ఎంబ్రాయిడరీ చేసి వుట్టిక
 మప్పట్లా, టేబుల్ క్లాత్ లూ, పిండు గరి
 బులూ, మొదలైనవి చెనావాళ్ళు అమ్మకూ
 వుండేవారు. ఆ రోజుల్లో చెనావాడు వట్టు
 వసులలో ప్రసిద్ధికి వుండేవారు. మార్పులో
 అమ్మకం చేసే చెనాదేవు స్త్రీలు ఒక
 ప్రక్కన వేరాలు సాగిస్తూనే మరొక ప్రక్క
 రకరకాల అల్లికలూ, వట్టులూ, మొదలైన
 చేతివసులను అతి సునాయాసంగా చేసే
 వారట. వారి పైపుయ్యం ప్రకంపనయ్యం
 గదా!

అన్నంరాజు రమణమ్మ (గుంటూరు)

చెనావాళ్ళమ్మ వాటన్నింటోకీ, తీసుకొ
 మిదా, దళిపరిరకం కాటన్ బట్టమీద
 అప్టికోవర్క్ వుట్టిక వూపులూ, ఆవల
 దిక్షెన్లు, పెద్ద పెద్ద బాతులూ, మాంసలూ,
 మొదలైన జంతువుల బొమ్మల దిక్షెన్లు
 చాలా వాగుండేవి.

పెద్ద పెద్ద వట్టవాల మార్పులో యేమో
 గాని మన మామలూ అప్టికోవర్క్ యిప్పుడు
 యూరకం వుట్టుకుని చేసిన బట్టలు దొరకటం
 లేదు. ఈ వట్టు మనం స్వయంగా వుట్టుకో
 వచ్చును. అప్టికోవర్క్ లేదేక. ఆదంబరం
 లేకుండా అందంగా వుంటుంది.

టేబుల్ క్లాత్ గాని మప్పటికీగాని వట్టే
 బట్ట వేరుగా యింకోక బట్టమీద దిక్షెన్లు
 (ట్రేస్ తీసుకుని, ఆ దిక్షెన్లు కానావట్టు
 (బట్టన్ హోల్స్)తో, క్రిందవట్టకు కలిపి
 వట్టి అతుకుతారు. అప్టికో వట్టడానికి,
 తీసుకున్న బట్టి, పైన అతివట్టే 'దిక్షెన్
 బట్టి,' వట్టేదారాలకీ, రంగులు కలిపేటట్టు
 చూసుకోవాలి. ఎప్టికోవర్క్ అందమంతో
 రంగుల సెలెక్షన్ లోనూ, జాగ్రత్తగా
 వట్టడంలోనూ వుంటుంది.

బజార్లో దొరికే రంగుపాన్ వట్టమీదా
 (ట్రేస్ సిల్క్ బట్టమీదా మాదా యా అప్టికో
 వియ్యవచ్చును.

ముదురునీలం బట్టమీద లేతనీలంబట్ట
 దిక్షెన్లు, క్రిమికలర్ బట్టమీద లేతనీలం,
 లేత ఆకుపచ్చా, రంగుదిక్షెన్లు వుడిచే వాగుం

టాయి.
 లేత నీలం, లేత ఆకుపచ్చా, (క్రిమికలరూ
 బట్టలకి దార్క్ రెడ్, దార్క్ బ్లూ (ముదర
 ఎర్రపు, నీలం) దిక్షెన్లు అతికివట్టి వాగా
 వుంటాయి.

చిన్న చిన్న దిక్షెన్లకు ఒకేరంగు బట్ట
 వాడినా, పెద్ద పెద్దవూలూ, ఆకులూ, గల
 దిక్షెన్లకు వూలకు ఆకులకు తీగలకు వేరువేరు
 రంగుల బట్టలపై దిక్షెన్లువేసి అన్ని కలిపి
 అతికి వట్టవచ్చును.

పైనయిచ్చిన దిక్షెన్ లో మూడు
 పువ్వులూ, విదావలూ, కొన్ని కాడలూ,
 వున్నాయి.

ఈ దిక్షెన్లు టేబుల్ క్లాత్ మూలలకు
 వాగుంటుంది.

క్రిమికలర్ పాన్ వట్ట మనం వట్టడలను
 వన్న టేబుల్ క్లాత్ పైకి కత్తిరించి
 పెట్టుకోవాలి.

లేతనీలం రంగుగాని, ముదురు నీలం రంగు
 గాని పాన్ వట్ట సుమారు 12 అం. చదరం
 తీసుకుని పైదిక్షెన్లు వానిపై (ట్రేస్ తీసు
 కోవాలి. వన్నని వదునుకత్తెర తీసుకుని
 దిక్షెన్ అంచుల (అవుట్ లైన్) వెంబడే
 జాగ్రత్తగా కత్తిరించాలి. ఈ కత్తిరించిన
 దిక్షెన్లు అడుగున జరుగురాని టేబుల్ క్లాత్

బట్టలపైన మనం వట్టడలచినచోట ఈ
 పుండా అంటించాలి. లేదా వన్నటి
 టాకాలు అవుట్ లైన్ వెంబడే పాన్ వట్టి
 అతికివచ్చును.

తర్వాత ముదురు నీలం దిక్షెన్లతో లేతనీలం
 వారమూ, లేతనీలం దిక్షెన్లతో ముదురు నీలం
 రంగు వారమూ, మూడి యొక్కించి దిక్షెన్లు
 అవుట్ లైన్ వెంబడే కానావట్టు (బట్టన్
 హోల్స్) మరీ దగ్గరగా కానావడా
 కొంచెందూరంగా వట్టుకుంటూ వట్టాలి.
 ఇదేవిధంగా దిక్షెన్ చుట్టూవట్టి వూర్తి
 చేయాలి.

లోపలి ఆవల నీలంనూ పువ్వుల నీలంనూ,
 కాడవట్టు వట్టాలి.

పువ్వులకు ఆవలకు వేరురంగు బట్టవాడి
 వచ్చుడు వేరు వేరు రంగుదారాలతో వట్టు
 బట్టన్ హోల్ సిద్ధపట్టవచ్చును. దిక్షెన్ బట్ట
 రంగునూ, వట్టే దారాల రంగునూ మ్యాచ్
 అయ్యేటూ చూసుకోవాలి.

కొంచెం క్రమపడి పెద్దపైకా టేబుల్
 క్లాత్ లు ఓ రెండు వట్టివుంచుకుంటే చిన్న
 చిన్న పార్టీలకు సందర్భాలలో వాడవచ్చు
 చాలా వాగుంటాయి. నీలం వాడుకునే
 బట్టలకు చిన్న చిన్న పిట్టల బొమ్మలూ
 జంతువుల బొమ్మలూ, వుడిచే వాళ్ళి చాలా
 సరదాగా వుంటుంది.

★—వంతులు—★

బైడెట్ హల్వా

దీనికి కావలసిన సామాను : చిక్కని పాలు శేరుంపావు. సవాళేరు చక్కెర. తాజా బ్రెడ్ ఒకటి (రొట్టె) అలా యాల క్కాయలు. సవాళేరు కమ్మని నెయ్యి, సవా పావు జీడిపప్పు.

తయారుచేయువిధం : యాలక్కాయలు పొడిచేసి వుంచవలెను. జీడిపప్పు బాగుచేసి కొంచెం నేతిలో వేయించి వుంచవలెను. పావుశేరు పాలలో చక్కెర, బ్రెడ్ క్రుంచి అదీ వేయవలెను. మిగతా శేరుపాలు కళాయి గిన్నెలో పోసి పొయ్యిమీద పెట్టి మధ్య మధ్య గరిటతో తిప్పుచుండవలెను. కొంతసేపటికి కోవా తయారవుతుంది. ఈలోపల బ్రెడ్ నాని చక్కెర కరిగివుంటుంది కోవా గట్టి బడగానే నానిన బ్రెడ్ ను కోవాలో వేసి

కొత్తపల్లి రాజ్య లక్ష్మి

(చిన్న గంటాయి)

కల్యాణవర్షం అప్పుడు కోవా మోతలు బడుతుంది. బ్రెడ్ బాగా కోవాలో కలిసి పోయేలాగున కలియ బెట్టి సన్నని కేగలో గరిట క్రిందికి దించకుండా తిప్పుతూ కొద్దికొద్దిగా నెయ్యి పోస్తూండవలెను. నెయ్యి అంత అయిపోయేటప్పటికి గోధుమరంగులో చక్కగా ముద్దవలె తయారై ఘుమఘుమలాడు తుంది. ఆప్పుడు జీడిపప్పు యాలకుపొడి వేసి కలియ బెట్టి క్రిందికించి వాడకొన వలెను. ఇది పిల్లలు ఎంత తిన్నప్పటికీ జబ్బు చేయదు. ఇది వాలుగైదు రోజులు నిలువ ఉంటుంది.

అమర్ సాలు

దీనికి కావలసిన వస్తువులు : తాజామెదా లేక గోధుమపిండి అర్రశేరు. అరకప్పుకోవా. నిమ్మకాయంత బెన్నగాని కమ్మని నెయ్యి గాని, సవాళేరు చక్కెర, అరకులం యాల క్కాయలు అరపాను చాలాగాని నెయ్యి గాని.

తయారుచేయువిధం : మూడు పావుశేరు చిక్కని పాలలో ఒక పావుశేరు పాలు విడిగా తీసి తక్కిన అర్రశేరు పాలను పొయ్యిపై పెట్టి గరిటతో తిప్పుచుండవలెను. కొంతసేపటికి గట్టిపడి కోవా తయారవు తుంది. గట్టిపడు సమయానికి క్రిందికించి

మీదానికి కమ్మ తాన వేసి బాగాకలిపి కొంచము కొంచముగా పాలుపోస్తూ పూరి పిండివలె కలుపవలెను. ఒకగంట నానినపిదప పీటమీద వేసి బాగా మర్చనచేసి అరచేతి మంచాన పూరివలె వత్తి మధ్యలో నెయ్యి రాసి చాపవలెచుట్టి చానిని మర్చి గుండ్ర ముగాచుట్టి మర్చి పూరివలె అరచేతిమంచాన చేసి, హరిక్కునీసా మూతతోగాని గానుతో గాని యీ పూరిమీద తిప్పిన, గుండ్రముగా విశ్వలవలె వస్తవి. పళ్ళెములో విడివిడిగా పెట్టకొని అన్నీ తయారుచేసుకొని పొయ్యి మీద కళాయిపెట్టి నెయ్యివేసి కాగిన తరువాత యివి ఒక్కొక్కటి వేసి

కోరగా వేసిన తరువాత తీసివెయ్యవలెను. ఆ విధముగా అన్నీ తయారయిన తరువాత అన్నీ విడివిడిగా పెడల్పయిన పళ్ళెములో వేర్పి, వంచదారలో పావుశేరు నీళ్ళుపోసి పొయ్యిమీద పెట్టి మదురు పోకండటి క్రిందికి దించి యాలకులు పొడిచేసి అదీవేసి ఒక్కొక్క చానిమీద మూసుతో పాకొన్ని పొయ్యి వలెను. రంగు కావలె ననుకొనువాడు చిటి కెడు మిఠాయిరంగు, టిన్నూను పాలలో కలిపి, పోకంలో పొయ్యివలెను. ఇంకా అమర్ సాలు అందముగా నుండవలెనంటే ఎండుకొబ్బరి సన్నగా తురిమి ఆకువత్తురంగు వైన చెప్పినట్లుగానే పాలతో కలిపి కొబ్బరి తురుముకు పటించి అమర్ సాలమీద పోకం పొయ్యిగానే వేడిమీదనే కొంచము కొంచ ముగా కొబ్బరి తురుమువేసిన అంటుకొని పోతుంది. చూచుటకు అందంగా తినుటకు రుచిగా ఉంటుంది. పోకం మూత్రం బాగా ముదరనివ్వవలెను.

★

అందముగ మన్నే ఒక అందమైన చీర!

మీరు బిప్పివారి అవలైవ నియ్య శార్వరీ చీర కొట్టుకుంటే ఎంతో అందముగ కనవడతారు. అది అవలైవ నియ్యతో వేయించినది కనుక చాలి పెత్తనము మరియు నిజానమైన తోత రంగు కాంచు ఉంటుంది.

బిప్పివారి అవలైవ నియ్య శార్వరీ చీరలకు ఎన్నో పొయ్యి యాంబద్ధ ఉతుకున్నా అది ఒంది మీద అందముగ విరిచేలా ఉంటాయి. వారి మనోహరమైన రంగులు చూపు.

అందముగ రంగు కాంచు మన్నే బిప్పి వారి నియ్య శార్వరీ చీరలను కొనండి!

బిప్పివారి యతర నియ్య చీరలు, పెత్తని నియ్య చీరలు, పుచ్చ తోమచంద్ ఈ పెత్తని నియ్య చీరలు, ఉంగారు అంట మరియు నర్మకొత్త తీలైమంతో తోకకలాడే రంగులతో తోరకుతున్నాయి. వీటి యాంబద్ధ ఉతుకుతోవచ్చును.

క్రమ నియ్య చీరలు, ఒక కొత్త అందమైన, వ్యవస్థమైన నియ్య చీర వేలావందకరమైనది. అంతమేమి ఉంగారు అంటుంది.

అవలైవ బిప్పివారి చీరలన్నిటిమీద ఉంగారు రంగులో యీ ముద్ర వేయించియున్నది

బెంగళూరు వురెన్, కాండ్ లండ్ నిర్మ మిర్చి కంపెనీ లిమిటెడ్ మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్లు: బిప్పి శార్వరీ చీరలను (మద్రాసు) విమలమతి

★ స్త్రీలూ, గ్రంథాలయాలూ ★

(తీరి ■ పేజీ తరువాయి)

ప్రభువదళగా ప్రతి పరిణామంను, గ్రామ మందును గ్రంథాలయములు పొందిన వాటి యందువిధిగా స్త్రీలకు, పిల్లలకు ప్రత్యేక విభాగములు ఉంచుటకు చేయవలయును. స్త్రీల విభాగమునకు ప్రత్యేక ప్రవేశద్వారము ఉండవలసి ఒక స్త్రీనే ఆ విభాగమును నిర్వహించుటకు నియమించవలయును. ప్రస్తుతము స్థానిక గ్రంథాలయ సంస్థలయందు సభ్యురాలైనా పనిచేయుచున్న స్త్రీలు ఈ విషయమునందు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసికొనవలసియున్నది. అక్షరాస్యులు పెరిగి ప్రతి వారు గ్రంథాలయ ప్రయోజన మెరిగి ఉపయోగించుకొనుటకు మొదలిడినప్పుడు గ్రంథాలయ సంస్థల ఆర్థిక పరిస్థితులు పటిష్ఠముగా నున్నప్పుడు, స్త్రీలకేగాక గాంధీ పిల్లలకు గూడ ప్రత్యేక గ్రంథాలయములు యేర్పాటు చేసుకొనవలయును.

ఆరోపణలు

గ్రంథాలయమునందు కొరినపు ప్రకములు లభించుట లేదను ఆరోపణ స్త్రీలనుండియే గాక పురుషులనుండిగూడ వివేచించుచున్నది. గ్రంథాలయము లిప్పుడిప్పుడే స్థాపింప బడుచుండుటయు, పుస్తకములు తగినన్ని లభింపక పోవుటయు, లభించిన పుస్తకముల నన్నిటిని ఖరీదు చేయు ఆర్థిక ప్రామాణ్య గ్రంథాలయాలకు లేక పోవుటయు ప్రజలలో పరిపాక క్రమముగా పెరుగుటయు ముఖ్య కారణములు. దీనికితోడు, కొనదన పుస్తకములను ఎన్నిక చేయుటలో చదువరుల కొరతను, అభిరుచులను బాగుగా తెలిగియున్న గ్రంథాలయ నిర్వాహకునికి తన స్వతంత్రత లేనందువలన, ఆ గ్రంథాలయ ప్రాంత ప్రజల అభిరుచులకు తన పుస్తకములు గ్రంథాలయమునందు ఉండక పోవుట సంభవించుచున్నది. ముఖ్యముగా ప్రతివారు చదువు పుస్తకములను రెండు మూడు ప్రతులను గ్రంథ

ాలయమువారు తెప్పించి, విభిన్న అంశాల ప్రతిని స్త్రీల విభాగమునకు చుండునట్లు చూడవలయును. అంతేగాక ఒకే యాజమాన్యము క్రింద నడుపబడు వది వదిపూనుకొని ప్రాంతములో గల గ్రంథాలయము లన్నింటిని ఒక యూనిట్ గా నిర్వహించి, పుస్తకములను ఒక గ్రంథాలయమునండి మరియొక గ్రంథాలయము వారు యిచ్చి పుచ్చుకొను సహకార పద్ధతిని పెట్టుట శ్రేయోదాయకం. మన రాష్ట్రమునందు గ్రంథాలయ కానకము ననుసరించి, యేర్పడిన స్థానిక గ్రంథాలయ సంస్థలవారు ఈ నూతన పద్ధతిని తలపివదిగా కొరచుకొనుట. దీనివలన చదువరి కొరత పుస్తకము, ఒక గ్రంథాలయములో లేనిచో మరొక గ్రంథాలయము నుండి తెప్పించి యివ్వ నవకాశము కలుగును గదా!

స్త్రీలు, పురుషులు అను భేదము లేకుండ ప్రతివారు ముఖ్యంగా నవలా సాహిత్యమును చదువుచున్నారని వలయును సభ్యురాలిలో వ్రాయబడి యుండి సామాన్య పాఠకునకు తెలియు. సులభ గ్రాహ్య మగుచుండుట వలనను, ఇతర కార్యభారములతో విసిగియున్న వారి మనస్సునకు కొంత ఆహ్లాదమును కలిగించి ఉత్తేజ పరచు చుండుటయే దీనికి ముఖ్య కారణము. అంతియేగాక చాలామంది చదువరుల విద్యార్థతలు ఉన్నత పాఠశాల ఆవరణలు వాటి యుండక పోవుటయు, విద్యావిధానమందలి లోపములు గూడా ఇందుకు కారణము లని చెప్పవచ్చును. ఇతర విషయములపై గల ఉత్తమ గ్రంథములలోని విజ్ఞాన విషయములను, ఉత్సాహమును కలిగించు ముఖ్యమైన ఘట్టములను గ్రంథాలయ నిర్వాహకుడు తన వాక్యతర్యముతో తెలుపుట ద్వారా గ్రంథాలయ పాఠకులను నవలా సాహిత్యము నుండి తదితర గ్రంథములయందు శ్రద్ధను కలిగింపజేసి, చదివించునట్లు చేయ సమర్థుడై యుండవలయును. అంతియేగాని నవలా సాహిత్యమునే ప్రతివారు చదువుతున్నార

నియు, అందుచే వాటిని చదువరులకు వారి కొరతల ననుసరించి అందించ వలసిన పాఠకులు మునుపటి వుండినట్లు. గ్రంథాలయము లోని ప్రతిపుస్తకమునకు ఒక చదువరిని, గ్రంథాలయమునకు వచ్చు ప్రతి చదువరికి ఒక పుస్తకమును యేర్పాటు చేయుట గ్రంథాలయ నిర్వాహకుని విధియై యున్నది. ఇందుకు గాను గ్రంథాలయపు పుస్తకములను విషయమువారిగా విభజించి తయారు చేసిన క్యాలటలాగులను అవ్వోర్చించి, కనీసము స్త్రీ సభ్యులకు వుంచి పెట్టవలయును. దీనికి యొక్కటి ఖర్చు అగునని ఆలోచించిన నవనరము లేదు. అవ్వోర్చించిన క్యాలటలాగు ప్రతులను ప్రతివారికి అందుబాటులో నుండు రీతిని ధరను నిర్ణయించి, ఆ ధరను చెల్లించిన వారికి వాటిని ఇవ్వవచ్చును. గ్రంథాలయమునకు వచ్చుటకు నిలులేని స్త్రీలు ఈ క్యాలటలాగులో తమ చదువరులను కొనిన పుస్తకములను గుర్తు పెట్టి గ్రంథాలయ నిర్వాహకునికి అంపవలయును. దాని ప్రకారము గ్రంథాలయ నిర్వాహకుడు పుస్తకములను అంపగలడు. చదివిన పుస్తకములను క్యాలటలాగులో నున్న చుట్టుట ద్వారా గ్రంథాలయ నిర్వాహకుడు తిరిగి చదివిన పుస్తకములనే అంపకుండ యుండునట్లు చేయవచ్చును. ఇంకను ఎక్కువమంది సభ్యులు కొరత పుస్తకములను, తక్కువ గడువునే నిర్ణయించి, సభ్యులకు ఇచ్చుట ద్వారాను, కొరత పుస్తకములను సభ్యులనుండి రాగానే గ్రంథాలయమునందే నిలిపియుంచి, ఆ పుస్తకమును కొరత సభ్యునకు తెలుపుట ద్వారాను, సభ్యులకు పుస్తకములను నట్లు చేయవచ్చును. దీనినే 'రీజర్వేషన్' పద్ధతియందురు.

ప్రచారము

విస్తోదము ఆకరించినంతగా ప్రజలను విజ్ఞానము ఆకరించనిమాట వాస్తవము. విస్తోదము విద్యావంతులను, విద్యు లేనివారిని, వాగవిమలను, అవాగవిమలను, ఒకరి ననలేని ప్రతివారిని ఆకరించును. అందువలననే విస్తోదము ద్వారా విజ్ఞాన ప్రచారము గావించుచున్నాము. చదువరులను ఆకరించుటకొరతలేమిదు విస్తోద విజ్ఞాన ప్రదర్శనములను గ్రంథాలయములందేర్పాటు చేయుదురు. విస్తోద కార్యక్రమములుగా భావించబడు, సినిమా, వాటక ప్రదర్శనములకు జరుగుచున్న ప్రచారములో నూతన తంత్రము, గ్రంథాలయములను గురించి జరుగుట లేదు. కాన గ్రంథాలయ ప్రయోజనాన్ని గురించి, అక్షరజ్ఞానము కలిగిన ప్రతివారు గ్రంథాలయములను ఉపయోగించుకొనవలసిన అవసరాన్ని గురించి, జీవితములో మానవునకు, శిశునికి వినియోగబడు విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించగల గ్రంథము వాయొన్ని గురించి, ప్రచారము చేయ

CALENDARS FREE

"అందమునకు వర్చస్సునకు ఎల్ల కాలములయందును రవిగ్లి నరికే నబ్బు వాడదగినది. రవి వెజుటబుల్ హాయిరాయిలు వాడుటవలన మెదడును చల్లబరిచి, శిరోజములను వల్లని తుమ్మెద రెక్కలవలె చేయును. స్నో & బాల్కంపాడరు సువాసనగలవి మిఠుముఖవర్చస్సును పెంచును.

పై ఏ ఒకసామాను కొన్నను ఒక ఫోటో ఆఫ్ సెల్ఫు ఫిలిమ్స్ ప్లైర్ 11" X 18" పైజా కేలండరు ఉచితము.

The New Star & Co, Madras-21.

చెలాకీ అయిన పిల్లవాడు —
వాని నూలు దుస్తులు 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలుగల
బట్టలతో కుట్టినవని వేరే చెప్పాలా!

పిల్లవాని అతి పొటలలోని దురుకుదనము చూస్తే మీకు ఎంత ఆనందముగా ఉంటుంది! వాని దుస్తులు వాడుగా వరిపోయేలా ఉండుటకు వాటిని 'సాన్ఫోరైజ్డ్' (Sanforized) లేబిలుగల బట్టలతో కుట్టించండి. 'సాన్ఫోరైజ్డ్' డ్రెసు మార్కుగల దుస్తులు ప్రసిద్ధిచెందిన వాని అతి పొటలలో ఏమీ అడ్డురావు. మీరు కొనే ప్రతి గజము నూలుబట్టమీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలు ఉన్నదా అని చూడండి. 'సాన్ఫోరైజ్డ్' లేబిలు గల దుస్తులు గారి ఆదేలా మరియు క్రుంగకుండా వరిపోయేలా ఉంటాయి.

అరు మారయినా, మూడు వరకైనా 'సాన్ఫోరైజ్డ్' డ్రెసు మార్కుగల బట్టలతో కుట్టించిన దుస్తులు దొంగట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు.

లేబిలుమీద **'SANFORIZED'**

ఈ గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు దొంగట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు!

రిజినరు చేయించిన 'సాన్ఫోరైజ్డ్' డ్రెసు మార్కునకు అధికారికైన క్లౌయర్, పీడోడి అండ్ కంపెనీ ఇన్ కార్పొరేటెడ్ (పరిమితమైన దార్యకర్త యు ఎస్. ఎ లో సంస్థాపితము) వారిచే ప్రచురించబడినది. ఈ కంపెనీయొక్క కచ్చితమైన ప్రమాణము లకు కగినట్లు క్రుంగకుండా ఉండే బట్టలమీదనే 'సాన్ఫోరైజ్డ్' డ్రెసు మార్కు వేయబడు అంగీకారము యిస్తాము.

వివరములకు: 'సాన్ఫోరైజ్డ్' వర్సిస్, 95, మెరీన్ రైన్, బొంబాయి 2

స్త్రీలూ, గ్రంథాలయాలూ

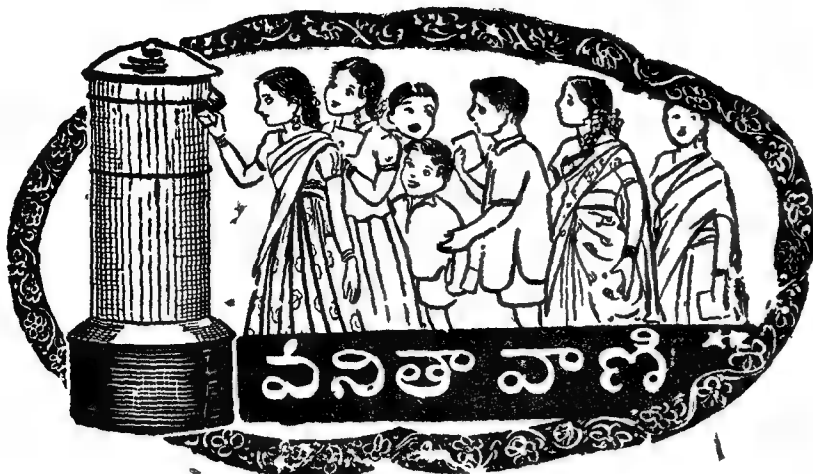
వలయును. దీనికి విద్యావంశస్థులు, గ్రంథాలయవంశస్థులు, పత్రికలు, రేడియోలు, సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంస్థలు ఎంతైనా సోడ్పడగలవు. చారికథలు, పురాణకాలకథలు యొక్క యుటయటవ్యాసా గూడా ముఖ్యముగా స్త్రీలకు యొక్కవగా గ్రంథాలయములకు ఆకర్షించవచ్చును.

స్త్రీలు యొక్కవగా గ్రంథాలయములకు వాజుకారకు ఆ రోపణ గూడ వివరము చూపుచున్నది. కాని యిది వాస్తవముకాదు. సామాన్యముగా గ్రంథాలయాలు ఉదయమునగాని, స్థాయంత్రమునగాని, తెలుది యుండుటచున్నవి. మధ్యతరగతికి చెందిన గృహిణి తన ఇంటిపనులు చేసుకొనే సమయములిది. కాబట్టి చారికథనకు సమయము ఏవో తెలిసికొని పిల్లలంతకంటే గ్రంథాలయము వని చేయు కాలముగూడ నిశ్చయించుకొనుట మంచిది. స్త్రీల కెంత స్వార్థంత్రయము లభించినను అది సామాన్య గృహిణి వాపునకు చేరలేదనుమాట నిస్సంశయము. అటువంటి పరిస్థితులలో వివేకవంతులైన పురుషులు ఎటువంటి ఆటంకములు కలుగజేయకుండ వారి గృహమందలి స్త్రీలంతా విద్యావంతులై యుండునట్లు, వారు ప్రతినిత్యము వాపునకు గ్రంథాలయాన్ని ఉపయోగించుకొనెట్లు ప్రోత్సహించవలయును. పురుషునితోబాటు స్త్రీలుగూడ విద్యావంతులైన గృహములోని బాలబాలికల ప్రాథమికవిద్య పాఠశాలకు వెళ్ళవలసినవని తేలికయే పూర్తియగును. దేశములోని స్త్రీ పురుషులందరు గ్రంథాలయాల వ్యాసాగాని మరియే యితర విజ్ఞాన ప్రచార పాఠశాలవ్యాసాగాని విజ్ఞానవంతులైనపుడే దేశముగూడా శుభవత్ సుఖాభివృద్ధి చెందగలదు.

కొండమీద కోతి

(38 వ పేజీ తరువాయి)

పొటనేది జరుగనివ్వకూడదు. అలా జరిగింది అంటే పిల్లలూ చెడిపోతారు. మనమూ బాధ పడవలసినవ్వండి. పిల్లలు బాగోగులు, పెద్ద చెతుల్లోనే వున్నాయని ప్రతివాళ్ళూ చెబుతుంటారు కాని ఇలాంటి పొరపాట్లు తెలియకనే చేసేస్తుంటారు. మా బిడ్డకుటుంబంలోనే ఇలాంటి పొరపాట్లన్నీ అలవాటయిపోయాయి. ప్రతివాళ్ళకీ ఇలాంటివి ఎన్నో అనుభవాలు, ఎన్నో సందర్భాలలో తలసపడుతూ ఉంటాయి. పిటి విషయంలో కొన్న క్షిప్ర చూపించకపోతే బాధ పడాలన్నది. అందుకే చారపాటు తమింపరానిది అంటారు.

కౌచనియం

27-11-57 పత్రికలో క్రమశిక్షా కారణానీ ముప్పలక్ష్మిగారు వ్రాసిన "తమ్మడి స్నేహితుడు" అనే వ్యాసంలో వారి ఉద్దేశ్యములు వీరి విధంగాను సమంజసముగా కనపడవు. వాంగత్యములు ఈ రోజులలో ఎవరో కొంతరు వృత్తిగా పెట్టుకొని బ్రతుకుతున్న మాట వాస్తవమైనప్పటికీ, అందరినీ అంటే స్నేహితులను, ముట్టలను అకారణముగా నమ్మరాదనుట చాలా కోచనియము. ఎవరినీ నమ్మకుండా నునముంటే మనని మాత్రం ఎవరు నమ్ముతారు? వారికి వివిధంగాను లాభము కలుగనప్పటికీ ఉపకార ముద్దితో యున్నటువంటివారు చాలమంది ఉన్నారు. ప్రతివారిని నమ్మరాదనుటలో కొంచెము సత్యము ఉన్నప్పటికీ, స్త్రీలు ఆలోచనాపరులు గనుక నిదానం చి, అర్థం చేసుకుని, ఎవరికి వారికో మెలగవలసి వుంటుందని కోరుచున్నాను.

కె. ఆర్. రావు (విజయవాడ)

'తమ్మడి స్నేహితుడు' లో ముప్పలక్ష్మిగారు వ్రాసినట్లు ఇప్పుడు ఆపరిచితులు చాలమంది వంటరిగా వున్న ఇండ్లవద్దకల్పి వాళ్ళ ఇంటివారు చెప్పారనో, మీ పెద్దబ్బాయికి చాలా నీరియనగా వుంది - మీ నాన్నగారు వీరితో తీసుకువచ్చున్నారని చెప్పి, చేతికందినంతవరకు రోఖంగానో, సామ్యంగానో నేకరించటం - నలాయనం చిత్తగించటం చాలవరకు పరిపాటై పోయింది. ఈ వ్యాసము వ్రాసిన ముప్పలక్ష్మిగారికి నా మృదయ ప్రార్థనకాభివందనాలు.

ఉల్లంజి లక్ష్మివరసినారావు,
(బండమిట్ట, హింగోలు.)

'తమ్మడి... స్నేహితుడు' అనే వ్యాసం చక్కగా వ్రాసారు.

అడవాల గీతామణి, మగటపల్లి.

12-57 ఆంధ్ర పత్రిక కారవత్రికలో వి. సత్యవతి చేవిగారు వ్రాసిన పిల్లలూ చదువులు అనే వ్యాసం చాలావగా వ్రాసారు. వీరు వ్రాసినది నూటికి నూరుపాళ్ళు నిజం.

కనకం వెంకటేశ్వరరావు,
శామరెడ్డి.

లోకోచిన్నరుచి

ఇలాంటి మనలమ్యుల కురుకీ వనితాలోకంలో చూసముండుట మాకు ఆకర్షణము కలిస్తోంది అని రాకారు పోదరికుమారి లక్ష్మిగారు. భారతదేశము కర్మభూమి అనేమాట మర్చివేట్టున్నారు. ఈ కర్మభూమిలో వుట్టిన ప్రతిస్త్రీ, పురుషిగావున్నప్పుడు రోదసివహరంలో విహారం చేసినప్పటికీ క్రమశిక్షాగానే భర్త, పిల్లలే సర్వస్వమనుకొంటున్నామనము. అంతకుముందు ఎన్నికలున్నా ధర్మశాస్త్రం లేక పిల్లలకొనకకలులు పెచ్చుగిలేవరికి ఎన్నో మొక్కలు మొక్కవుతుంది. అటువంటివిరాకుండా చెయ్యమని ముందే నోములు వ్రతాలూ చెయ్యటములో తప్పేమిటి? పోనీ బలహీనత అనుకున్నప్పటికీ చావు బ్రతుకులు మానవాధీనాలయ్యేవరకు ఈ భగవదారాధన తప్పదు. ఇంట్లో అమ్మ, అమ్మమ్మకొన ఈ పూట వండవే అంటే వండని అమ్మాయి వనితాలోకంలో వంటలు చూడగానే చెనేందుకు సిద్ధమవుతుంది. అటువంటిపిల్లలు అత్తారిళ్ళకు వల్లివాసపోయేగానేవుంటుండా వంటలకిరిక. నోములు కూడా అంటే. చిన్నప్పుడు ముసలమ్యుల కురుగా వోచిన అమ్మాయిలు పెళ్ళయి భర్తతో ఏ దూరదేశాలకో వెళ్ళి అకస్మాతుగా భగవంతుడు జ్ఞాపకానికి వస్తే మొక్కేవిధానము చెప్పేముసలమ్యులుండరు. అలాంటి వారికే ఈ నోములవ్యాసాలు పనికి వస్తాయి. ఇన్నమలేనివారు కష్టపడి చదవనవసరములేకుండా మిగతా చదువోవచ్చు. నోము

లలోనూ ప్రతిభావంత్రులూ గృహభివృద్ధిలో భాగము వైద్యగ్రంథాలూ వస్తున్నాయి. వంటలకోనదు అమ్మ, అమ్మమ్మలు ఇల్లా చెప్పకుంటూ పోలే అన్నిటికీ అన్ని వుండనే వున్నాయి. అందుకని ఆయా కిరికలన్నీ వనితాలోకంలో ప్రచురించమందవారిని దేవా! వైద్యగ్రంథాలు వరిసితులూ అందు చాటులో లేనివని కలకు సైకిరికలతో వనితాలోకం తగినంత చేస్తూనేవుంది. కనుక ప్రత్యేకము ఒకకిరికను ఎరిచుకొని మానెయ్యమనటము అన్యాయమే అవుతుంది. లోకోచిన్నరుచి: అన్నాడు సెట్టలు.

డి. ఎస్. లక్ష్మి, (రాజావారి),

కుమారి లక్ష్మి (కె. వి. సి.) గారు వనితాలోకం కిరికలో "నోములు, వైద్యవనము, విహారసంహంతి కలుగజే, రాజావారి, మంత్రివారులూంటే కథలు వయచేసి "వనితాలోకం"లో వడ్డు" అని రాకారు. అయితే ఇప్పుడు వచ్చే సినిమాలన్నీ భురావాలూ, పాతకథలూ కావాలి తోచటములేదని, నలుగురూ వదుతున్నారని మేము చెడుతున్నాం" అన్న నెపంతో వీరూ చెడుతుంటారు. ఇక వున్నకాలలో రాయటము మటుకు "స్త్రీలు ఇటువంటి మనలమ్యుల కురుకీ విడవాడిలేగాని లాభము ఉండదు" అని. ఇదే కనుక ముగవాళ్ళు అంటే మనం వాడవడతం. వాళ్ళ అనంది పోగా మనమే అంటే ఇది ఏమివా సబబుగాఉంచాలి అందరికీ ఉపయోగించేలా ఆచరణలో పెట్టాలి ఉంచాలి కాని, "వనితాలోకం" కిరికలో ఇటువంటి అసమంజస అభిప్రాయాలూ రాసి కాలాన్ని వృథాచేయకుండా, వనితల్ని విసిగించవద్దని నా మనవి.

వి. రామలక్ష్మి (రాజమండ్రి)

80-10-57 ఆంధ్రపత్రికలో వనితాలోకం కిరికక్రింద వి. ఎస్. లక్ష్మిగారు కార్తీక దీపాలగురించి, వనితావాణిలో కె. ఆర్. లక్ష్మి శ్రీవాణీశ్వర ప్రశంస గురించి వ్రాసారు. వాటివల్ల వుపయోగం ఏమిటో నాకు తెలియకుండా వుంది. వీలే కాకుండా లోగడ కొందరు కూడా పండగల గురించే వ్రాశారు. నలుగురికీ పనికొచ్చే విషయాలు వ్రాసుకుంటే బావుంటుంది. పండగలగురించి ఎవరికీ తెలియకే అంతకీ తెలికపోతే ఇంట్లో పాళ్ళని అడిగి తెలుసుకోవచ్చు. అంతేగానీ వున్నకాల్లో వ్రాయాలా. అట్లా అన్నావని కోపగించుకోవద్దు. మనకి తెలియని ఇతర దేశపువాళ్ళ పండగలగురించి అయితే వాళ్ళ ఆచారాలు తెలుస్తాయిగానీ ఇవి ఎవరికీ తెలియవని.

బలభద్రుని వరలక్ష్మి (విజయనగరం)

వనితావాణి

“హడావుడి రాయుళ్ళు”

‘బద్దకానికి తోడు హడావుడి తోడైతే’ వీమాకుండి అని, ఆ వ్యాసం చదువు తూవుంటే, మా యింటి యిం దలి వి వ యా లు ప్రత్యక్షంగా చూచే వాకారా అనిపించింది. ...మా యింటో ఈ హడావుడిరాయుళ్ళు విషయం ఎంతదాకపోయిందంటే: క్రొత్తగా మా అన్నయ్య కుటిం చు కు న్న టు వం టి మాడు పొలికల దూప్యముల విలువగలిగినటువంటి ‘పురస్కారం’ ఒకటి, నిర్మిత్యంగా ...కారణం పోయే హడావుడిలో పీమా అక్రొత్తి పోవడంతో మామిక రాయుళ్ళు దానిని తమ భోజనవస్తువుగా ముడయోగించు కున్నారు... ఆ తరువాత మా అన్నయ్య “ఇంత నిర్మిత్యంగా వజ్రముకోక పోతే ముందుకు తగిలించుకోగూడదు!.....” అంటూ మా వదివన అజేపనిగ అరగంటసేపు ముందరించాడు... ఈ ‘హడావుడి రాయుళ్ళు’ వంటే జచ్చే ఇదని నాకు చాల అనుమానం గావున్నది...

ఎం. కేశవరావు (గుంటూరు)

వకనీ నిర్మల ప్రభావతిగారు వ్రాసిన “బద్దకానికి హడావుడి తోడైతే” అను వ్యాసం చాలా బావుంది. మావారు ఆ వ్యాసం చదివించిన వ్యవస్థను చూచి ‘ఈ ప్రభావతిగారికి కొంపదిసి మనింటి సంగతి తెలియకదా’ అని పరిహాసంగా అన్నారు. ‘కాదు, మీ లాంటివాడందరకీ అదొక పాతం’ అని వారి తరపున సగర్వంగా చెప్పాను.

ములగాడ లక్ష్మి, (రాజమండ్రి)

మావారు పెళ్ళికి నూటు కుట్టించు కున్నారు. అప్పుడు ఏమి చేసుకున్నారో అంతే. తర్వాత చేసుకోలేదు. ఎవరైనా పెళ్ళి చేసుకొని భార్యగింపుకు ఒకరోజు తీసుకొనిపోయి వాడుకొని తెచ్చి ఇచ్చే వారు. అది ఎక్కడో ఒక దగ్గర నిర్మిత్యంగా వజ్రేవారు. ‘పెట్రోల్ వాష్ చేయించమని ఎంత చెప్పినా వివరేదు. అవసరంవచ్చి ఈ మధ్య బయటికి తీసి చూసేసరికి చిమ్మలలు కొట్టి పనికిరావండా చేసినవి. తర్వాత అయ్యో అని పక్కాత్రాపం పడటము. ఇలాంటి బద్దకస్తులు వున్నారంటే ఏమీ అశ్చర్యంగా వుండదు. తిరికే లేకుండా పని అయినావుంటే అనుకోవాలి అదీలేదు.

టి. రమాదేవి (మార్కాపురం)

ఈ వ్యాసము చదువుతుంటే నాకు చాలా ఆనందముకలిగినది.

కలవల వరదరావు, (పైద్రాబాడు.

కుమార్తె భగ్యదయం గురించి 5-11-57 లేడి కలికలో వ్రాసినది చదివాను. చాలా బాగున్నది! ప్రతి జిల్లాలో జిల్లాపాయి కరణాల యాలు పెరిగిపోయింది ఎంతో అపునరం. ఎంతమంది స్త్రీలలో ఆదరించేది కులేక వానాఅగచాటుపడి వరసంచెందుకున్నారు. అటువంటి స్త్రీలకు ఈ కరణాలయాల చాలా ఉపయోగించుతాయి.

మంగు నుభావదేవి (కౌశం)

“మరొక కారణం”

ఆత్మ హత్యలు వ్యాసం చాలా బాగుంది. ప్రస్తుతము జరుగుతున్న ఈ దున్నట్లూ వ్రాశారు. ఈ రోజుల్లో కట్నాలు ఇవ్వలేని కారణంగా మాడ ఎంతోమంది పెండ్లికొని యువకులు ఆత్మ హత్యలకు పాల్పడు కున్నారు. మధ్య తరగతి సంసారములలోని ఆపిల్లలపని మరి కోవనియంగావుంది. తమకే తిరిగించులు పడే బాధ వైగా ఇరుగుపొరుగు వారి నూటీ, పోటీలు, ఇవన్నీ మానూ మన కల్లనేక వారలించులకు ఇన్ని బాధలు అన్న ఊధిలో మరణమే మంచిదే అభిప్రాయం కలుగుతోంది చాలామంది ఆడపిల్లకి. ఈ కట్న పికాచి మాడ ఆడవాళ్ళ ఆత్మ హత్యలకు మరొక కారణం అవుతున్నది. రమణమ్మ గారు వ్రాసినటువంటి వ్యాసములు చదివి నందుకల వైవా కొంతవరకు ఆడవాళ్ళలో ఈ ప్రమాదాలు జరుగవని అభిప్రాయం.

ఎ. లలిత, (వేలపాలెం)

పురుషులను నీవవదు వ్రాశారు, కేవలం పురుషులలోనే కాకుండా స్త్రీలలో మాడ లోటుపాట్లు లేనిదే ఏ కలహం ఏ లోపం రాదని గ్రహించుకుందాం.

ఎం. బసీర్ (కైకాలూరు)

“ఆత్మ హత్యలు ఆడవాళ్ళలో ఎందుకు ఎక్కువ” అనే వ్యాసంలో మాడవ సందర్భములో ఆత్మ హత్యలగురించి వాస్తవ మగవారి మనస్తత్వములపై చాలా తీవ్రంగా విమర్శించారు. “భార్యను ప్రేమగా అపవ్యాదంగా చూచే వారెందరులేరు అనే ప్రశ్న రావచ్చు” అని అంటు నీనిమలలో, కథలలోనే అని వ్రాసినారు. భార్యలమూలంగా భర్తలు ఇల్లు విడచిన సందర్భములూ మాడ చూస్తూ ఉన్నాము. లోకంలో (పురుషులలోను, స్త్రీలలోను) అందరు ఒకే మాదిరి ఉండరు. కనుక ఒక పురుషుల మనస్సుల

గురించి ఇంత కఠినముగా విమర్శించరని తలుస్తాను.

ఐ. ఆర్. రాజా (చిలకలూరిపేట)

మా నాన్నగారి స్నేహితుడు ఒకాయన రెంగారి ఉన్నాడు. అతను పెద్ద కుమార్తెకు పెళ్ళి చేయకుండా, రెండవ కుమార్తెకు పెళ్ళి చేసేడు. అందుచేత పెద్దమ్మాయి ఉరిపోనుకు చనిపోయింది. పెద్దమ్మాయికి పెళ్ళి చేయని కారణం ఆమె అందమైనవరాలు. ఎవరు చేసుకో నేందుకు ముందుకురా లేదు. అతి స్వల్పవిషయానికి ఆమె ఆత్మ హత్య చేసుకొంది.

డి. నుగుణమణి, రెంగారి (బరిసా)

బాధ్యులు ఎవరు?

“ఆత్మ హత్యలు ఆడవాళ్ళలోనే ఎందుకు ఎక్కువ అనే వ్యాసాన్ని చాలా బాగుగా వ్రాసినారు. రమణమ్మ గారు వ్రాసిన స్కాంధములూ గూడా. ఈ కాలములో ఎంతోమంది వధుచులు ఎక్కువగా ఆత్మ హత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. దీనికి కారణము స్త్రీలే. పురుషులు ఏమాత్రముకాదు. ఆడదానికి ఒక్కసారి కిలముచెడితే తన గతి ఏమవుతుంది అని ఆమె ప్రశ్నించుకోవాలి. రమణమ్మగారు మగవాళ్ళను దూషించుతూ వ్రాసినారు. అది చాలా తప్పు. ఒక పురుషుని ప్రేమించి, నమ్మించి ద్రోహముచేసిన స్త్రీలు ఎందరు లేరు! ఈలాటి సందర్భాలు కనేక మున్నాయి. పాపం ముగవాడు పిచ్చి ఎత్తి అఖిరికి తన జీవితాన్ని కోల్పోతాడు. దానికి ఎవరు బాధ్యులు. స్త్రీయే కాదా!

‘చింతలపాటి చారిత్రిక రావు, మద్రాసు 1.

ఓర్పులేక

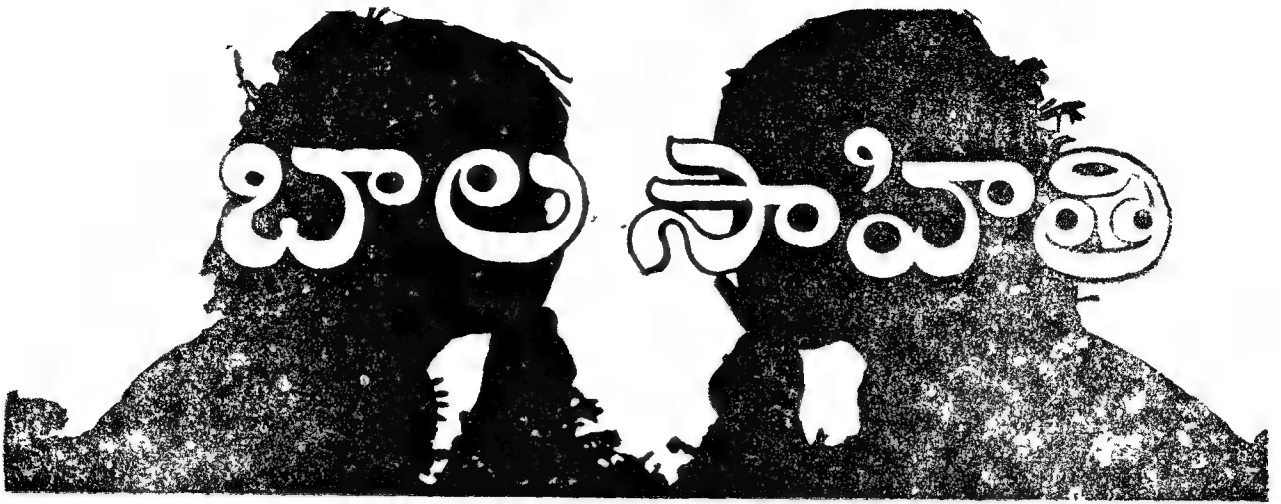
పురుషులలో ఉన్నంత ఓర్పు, సహనము, మరలలోదన స్త్రీలలో లేకపోవుటే యిందులకు కారణము ముఖ్యముగా స్త్రీలలో ఓర్పు యుండాలి.

ధారితానుల్లానా. (కాకినాడ.)

సవరణ

గతవారం లో ఐదు కవరు కేజీలలో ‘విభ్రాంతి’ ఫోటో తీసినవారు ఎస్. కె. వింక, ‘నీటిలో ఆట’ ఫోటో తీసినవారు పి. వి. శారాయణ అని గుర్తించ ప్రార్థన.

‘కర్ణు డంత గొప్పదాత,
కనిపింపడు వేటొక్కడు’
అనడి కీర్తి విన్నాడా
దుర్యోధన చక్రవర్తి.
అగ్నిబోలు అనూయతో
బుగ్గి యగుచు నాతడు
కర్ణుని మించిన దాతను
కావలె నని తలచినాడు.
‘దుర్యోధనుడంత దాత
ధరణి లేడు’ అను కీర్తిని
సంపాదించాలంచును
నమకట్టెను చక్రవర్తి.
అడిగి అడుగకుండగానె
అందించెను దానముగా,
అన్నవత్త్రు ధన భాగ్యము
లెన్నలేని సంఖ్యలలో.
దుర్యోధన రాజు కూడ
దాన కర్ణుడాయెనని
మహిమీదను మంచిపేరు
మెలమెల్లగ వ్యాపించెను.
‘కర్ణు డంత నా ముందర ?
కల డెవ్వడు నన్ను మీర ?’
అనుకొంచును గర్వపడెను
అప్పటినుండియె రాజు.
వర్షాకాలము వచ్చెను,
వరదలు, వంకలు హెచ్చెను,
హోరుహోరుమంచు వాన
జోరుకు ఎడతెరపిలేదు.

రాజు గర్వమణచుటకును,
రవిపుత్రుని ఘనత జూచ
రయమున బ్రాహ్మణు డొక్కడు
రాజు జేరి యిట్లనియెను :
“దుర్యోధన రాజచంద్ర !
దానధర్మ గుణసాంద్ర !
యజ్ఞము చేయంగదలచి
అరుదెంచితి మీ దయకై.”

సహజగుణము కవీరు

ఎక్కువ నే గోరలేదు
యిప్పింపుడు రెండు బండ్ల
ఎండిన కావ్యంబు లిపుడు,
యిలలో మీ సాటిలేదు.
“హేహేహే బ్రాహ్మణుడా !
ఎంత పెట్టివాడవయా ?
వానకాల మీదె వచ్చెను,
రెట్లగు యజ్ఞమునకు ?
ఎందుకట్టె లిపు డెక్కడ ?
ఎందుల కీ చిప్పికోర్కె ?
కోరుకొనుము వలసినంత
కోట్ల ధనము నీ కిచ్చెద.”
అని పలుకగ రాజుగారు
‘అవనర వస్తువు నియ్యరు-
ధన మెందుకు నాక’టంచు
తరలిపోయె బ్రాహ్మణుండు.

ఆ దినమే రాచవీధి
నా బ్రాహ్మణు నాల్గుబండ్ల
కట్టెల గొంపోపుచుండ
కురురా జడిగెను వివరము.
అందుల కా బ్రాహ్మణుండు
“అయ్యా ! ఓ దానమూర్తి !
మిమ్ముడిగిన లేదంటిరి,
మమ్మే ఎగతాళిచేసి.
కాదనకుండా కోరిక
లేదనకుండా కట్టెలు
కట్టెడు ఆ గొప్పదాత
కనికరించి యిచ్చినాడు.
ఎందుకట్టె లేనందున
రెండిండ్లను కూలద్రోసి
త్రావులు వానములు జేర్చి
తగు రీతిగ దాన మిచ్చె.
ఆ మాటలు వినగానే
ఆ దుర్యోధన జనవతి
తనకు ఖాన సిగ్గుపడుచు
తలవంచెను మానముగా.
‘సహజ గుణము లేకున్నచో
నర్హిర్తి! పాత్రు డగునె ?
కృత్రిమముగ మానవుండు
కులుక నెంచుచుండుగాని !
వంది కాకికేగగానె
బలిసి గజము విపోవునె ?
అంతేగా మానవుడును !’
అనుచు గర్వముడిగ రాజు.

తారు మూతు

మద్రాసు పెళ్లె బండి గూడూరు ప్లాట్ ఫారం మీద అక్కడే అగింది. దిగే ప్రయాణికులతోనూ, ఎక్కే ప్రయాణికులతోనూ స్టేషను కోలాహలంగా వుంది. పేపరు కుర్రాళ్ల కేకలూ, కూల్ డ్రీంకు వాళ్ల అరుపులూ అంతటా ప్రతి ధ్వనిస్తున్నాయి.

సెకండ్ క్లాసు పెట్టె తెలు క్కుంటూ హడావుడిగా వస్తున్న వరాంకుళం, రైల్వే యెక్కడ మెలాగా అని ఆలోచిస్తున్న సుబ్బారావుని చూచి తటాలున అగిపోయాడు. తక్షణం ఆలోచనలో పడి పోయాడు వరాంకుళం—

“చిన్నతనంలో చదువుకు నే న్నడు సుబ్బారావు వాళ్లు చాలా ధని కులు. వాళ్ల నాన్న నూలు వ్యాపారస్తుడు. తనకినూడా వాళ్ల అమ్మ ఎన్నో సార్లు డబ్బులిచ్చేది. అలాంటి వాడు ఇప్పుడిప్పుడే బట్టలతో మూడో తరగతి పెట్టె నెక్కేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నా డే మిటి? ... బహుశా వాళ్ళనాన్నకు వ్యాపార

రంలో వట్ట మొచ్చివుండొచ్చు. అప్పు లెక్కువచేసి ఇస్తారా పోగొట్టుకొని వుండవచ్చు! చావం.” ఇలాగే సాగిపోతున్నాయి వరాంకుళం ఆలోచనలు.

మెంటనే తను కొన్న సెకండ్ క్లాసు టిక్కెట్టు విషయం జ్ఞాపక మొచ్చింది—“ఇప్పుడు తనూ

ఆర్. వి. జి. కృష్ణమూర్తి

మూడో తరగతి టిక్కెట్టు కొంటే పోయిగా మద్రాసు వరకూ సుబ్బారావుతో మాట్లాడుకుంటూ వెళ్లొచ్చు” అనుకుని వరాంకుళం చరచరా వెళ్లి తన టిక్కెట్టు మార్చుకుని మూడో తరగతి టిక్కెట్టు తీసుకొచ్చాడు.

వరిగ్గా = దేనమయానికి సుబ్బారావుదృష్టి వరాంకుళంపై పడింది. “అరే విజేమిటి—ఈ ట్వీడ్ సూట్ మిటి — బాగా సంపాదించినట్టు న్నాడే వీళ్ళనాన్న! చావం. చిన్న వ్నడు వీళ్ల కుటుంబం యెన్నో

బాధలు పడేది. ఇప్పుడు యింత దర్జాగా వున్నాడు. వీడు తప్పకుండా సెకండ్ క్లాస్ లోనే ప్రయాణంచేస్తాడు. డబ్బు పోలేపోయింది. నేనూ సెకండ్ క్లాస్ టిక్కెట్ కు మార్పించుకుంటే బాల్యస్నేహితుడితో మద్రాసు వరకూ కబుర్లు చెబుతూపోవచ్చు” అనుకుని సుబ్బారావు త్వరగాపెళ్లి తన టిక్కెట్టు మార్చి సెకండ్ క్లాస్ టిక్కెట్టు కొనుక్కొచ్చాడు.

రైలు గంట కొట్టారు. గార్డు విజలేవూది వచ్చుజండా విసిరాడు. ఇంజను కూలేసింది. సుబ్బారావు త్వరగా వరుగై సెకండ్ క్లాస్ పెట్టెనెక్కి తలుపుదగ్గర నిలబడి బయటికి చూచాడు. ప్రక్కనే వున్న మూడో తరగతి పెట్టెలోంచి వరాంకుళం వెయ్యి వినరడం గమనించిన సుబ్బారావు “వీడి వద్దతి పైన పటారమేగాని లోన లొటారంగా వున్నట్లుంది. వేషాడంబరమేగాని అనలు నరుకున్నట్లులేదు,” అనుకున్నాడు మనసులో.

మూడో తరగతి పెట్టెలోని వరాంకుళం “వీడు ఆస్తిపాస్తులున్నా పెధవ ముతకబట్టలే కట్టేంతటి వీసి నారయ్యాడన్నమాట. అంత మురికి బట్టలతో సెకండ్ క్లాస్ ఎక్కడ మెండుకో అనుకున్నాడు.

రైలు బండి ఎవరిగొడవల్ని పట్టించుకోకుండా ‘రయ్’ మని పోతోంది.

తగ్గింపు ధరలలో చేతిగడియారాలు

అన్ని వాటిని స్విస్ కయ్యూ, జ్యూయెల్లీ గంపి. వరిమైన గంపి చూపును. 3 సం॥ గ్యారంటీ.

చేతిగడియారం 12 అలారం ౭.౫౦ 16

No 125

No 175

5 జ్యూ. క్రోమియం కేస్ రు 26	5 జ్యూ. క్రోమియం కేస్ రు 30
5 జ్యూ. రోల్ గోల్డ్ కేస్ రు 28	5 జ్యూ. రోల్ గోల్డ్ .. రు 33
15 జ్యూ. క్రోమియం కేస్ రు 32	15 జ్యూ. క్రోమియం కేస్ రు 35
15 జ్యూ. రోల్ గోల్డ్ కేస్ రు 43	15 జ్యూ. రోల్ గోల్డ్ కేస్ రు 42

బోఫేజీ రు 1-8   2 తెప్పించిన బోఫేజీ రు 4.౦౦.

BRITANIA WATCH CO., (M.5) 103 Hari Ghosh street, Calcutta-6.

ఆంధ్రపత్రిక

స.చి.త్ర.వా.ర.ప.త్రి.క

సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక

[15.1-1958]

ప్రధానాకరణ

సినిమా శీర్షిక

చలనచిత్ర కళకు, పరిశ్రమకు సంబంధించిన
ప్రత్యేక వ్యాసాలు — చిత్రాలు

రసవంతమైన కథలు, గేయాలు
రమణీయమైన చిత్రాలు, ఫోటోలు

“వనితాలోకం” శీర్షికలో

ప్రత్యేక వ్యాసాలు — చిత్రాలు

ముగ్గులు — డిజైన్లు

రచనలు, చిత్రాలు అన్నిటిపైనా “సంక్రాంతి సంచికకు” అని వ్రాయాలి.

1957 డిసెంబరు 18 లోగానే మాకు చేరాలి.

బ్రహ్మరథం

నారదమహర్షి పేరు అందరూ విన్న వుంటారు. అతను బ్రహ్మచేవుడి కొడుకు, ఎప్పుడూ భగవంతుడిమీద పాటలు పాడుతూ ఆ లోకం, ఈ లోకం తిరుగుతూ వుంటాడు. అవ కాళం వదన్నా దొరికితే వాళ్లకూ వీళ్లకూ ఏదో తగువు పెట్టి తను ప్రక్కన వుండి తమాషా చూస్తాడు. అందుకనే అతన్ని 'కలహస్త్రియుడు' అని కూడా అంటారు. పైగా నారద మహాముని, చాలా తెలివైనవాడు. అతనికి సంగీత సాహిత్యాల్లో కూడా ప్రవేశం వున్నది!

నరే, ఒకనాడు నారదుడు ఏదో పాట పాడుకుంటూ అరణ్యమార్గాన పోతున్నాడు. అతనికి శృశానం కని పించింది. శృశానాన్ని చాటు కుంటూ పోతూవుంటే అతని కాలికి ఏదో తగిలింది. ఏమిటా అని చూశాడు నారదుడు. ఒక మనిషి పుర్రె అది! దాని సంగతేమిటో నని చేత్తో తీశాడు, నారదుడికి బ్రహ్మరాత తెలుసును. వెంటనే దాని నుదుటిమీద ఏం రాసివున్నదో నని చదివాడు. "ఈ మనిషికి గొప్ప యోగంపడుతుంది. అది సాధారణ మానవులకు ఎవరికీపట్టని మహా యోగం!" అని వున్నది. చదవ గానే నారదుడికి ఒక్కసారి ఒళ్లు గగుర్పొడిచింది. తను చదివించి తప్పో, ఒప్పునని మళ్లీ చదివాడు. నిజమే! అదే రాసివున్నది. ఐతే ఈ బ్రహ్మ ఏదో తప్పటదుగు కేశా

దన్నమాట! కాకుంటే 'ఎవరికి పట్టని మహాయోగం' గల ఈ పుర్రె ఈ శృశానంలో ఇట్లా దొర్లటం ఏమిటి? నారదుడు అది చూసి నవ్వుకున్నాడు. ఈ నాటికి ఈ బ్రహ్మ రాత ఇట్లా అడ్డుతిరిగిందన్నమాట! కానీ చూతాం! తన రాతకు అడ్డు లేదని బ్రహ్మకు ఎంత గర్వం? ఆ రాత ఎవరికి తెలియకుండా అట్లా రాస్తే ఎవడూ చదవలేదనుకున్నాడు పాపం!

సు కు మార్

ఇట్లా ఆలోచిస్తూనే నారదుడు ఆ పుర్రెను తీసుకుని బ్రహ్మలోకానికి పోయాడు. బ్రహ్మచేవుడు ముందు పుట్టబోయేవారి రాత లన్నీ చూసుకుంటున్నాడు.

"నమస్తారం తండ్రీ! మీరాతలు ఇక ఆపటం మంచిదనుకుంటాను!" అన్నాడు నారదుడు లోపలకుపోతూ.

బ్రహ్మకు ఆశ్చర్యం వేసింది.

"ఏమిటి నువ్వంటున్నది?" అన్నాడు నారదుణ్ణి.

"అహ! మీరు రానే రాతలకు అడ్డువుండడనేగా మీ నమ్మకం?"

"అవును. అందులో ఏ మూతం లోపం వుండదు!" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"ఐతే చూడండి — ఈ పుర్రె మీద ఏం రాశారు? ఈ మనిషికి మహాయోగం పడుతుందనికాదా? అంత మహాయోగం పట్టేవాడి

పుర్రె ఎప్పుడూ శృశానంలో దొర్లదు. ఈనాటికి ఇది ఏ గంగా నదిలోనో, త్రివేణి సంగమంలోనో కలవబడి వుండవలసింది!" అన్నాడు నారదుడు.

ఈ మాటకి బ్రహ్మచేవుడు కొద్దిగా నవ్వి—

"నిజమే నారదా! దానికి మహా యోగం పట్టింది" అన్నాడు.

"ఏమిటది? ఇంకా మీ మాట పట్టుకుని ఎందుకట్లా ఇదవుతారు?" అన్నాడు నారదుడు పుర్రెకోపంగా, "చెబుతావను" అని,

"నారదా! సామాన్యమైన పుర్రె ఐతే, అది నీ చేతిలో ఎందుకు పడు తుందంటావ్?" అనడిగాడు బ్రహ్మ. నారదుడు ఈ మాటతో అయో మయంగా చూశాడు.

"ఆ పుర్రెకు మంచి యోగం వుండటంచేతే అది నీచేతిలో పడ్డది. పైగా, ఇంతవరకూ ఏ పుర్రెకూడా మానవలోకంనుంచి బ్రహ్మలోకానికి రాలేదు. ఇది, నీ చేతిలోపడి, నీ ద్వారానే బ్రహ్మలోకం కూడా చేరింది. ఇంతకంటే ఏం కావాలి? ఇది ఇది మహాయోగం కాదంటావా నారదా!" అన్నాడు నవ్వుతూ బ్రహ్మ.

నారదుడికి నోట మాట రాలేదు. అనుకోకుండా చేతిలోంచి ఆ పుర్రె జారిపోయింది-ఐతే క్రిందపడిపోలేదు. అది నారదుడి వొళ్లోనే పడింది! ★

ఉస్మానియా విద్యార్థుల ఆంధ్రాభ్యుదయోత్సవాలు

(31-వ పేజీ తరువాయి)

తమ కత్తి సామర్థ్యాలను ధారపోస్తారు. కాని, —

ఆంధ్రాభ్యుదయోత్సవాల కోసం జరిపే పోటీలలో ఆంధ్రేతరుల వక్తృత్వ పోటీ ఒకటి. తెలుగు మాతృభాషకాని కళాకాల విద్యార్థులలో వక్తృత్వంలో ఎవరు మేటి? అన్నది ఒక పోటీ. హైదరాబాదు నగరం బహుభాషానగరం కాబట్టి తెలుగు మాతృ భాష కాని విద్యార్థులు చాలమంది ఉంటారు. తెలుగు ఉపన్యాసాలను నిధం చేసుకొని, కన్నడంలోనో, మరాఠీలోనో, ఉర్దూలోనో రాసుకొని, కంకతా పెట్టి గడగడా చదివేస్తారు! తెలుగు విద్యార్థులు పామెతలు చెప్పలేమో కాని, ఈ విద్యార్థులు తమ తెలుగు ఉపన్యాసాలలో చెప్పే లోకోక్తులకు రెక్కలేదు ఎలక లోక తెచ్చి ఎన్నాళ్ళో ఉత్కడం దగ్గర ప్రారంభించి, మక్కువతో వంకరగా ఉండడం వరకు కన్నడ కంఠంలోనో, ఉర్దూ ఉచ్చారణ లోనో ఉపన్యసిస్తారు.

ఒకానొకసారి ఈ దురదృష్టవంతుడు (అదృష్టవంతుడు అనాలి కావాలి!) ఈ ఆంధ్రేతరుల వక్తృత్వపోటీకి వ్యాయ మూర్తులలో ఒకడుగా నియమించబడ్డాడు. పోటీదారులు ఎక్కువైనా తక్కువైనా, ప్రేక్షకుల సంఖ్య పెద్దదైనా, చిన్నదైనా వ్యాయమూర్తులే అందరికం పెరకమ్మవుంటారనే భావం లోకంలో ఇదివరకే ఉంది: మాకు ఉంది. మేము ముగ్గురం నిష్కృత పాతంగా మొహం అమర్చుకు నిష్ఠంగా కూచున్నాం. మాకు నిర్వాచకులు టిఫిన్ భిలాయించి, చాయ్ పిలాయించారు. నిర్వాచకులు — కార్య దర్శులు, తదితరులు — అందరూ ప్రేక్షకుల యాత్రులు. ఒక విద్యార్థి ప్రత్యక్షమై కాయితం చేస్తో పట్టుకొని సగం ఉపన్యాసం చెప్పి, మిగతాది కాయితంలో ఉన్నది చది వేశాడు. వ్యాయమూర్తులం ముగ్గురం కూడ

పలుకొని కళ్ళు మూసుకొన్నాం (సాధా రణంగా చెవులు మూసుకోడం ఆచారం!) తరువాత వైద్యకళాకాల విద్యార్థిని ఒకామె వచ్చి సగం ఉపన్యాసం ఇచ్చి, ఒక్కక్షణం బల్లవైపు, గొడవైపు, గొడవూది గడి యారంవైపు చూసి, ఒక సవ్యవస్వేసి వెళ్ళి పోయింది. మూడవ అభ్యర్థి ఉన్నాడటగాని చివరినిమిషంలో 'సయితే!' అన్నాడట. బహుమానాలు రెండు, ఎవరికొచ్చామో వేరే చెప్పక్కర్లేదు!

ప్రతి సంవత్సరం ఈ ఆంధ్రేతరుల వక్తృత్వపోటీలు వక్తలరేక బాధపడతాయనికాదు. ఆ సంవత్సరం అది మా దుర దృష్టం. (అదృష్టం కూడా: ఎందుచేతనంటే వ్యాయ విచారణ చాలా సులభమయిపోయింది) ఇంకొకటి పోటీలలో విజయం అభ్యర్థుల ఆర్థికతకే, ఉన్నవారిలో అర్థులన్న సంగతిని చూచిస్తుంది. ఫలితాల నిలువలను పెంచాలంటే, పోటీ ప్రమాణాన్ని హెచ్చించాలి. ఆంధ్రాభ్యుదయోత్సవాల పోటీలలో బహుమానం పొందడం ఉద్యోగాలకు ఒక ప్రత్యేకార్హతగా గమనించదగినంత స్థాయికి ఈ పోటీలను తీసుకురావాలి!

విద్యార్థులు ఉత్సాహపరులు; నిర్వాచకత్వమైన కార్యక్రమాలకు, ఇటువంటి వాటికి వారు పూనుకొన్నప్పుడు, కొత్త కొత్త భావాలతో పోటీలను జరపడానికి వారు సంసిద్ధులైనప్పుడు, ఈ ఉత్సాహాన్ని, ఈ పూనికని, ఈ సంసిద్ధతని సర్వవిద్యార్థి జనాభ్యుత్తయ ని వినియోగించుకోవలసిన బాధ్యత అధ్యాపక వర్గంపై నున్నది.

ఎనిమిదేళ్ల చరిత్ర

వాకు తెలిసినంతవరకు హైదరాబాదులో ఈ అభ్యుదయోత్సవాలు 1949 సం॥ లో ప్రారంభమయ్యాయి. దా॥ మారేమండ రామారావు అధ్యర్థ్యం కింద ఆ సంవత్సరం నిజాం కళాకాల విద్యార్థులు జరిపారు. మరు సంవత్సరం రామరాజు, దా॥ నుబ్బారావు ప్రభృతుల ప్రోత్సాహంపై ఏడు కళాకాలాల తెలుగు విద్యార్థులు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ఆవరణలో ఈ ఉత్సవాలను జరుపుకొన్నారు. 'ఇంటింటె, వటుడింతయో' అన్నట్లు, ఏడు పదిపేదై, రెండు మూడు సంవత్సరాలలో ఇరవై ఏడై, ఈ సంవత్సరం ముప్పై ఒక్క కళాకాలాల విద్యార్థులు ఈ ఉత్సవాలలో పాల్గొంటున్నాడ! 1955 లో ఈ ఉత్సవాలు పెంకట్రామరెడ్డి మహిళాకళాకాలలో జరిగాయి. మిగిలినవన్నీ నిజాం కళాకాల ఆవరణలోనే

జరిగాయి: జరుగుతున్నాయి.

'ఆగోవో జే' అంటే ముందుకుపోవడమే. కాని ముందంటే ఏది అన్నది అన్నీటికంటే ముందే నిశ్చయించుకోవాలి. ప్రపంచంలో అందరూ—ముఖ్యంగా విద్యార్థులు— ఎల్లప్పుడూ అభ్యుదయ కామనే. అభ్యుదయ కామిగానివాడు మూత కామికా లేడు. "మన ప్రాచీన సారస్వతం అధమాధమం; పదండి ముందుకు, పదండి తోనుకు, పోదాం పోదాం పైపైకి" అనేవాడు అభ్యుదయ కామి! "అధునాతన సారస్వతం అథమాధమం. నిలువలు జగన్నాధరథం కాలక్రింద పడి అగాధిపోతున్నాయి! మనం తిరిగి ప్రాచీనుల స్థాయిని అందుకోవాలి!" అనేవాడు కూడా అభ్యుదయాన్ని వాధించే వాడే!

అలనాడు హైదరాబాదు ఉర్దూ వాతావరణంలో ఉపిరాడక కొట్టకొంటున్న లోజులో, విద్యార్థులలోని తెలుగుదనాన్ని రేలేతించడానికి ఉద్దేశించబడ్డాయి ఈ ఉత్సవాలు! అభ్యుదయోత్సవాలు అని నామకరణం చేశారు. ఈనాడు హైదరాబాదు తెలుగులది. ఇది తెలుగునగరం; తెలుగువారి రాజధాని—అభ్యుదయాన్ని వాంఛించే అభ్యుదయ మేదో స్పష్టంగా నిర్వచించుకోవాలి.

ఇన్ని సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్న పోటీలలో ఫలితాలకి కళాకాల బయటికి పోలే ఎంత నిలువ ఉంది? ఇన్నేళ్ళుగా, ఏ ఏటికి ఆ ఏడు ఒక చోట పన్నెండు పద వారు వాటికలను ప్రదర్శిస్తున్న ఈ ఉత్సవ నిర్వాచకులకు కాళ్ళకితంగా ఉపయోగపడే లంగడం ఒకటి ఉందా? అభ్యుదయోత్సవాలకై ప్రత్యేకంగా వాటికలను రచించారనే ఉత్సాహం రచయితలైనా ప్రదర్శిస్తున్నారా? రచయితల వాటికలను విజయవంతంగా ప్రదర్శించే విద్యార్థులు, బహుమతి ప్రదాన సమయంలో అజ్ఞాతుడైన రచయితకి అథమం మాటలతో నైనా కృతజ్ఞతలు చెప్పకొంటున్నారా?

ఇవి కొన్ని ప్రశ్నలు. ప్రశ్నలు చాలా ఉన్నాయి. ప్రశ్నలు వేయడం పెద్దలవంతు సమాధానం చెప్పడం విద్యార్థులది. వారు సమాధానంకోసం వెదుకగలరుకూడా! వారికొక్క ప్రపత్తులున్నాయి. ఉత్సాహం వుంది! సమధికృత్యం అంద్రాభ్యుదయోత్సవ నిర్వహణకు పూనుకొన్న ఉస్మానియా తెలుగు విద్యార్థిగణానికి ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికా తరఫున ఇదే మృదయ పూర్వక అభివందనలు.

శ్రీ ఉమర్ ఆలీషా కవిగారి గ్రంథాలు

1. ఉమర్ ఖయ్యం 8-50
2. తత్వసందేశము 2-00
3. చంద్రుని పాటకము 1-50
4. అననూయా దేవి:కళ (2 వలకలు) 1-50
5. మహమ్మద్ రహూలచరిత్ర 2-50

అక్షేపలి అండ్ కో., రాజమండ్రి.
పెంకట్రామ అండ్ కో., విజయవాడ.

సినిమా

బొంబాయి ఫిలిం ప్రవచనంలో అందరూ 'అహర్కారీ' అని పిలుచుకునే తార విశారాద్, మళ్ళీ కొన్నాళ్ళపాటు చలన చిత్రాలనుండి దైన్యంగా విశ్రాంతి తీసుకోబోతోంది. ఈసారి, భర్త ప్రేమనాథ్ కు కూడుర్చి అందిస్తుందని బంధు మిత్రులు అంటున్నారు. ప్రేమనాథ్ ఇంపతులకు ఇల్లుకు ఒక్క కొడుకు; ప్రేమనాథ్ వారి యర్.

కొంతకాలంపాటు తేరమరుగున ఉండి తొయిన ప్రేమనాథ్ ఇల్లుకు మళ్ళీ పుంజుకుని వది చిత్రాలలో టుక్ అయ్యాడు. కాటిలో ఒకదాంట్లో అరనినాయక మినాకుమారి, మరో చిత్రంలో వని జయవంత్.

రాంప్రభులసంఖ్య తగిపోతున్న తారలు మారయా, ఉమేశ్వరణ్. కొన్నాళ్ళ క్రితం మారయా నివసించే భవంతిలో ఒక హర్య

జరగడం, అది కొద్దుకెక్కి విచారణ జరిగిన తరువాత ఆమె సవరించిందికి శిక్షపడడం విదితమే. మరయా ఇప్పుడు రెండు చిత్రాలలో నటిస్తూంది.

శ్రీ సామర్థ్యం, ఉత్సాహం పుష్కలంగా ఉన్న ఆల్బీ చిత్రాలు రేపండా

బొంబాయి సినిమా లేఖ

ఉన్న మరో నటి ఉమేశ్వరణ్. ఉత్సాహం లాగి, శరీరం కూడా భారీగా ఉండడమే కారణమని కొందరు నిర్దారణ అన్నారు. ఒకప్పుడు ఆమెను టుక్ చేయాలనుకున్న వారు కూడా, ఆమెను చూచినమీదట, కథలో పాత్రకు అంతగా నవ్వడన్న అభిప్రాయంతో ఆ ఉపాదయకొంటున్నారు.

రవీంద్రానిస్వారి 'కొండవీటి దొంగ' చిత్రంలో అంజలిదేవి.

అగ్రశ్రేణి నటీనటులు మటుకు ఎప్పుడీ లాగానే, ఉచ్చస్థాయిలో ఉన్నారు. సర్గీస్ నాలుగు పెద్ద చిత్రాలలో నటిస్తుంది. ఇవి కాగానే, మరో నాలుగు ఆరంభం అవుతాయి. రాబోయే చిత్రాలలో సర్గీస్ నటించినవి: అదాలత్, లాజ్ వంతి, ఎక్ థా రాజా - ఎక్ థి రాజ్.

దిలీప్ కుమార్ కూడా నాలుగు పెద్దచిత్రాలలో ఇప్పుడు నటిస్తున్నాడు. మొగర్-ఇ-అజాం, కోహినూర్, మధుమతి, యహుద్. ఇదికాక, అరని బాదరుడు సర్గీస్ ఫాన్ తీసే చిత్రంలోనూ, మహబూబ్ రెహమాని చిత్రంలోనూ కూడా పాల్గొనబోతున్నాడు. మహబూబ్, తన కొత్తచిత్రానికి సర్గీస్ ను టుక్ చేయాలని సంకల్పించాడు.

ఇతర నటులూ దేవానంద్ నటిస్తున్నది ఆరు: అమర్ దీప్, మంజిల్, రాత్ కిరాణి, తోలోంకారాజా, పాల్వాపాల్, కొలాపానీ. ఇదికాగానే, ఆరంభించేందుకు మరో ఆరు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. దేవానంద్, 'అమర్ దీప్' మాటింగ్ లో పాల్గొనడానికై నవంబరు 23న ముద్రానువర్తి మొన్ననే తిరిగివచ్చాడు. కొంతాకేకేకీని నిర్మిస్తున్న ఆ చిత్రంలో ఇతని నాయకలు చైతన్యంతి మాల, పద్మిని. ఆగా, ముక్తి, రాగిణీకూడా పాల్గొంటున్నారు. సంగీతం సి. రామచంద్ర. దర్శకుడు తాతీశీ ప్రకాశరావు. దేవానంద్ ముద్రాను తారలతో నటించడానికి తోలిపారి. వివాదితాడు, అతడు తన స్వంతకంపెనీ నవకేతన్ సిక్వర్స్ చేరితలపైతీక చిత్రానికి జయంతినాలను టుక్ చేశాడట. తీరా అది మొదలయే వేళకు, ఆమెకునుమస్తాయి పెరిగిపోయింది. విషయమై ఏర్పడ్డ సమస్య తేలక, దేవానంద్ ఆ చిత్రం మునుకున్నాడట.

విద్యార్థులూ, సినిమాలూ

ఉత్తర ప్రదేశ్ లో చలనచిత్ర ప్రదర్శన వేళలలో మార్పు రేమైనా చేయడం అవసరమో అన్న విషయం పరిశీలించడానికై, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఎక్స్ ప్లెజుమంట్రి ఛాన్సీలారాం అధ్యక్షతన ఒక సంఘాన్ని నెలకొల్పింది. విద్యార్థులు ముఖ్యంగా ఏ వేళలలో సినిమాకి వెళ్తున్నారు. ఏ తరహా చిత్రాలు ఎక్కువగా చూస్తున్నారు. అనేది ఆరా తీస్తాడట. ప్రస్తుతం కొంతా మధ్యాహ్నం రెండునుండి రాత్రి పన్నెండు వరకు ఆటలు ఉంటున్నాయి. ఆ సైన్ ప్రదర్శనకు అనుమతి తెచ్చుకోవాలి. ఇప్పుడు, ఈ మధ్యాహ్నపు ఆటలు విద్యార్థుల్ని బడికి, కౌలజీకి, వెళ్లిందని నలనా యిస్తున్నాయో, అన్న సంగతిని ఈ సంఘం తీసుకుంటుందట. ఎంతమంది 'కౌసులు' ఎగవేస్తున్నారో ఆరా తీస్తుంది. సినిమా యజమానులకూడా వరి

జెంగారిచిత్రం "గౌరీ"లో నాయక గీతాదత్ (రామ్). దర్శక నిర్మాత గురుదత్ ఈమధ్యనే ఈచిత్రం ఆరంభించి, ఇటీవలనే విరమించుకొన్నారు

కిలవ జరిగి, విద్యాయుగ వీలలు, వీ చిత్రాలకు ఎక్కువగా వస్తున్నాయ, వీ కళం చిత్రాలు చూచినపుడు ఎలా ప్రక ర్తిస్తున్నాలో తెలియ చెయ్యాలి. కాగా విద్యాలయాలి దగ్గర్లో ఉండే పీఠిమా థియేటరు, మారంగా ఉండే దానికన్న ఎక్కువ వలంబు 'అయిస్కాంతమా' అనేదికూడా కనబట్టుట.

దానికేయ నటించిన 'వాక్ అనవుడే' చిత్రాన్ని అనుకరించి నిర్మించారని ఆలోచిస్తు, 'వేసనా' చిత్ర నిర్మాతలైన పొరమాంట్ నాడు దావా తేజీ క ఫలితంగా, న్యాయస్థానం వారు ఆచిత్రం ప్రదర్శన నిషేధించారు. ఆచిత్రం ప్రకులు అన్నిటిని (నెగటివ్

నమా) పొరమాంట్ వారికి ఒప్పించాలని, దేశంలో ఎక్కడా వాన్ని ప్రదర్శించరాదని తీర్పు చెప్పారు. బొంబాయి రచయిత దర్శకుడు అయిన ఐ. ఎస్. తోహార్, మక్కి మక్కిగా, మెట్టలు, పెట్టలు, డ్రానలవదగ త్తుండి 'వాక్ అనవుడే' చిత్రంలాంటి పంగ్రహించి 'వేసనా' లో వా గ్రతిగా పొందుపరచినట్లు పొర మాంట్ వారు ఆలోపించారు.

మన దర్శకనిర్మాతలు ఇలా అనుకరించ దానిని ఇదే తొలిసారి కాదు గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం విదేశీచిత్రాల విసమకులమగా గా తగ్గించి చేసినందువల్ల, తెచ్చుకునే నాలుగు చిత్రాలకు, దేశీవాళి తరుమా చిత్రాలో పోటీ రావడాన్ని ధరించలేక, విదేశీ నిర్మాతల విక్రయించి ఉండ నిర్ణయించు

కొన్నార...వాళ్లకూట ఎలా ఉన్నా, మన మటుకు మనమకూడా ఈ తరహా పనులు, పన్నానాలు అందుకో తగ్గ తరహావని, గర్వింప తగ్గ భువకార్యాలని అనిపించదు...

హా లీ వు డ్

ఎన్నట్రా వేమలకో చలనచిత్ర కవిత్వం ఆరంభించి, కొంత పేరు దరి మలా తెలిసికొన్న నటిగా వోలెడు డబ్బా గడించిన హాల్మిపుడ నటి లసిరీబాల్, హాల్మిపుడ ఆగ్రే కేసీదిన 'ఆర్. కె. ఓ.' సుడి యోమ మెన్న కొనేసింది. ఒకప్పుడు సరిగా ఆ సుడియోలోనే ఆమె చిన్న కేమల అడగడానికి వచ్చింది. కొన్నాళ్లు కామ్యూల్ గోల్డిన్ చిత్రాలలో పని చేసింది. కొంతకాలం క్రితం, ఆమె, భర్త తేజీ ఆర్నాట్ కంటి 'దెసియ' అనీ కంటెసి పట్టాడు.

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతనటి ఇన్ గ్రిడ్ బెర్ మన్, ఇటాలియన్ దర్శకుడు రాబర్ట్ రానెలీని వివాహం ఇయ్యకున్నారు. లోకే లోని న్యాయస్థానం ఇందుకు అనుమతి వారిచేస్తూ, ఈ దండతుల పిల్లలు ముసర్పి తల్లికే ఒప్పించింది. వాళ్లని యురెక్లో పెంచాలనీ, ఇటాలియన్ భాష నేర్చుకోవాలనీ చదివించాలనీ కూడా ధరకుపెట్టింది. వాళ్ల బొమ్మలై, రానెలీని 6,00,000 రురాలు (42 కేల రూపాయలు) ఇన్వాలని కూడా ఉత్తర్వు చేశారు.

రానెలీని, ఇపుడు రిగిగి మన దేశంవచ్చి లోగడ ఆరంభించిన దాఖ్యమెంబర్ చిత్రాన్ని పూర్తిచేస్తారు. కేంద్ర సమాచార, ప్రసార కౌటకు వాళ్ల కేస్టర్ మంత్రిగా ఉండగా, భారతప్రభుత్వం ఈ చిత్ర నిర్మాణాన్ని రానెలీకిఒప్పించింది. ఈమధ్య, రానెలీని ప్రేమించి, భర్తను విదలిచేసినదని చెప్పుకున్న సానారీసారివాస్ గుప్త అనే ఆమె ఈ చిత్రనిర్మాణం సందర్భంలోనే తొలిసారిగా ఈయనను కలసు కొంది. 'స్క్రీపు' రచనకై, రానెలీని ఆమెను నెలకు విదుచేల తరెంపై నియమించడం జరిగింది.

అమెరికన్ వాక్మా ఫీన్ పూర్ రీటా హేవర్, ఈమధ్యనే విదనసారి పెర్మిచేసు కొంది. ఇంతక్రితం, ఈమెభర్త కే. కే. ఆగా భావ మూడుడైన ఆల్ బి భావ్. ఆయనకల రీటాకు ఒక కుమార్తె. ఆమెపేరు యాస్మిన్. అంతకుముందు వివాహాలవల ముసురు పిల్లలన్నాడు. ఇపుడు రీటా విదనభర్త రోలే ఫుడ్ చలనచిత్ర దర్శకుడు తేప్ప హిల్. రీటా నటించిన కొత్తచిత్రం 'వెనకల్

‘లెనాల్ఫో’కు ఆయన వర్గ కర్తవ్యం నిర్వహించాడు.

‘మదరిండియా’

మహాబూబ్ చిత్రం ‘మదరిండియా’ ను ప్రధాన స్రవణా ఇటీవల మూలము. స్రవణా మహారా ఇండిరాగాంధీ కోరికపై, ఈ ప్రదర్శనం కేరళాటయింది ఆమె ఇంట్లో కుమార్తె ఆ చిత్రాన్ని, వటి సర్టిఫికేట్ అభివృద్ధిస్తూ ఆమెకు లేఖ వ్రాసింది.

ప్రధాని ఈ చిత్రం చూచి చాలా సంతోషించారట. కాగుండాని మెప్పుకున్నారట ఇందులో కొన్ని భాగాలను తీసి తేసి, నిడివి తగించి విదేశాలలో ప్రదర్శించ జలచివట్టు దర్శక నిర్మాత మహాబూబ్ ప్రధానికి చెప్పారు.

‘నిజాయితీ’నం ఈ చిత్రాన్ని మార్పుదల ఎందుకు మార్పుకు భారతీయ చిత్రం చూడాలని ఉంటే, మీరు తీసిన వంతా చూస్తారు’ అన్నారు ప్రధాని (అంత్ర వాకపత్రిక సాంబాయి నిలేఖరి)★

1957

చేరుకొట్టి, ‘కోడి కొడక్కు’ చిత్రం సమర్పించిన అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ అధిపతి మధుమాదనరావు గారు, పై పేటికొత్త చిత్రం నిర్మించేయడానికి ఈ నెల తొలి వారంలో, (6 వ తేదీన) కార్యక్రమం ఆరంభించారు. నిజా

హుసి. మధుమాదన రావుగారి సన్నిహిత మిత్రులు వక్రసాజీ, కె. వి. రెడ్డి వచ్చి అభివృద్ధిచేసిన ముఖ్యనటుడు నాగేశ్వరరావు, వటి సావిత్రి కచ్చార ఆ రోజున, సుశీల, బృందం పాడిన పాటను, కృష్ణకా రికార్డు చేశారు నిర్మిస్తూ నాగేశ్వరరావు సావిత్రి ధరించిన పాత్రలను గాత్రధారులు ఈ

ని ని మా వార్తలు

దీని ఈ పని ఎనిమిది నెలలవాడే ఆరంభమైతే, నిర్మాణపుట్టం మొదలైనది ఇప్పుడే గత ఎనిమిది మాసాలూ, కథారచన, పాత్ర అను రూపురేఖలు తీర్చిదిద్దటం, మాటల పాటల వచన మొదలైనవన్నీ తాళిగానే అయితే తూర్తిగా జరిగాయి డిసెంబరు ఆరున, ఈనాడు పరిపాటి అయిన ఆర్యాటం ఏనికేకుండా పాటల రికార్డింగ్ ఆరంభ

పాటను శ్రీ శ్రీ వ్రాశారు ఆ తరువాత, అడే పాటను తమిళంలో రికార్డు చేశారు. తమిళ చిత్రానికి రచయిత నా రా య ద క ని మర్నాడు సుశీల ఘంటసాల పాడిన యుగళ గీతం రికార్డు చేశారు ఇది శ్రీ శ్రీ రచన. ఈ చిత్రానికి నాటలు శ్రీ శ్రీ వ్రాశారు పాటలు కొన్నిటిని కొనరాజు, మరొకన్ని శ్రీ శ్రీ వ్రాశారు అగ్రేయ ఒక

కె. అమర్ నాథ్ కొత్తచిత్రం “కళ-హమారా-పై” లో మధుబాల, భరత్ భూషణ్

పాట ప్రాకారం. సంగీత దర్శకుడు చేయి.

‘డిసెంబరు 20 న ఛాటింగ్ ఆరంభిస్తున్నాము’ అని నిర్మాత మధుసూదనరావు తెలియచేశారు. రెంగాల్ లో బహుళ ప్రజా పరణకు పాత్రమైన కథ దీనికి ఆధారం. ఇందులో పాల్గొనే నటీనటులెవరో మీకు తెలుసు. తెలిసిన వాళ్ళు కాక, మొన్న నేటికీ కొత్తనటిని తీసుకొన్నాడు. ఆ ఆమ్మాయి పేరు రాధిక. వాళ్ళది విశాఖపట్నం. ఆ మొన ‘హిందూరంగమాహాత్యం’లో నభూతాయిగా కూచి ఉంటాడు. ఇప్పుడు అవ్వ పూర్ణావారి చిత్రంలో కొత్తనటుడు రమణ మూర్తికి ఈ ఆమ్మాయి నాయకగా నటించ వోవోంది. రికార్డింగ్ పూర్తి అవుతూ ఉండగా కేలంగి వచ్చారు.

‘బావా, మే మొదటివారంలో కాలక్షిప్త ఉంది. డైరీలో రాసుకోమంటున్నారు’ అన్నారు నాగేశ్వరరావు.

‘జాబ్ డిక్టే... ఊటిలో’ అన్నారు మధుసూదనరావు.

‘వ్యూ... అయితే రెడీయే... మే అంటే నేనం కేలంగా. అలా అయితే నెల్లూళి కాలక్షిప్త’ ఇచ్చేస్తాం అన్నారు కేలంగి నవ్వుతూ.

ఊటిలో ఛాటింగ్ కు నాగేశ్వరరావు, రంగారావు సావిత్రి రాజసులోచన కేలంగి వెళ్లారు. జాన్ ప్రాంతాలకు చిత్ర నిర్మాణం పూర్తి అయి పోతుంది.

విజయా స్టుడియో

విజయ ప్రొడక్షన్స్ వారు కొత్తగా కొన్న స్టుడియో (కేవలీ) గుర్తింప నిలుకొనంతి చురుకుగా కొత్త యాత్ర ధరిస్తున్నది. వాహినీ స్టుడియోలో నుండి, ఇందులోకి చక్కని పాట వేస్తున్నారు. వికాం మై న లాన్లు వేస్తున్నారు. ఇక్కడి రెండు ఫియేటర్లను తెరలు అవీ చూశేసి, చక్కగా అలంకరించారు. కల్పవనారసాధకాలు కొత్తవి అమర్చి, హంగులు మార్చారు. వాదాత్రు పునర్నిర్మాణం అనంతరం ఈ కార్యక్రమం రాత్రిం బహు సాగుతుంది దీనికి ‘విజయా స్టుడియోస్’ అని నామకరణం చేశారు. ‘కేవలీ’ కొనుగోలులో, పరిశ్రమలో ఇలాటి ప్రయత్నాలు మరి కొన్ని జరుగుతున్నట్లు తెలిసింది ఇంకో రెండు మూడు స్టుడియోలు ఒకటి రెండు వారాలలో చేతులు మారవచ్చును.

రామకృష్ణ జుపాన్ ప్రయాణం

భరణి స్టుడియోను ఏ ఎల్ ఎస్ ప్రొడక్షన్స్ ఆఫీస్ కిమిశ్ చిత్ర నిర్మాణ సంస్థ విదేశీ కేలుకు తీసుకొన్నది.

భరణి ఆధిపతి రామకృష్ణ కొత్త చిత్రం ఆరంభించేలోగా జపాన్ పర్యటనకు వెళ్ళి తానెలాని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఈ కాల

రావెయల్ వారి “మరారత్” లో కిశోర్, మినాకుమారి

ఆఖరు వారంలో బయలుదేరి వెళ్ళి మూడు వారాలపాటు అదేశంలో వర్కటించిస్తారట. భానుమతి కూడా వెళ్ళి ఉండవచ్చును గాని, ఇక్కడ వదిలి పడేమ చిత్రంలో వనిరదీగా ఉన్నందువల్ల అటువంటి ఆలోచన పెట్టుకోలేదు.

“అసలు నాకు విదేశీయాశ్రయించ ఆశలే మోజాలేదు” అన్న వామె.

డిసెంబరు 16 న బయంతి విక్టర్స్ వారు ఛాటింగ్ ఆరంభిస్తున్నారు. ఇందులో నాగేశ్వరరావు, జమున కేలంగి ముఖ్య పటాలు రచయిత పింగళి నాగేంద్రరావు.

సంగీతం ఘంటసాల నమోదార్చుకున్నారు. మూడుపాటలు రికార్డుచేశారు. ఈ చిత్రానికి కె.వి.రెడ్డి దర్శకుడు.

విజయనారి “అప్రచేసేపప్పుకూడు” నాటగింట మూడుపాటలు పూర్తి కావచ్చింది. రామారావు, సావిత్రి కేలంగి పాల్గొంటున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు ఎల్.వి.ప్రసాద్. రచయిత సదాశివబ్రహ్మం, సంగీతం ఘంటసాల ఈ చిత్రాన్ని ఏప్రిల్ లో విడుదల చేయడం జరుగవచ్చు.

దర్శక నిర్మాత శ్రీ పుల్లయ్య గారు.

పొన్నలూరివారి 'శోభ'లో రాజసులోచన, ముక్కామల ఎస్. డి. వరాంగ నిర్మిస్తున్న "ఫిల్మీ కాథగ్"లో శోభ కుమార్. మానక

సినిమా వార్తలు
 పూర్వం తీసిన 'బాలాజీ చిత్రాన్ని' శ్రీ
 వంశ టేక్స్టర మాహాత్మ్యం" పేరిట పునర్ని
 ర్మిస్తున్నారు. రచయిత ఆ. శ్రేణు. రామా
 రావు, పాల్గొరి, రాగిణి పాల్గొంటున్నారు.

* * *
 శ్రీ రాజరాజేశ్వరి ఫిలింస్ కంపెనీ
 వారి "అమ్మ-తమ్ముడు" చిత్రం సంక్రాం
 తి విడుదల కాగలదని తెలుస్తోంది. రామా
 రావు, కె. మాలి(పాతాళ భైరవి), జగ్గయ్య
 నటించారు. దర్శకుడు పి. ఎస్. రావు.
 నిర్మాత కె. వంశ టేక్స్టరరావు.

* * *
 ప్రభా (పాడక న్న వారి "అడవి క్షణం"
 ఆధారీ నువ్వురావు దర్శకత్వాన పూర్తి
 కావచ్చింది. ఇంక పది కోట్ డిల్ల పని తరు
 వాయి. వాగ్గేరరావు, అంజలిదేవి, శేలంగి
 మూర్తి కాంతం, రమణారెడ్డి పాల్గొన్నారు.
 రచయిత పి.వి.కె.టి.

* * *
 రవి ఫిలింస్ వారి "కొండపిటి వాంగ్"
 సంక్రాంతికి విడుదల అవుతుంది. ఇందులో
 రంజన్, అంజలిదేవి, ఇ. వి. సోమ నటించి
 రారు. రచయిత అనినెట్టి. సంగీతం ఎం. ఎన్
 శ్రీరాం, ఎస్. ఎల్. సుబ్బంబ్. దర్శక
 డీని రమేష్ వాయుడు. స్టూడియో బ్రహ్మ.

* * *
 దేశరాజ్ (పాడక న్న అనే కోర్త సంస్థ
 ఒకటి ఇటీవల నెలకొన్నది. రంగస్థల, చలన
 చిత్ర నటుడు దేశరాజ్ రామారావుగారు
 ఈ సంస్థ పేరిట తెలుగు తమిళ భాషలలో
 ఒక పాంథిక చిత్రం నిర్మించనున్నారు.
 కథ, మాటలు యదవల్లి లక్ష్మీనారాయణ
 వ్రాస్తున్నారు. కళాదర్శకుడు సి.హెచ్. ఇ.
 ప్రసాద్. పృథ్వీ దర్శకుడు కృష్ణ రాజ్.
 మూటింగ్ జనరలిలో ఆరంభిస్తామని నిర్దేశ
 తెలియజేశారు.

* * *
 అలికా ఫిలింస్ అధిపతి కంకరరెడ్డి "లవ
 కుళ" చిత్రాన్ని గేవాలలో నిర్మించ
 జోతున్నారు. తెలుగు, తమిళ భాషలలో
 రెయారయే ఈ చిత్రంలో శ్రీరాముడుగా
 ఎస్. టి. రామారావు. వాసకిగా అంజలిదేవి,
 వాల్మీకిగా వాగయ్య నటిస్తారు. రచయిత
 సదాశివ బ్రహ్మం. దర్శకుడు పి. పుల్లయ్య.

పిలింజర్ల లిస్టుల సంఘం
 దక్షిణభారత ఫిలిం జర్నలిస్టుల సంఘం
 వారిక సర్వసభ్య సమావేశం వరంబులు 24 వ
 జరిగింది. కోర్తి సంచకర్తరానికి ఈ క్రింది
 వారితో కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు.
 అధ్యక్షుడు కె. వాసుదేవన్, ఉపాధ్యక్షుడు
 ఎస్. టి. సుదర్శనాచార్య, కార్యదర్శులు
 ఎ. కరీం, పి.సి.జి. ఆనందన్, సభ్యులు ఎస్.
 జోసెఫ్, వి. వి. వరసించారావు, కె. ఎస్.
 పార్థసారథి, టి. ఎస్. రత్న స్వామి, ఎస్.
 గోపి, ఎస్. కె. బాలకృష్ణన్.

స్నేహితులు

ఫాక్స్ టెయిల్ ఫీలింగ్స్ (బొంబాయి) వారు 'స్నేహితులు' అనే తెలుగు సాంఘిక చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. ఆక్టోబరు 30 వ తేదీనాడు పాటలు రికార్డు చేశారు. రచన మునిపల్లెరాజు. సంగీతం రత్నారావు. దర్శకుడు సత్యనందరావు. త్వరలో థాటింగ్ ఆరంభించనున్నట్లు నిర్మాతలు తెలియచేస్తున్నారు.

జీవన జ్యోతి

ఆక్టోబరు, అ నూన్ మూర్, అమర్ నాథ్, మిర్లా ముహరఫ్, ఆ సుకిరంజీ బరీన్, డియోసి ఇరానీ, హాలెన్ సటించిన డి. ఎన్. ఫీలింగ్స్ వారి హిందీ చిత్రం "జీవన్ సాధీ"ని విజయలక్ష్మి ఫీలింగ్స్ (బొంబాయి) వారు తెలుగులోకి డబ్ చేసి "జీవన జ్యోతి" పేరు పెట్టి విడుదల చేయబోతున్నారు.

చిత్రసమీక్షలు :

★ లాల్ బత్తీ ★

స్టూడియో ఆఫ్ కలెక్షన్ వారి 'లాల్ బత్తీ' మొన్న బొంబాయిలో విడుదల అయింది. దోపిడీలు, నుండా పనులు ప్రధానంగాగల 'క్లెప్ట్రెల్లర్' తరహా కథలో, విసుగుతీరుండా, హాస్యం పొందుపరచి వివేక కాలక్షేపానికి తగ్గ విధంగా రచయించిన ఈ చిత్రంలో బర్ రాజ్ సాహ్ని, శిశిర్, మాలా సిన్హా, జననార్ కాల్, మలాచన సినియర్, రవీంద్ భాన్, క మల్, పూర్ మహేంద్రా, లైట్ కర్మ సటించారు. భారత దేశ విభజన జరిగిన సమయం కథాకాలం. అప్పటి ఆలర్స్, అహూయిత్యాల సాగించేవాళ్ళకి, ఆయుధాలు సరఫరా చేసే ఒక ముతాను పట్టుకోవడం ఇందులో చిత్రించారు. ఈ ముతాను ఒక మామూలు రైల్వే స్టేషన్ దగ్గర రహస్య ఆయుధాగారం ఉంటుంది. ఒక పోలీసు అధికారి వాళ్ళని తిరిమి తిరిమి పట్టుకుంటాడు. స్వస్థలం ధిల్లీ నుండి ఎక్స్ ప్రెస్ పోలీసులను ప్రేమకుల జంట ఒకటి, లోభి అయిన ఒక వర్తకుడు, డిబ్బు ఖర్చు అంటే బోలెడు సరదాగల అతిగాడి భార్య, స్వతంత్రం ఇచ్చే ఈ కథం బాగుపడదని నమ్మిన ఒక వృద్ధ అంగ్ల వనిత, దయ్యాలూ ధూళిలూ ఉన్నాయని నమ్మే ఒక వెయిటరు, ఇందులో కనబడే వ్యక్తులు. వీళ్ళుకాక దొంగల ముఠా, వాళ్ళ వాయకుడు పూర్ మహేంద్రా ఉన్నారు; తరుమడానికి బర్ రాజ్ సాహ్ని ఉన్నారు.

జలరుహావారి "రాజనందిని"లో

రామారావు, అంజలి దేవి

రవి ఫిలింస్ వారి 'రాజనందిని' చిత్రంలో రంజన్, రంగవల్లు.

నారధి సుడిమోహన్ చిత్రం 'ఎదురుపైయెదురు'లో కలంగి, లక్ష్మీరాజ్యం.

లాల్ బత్తీ

కథ, 40దులో పాత్రయూమనే, నమరు దైవ దర్శకుడు దీన్ని అద్భుతమైనచిత్రంగా తీర్చిదిద్దిన ప్రధానంగా రూపొందించి వుండ వచ్చుననిపిస్తుంది. అయితే, విరువు బింకం లేని స్క్రీన్ పై, పవరేని సంభాషణలు, చంపాపమే ఈ సర్వరితాన్ని సాధ్యంకాని చ్చాయికావు. దర్శకత్వంకూడా ఇందుకు వివిధంగానూ దోహదం చేయలేదు. ఫలితం: చిత్రం చచ్చగా, విమర్శలించే విధం గా తయారైంది.

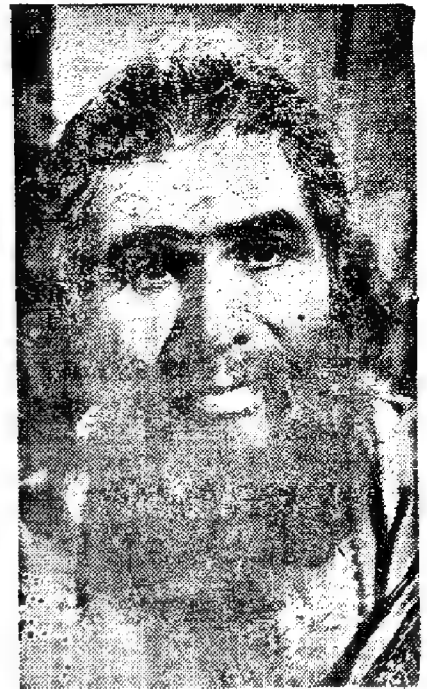
దర్శకత్వం సవీరేంద్రునల్ల, నటకర్తలలో పీఠికారి కృషీకూడా రాణించలేదు. ఉన్న వాళ్ళలో ఒక రాజ్ సాహ్నియే మెరుకు. నర్సింధరానికి అతడు చేసేచెట్టలు, నర్సించే ఐదులు, అతని మనసులోని అసలు ఉహ (దొంగలను పట్టాలన్న కాంక్ష) కే కూచించాయి. అతని ప్రేమసిగా కళకళలాడించ లేదు. లేచిపోతున్న ప్రేమకుల జంటగా కూలానీష్టా,జనమార్ కొర చేసిన నటనఅంతే తమాత్రంగా ఉంది. నర్సించినవాళ్లు సేక్ నంపతులుగా వడించిన రషీద్ ఖాన్,కమల్ అంగ్లమహిళా పాత్రధారిణి సులోచన పీని యర్లు. సంగీతం నేలబాదుగా ఉంది. 'రీడిర్ బాల్ బ్రూక్' వారి వ్యక్త్యం ఒకటి

కుటుంబ కన్యల పండువగా ఉండి (అంధవారప్రతిక బొంబాయి విలేజింగ్)

'తలవంచని వీరుడు'

మహారాణి అయినప్పటికీ, స్త్రీగా,అమెకు ప్రేమించటానికి, వివాహమాడేందుకు వ్యవస్థ, ఉండాలనేది, యీ 'తలవంచని వీరుడు' చిత్రానికి యితివృత్తం. కొండలో బొమ్మలు మలుచుకుంటూ, కొలం వెళ్ళేబుచ్చే కళాకవస్థికి, అంతఃపురంలో విహరించే రాజకుమారి, కృపదయాన్ని అర్పిస్తుంది.

రాజకుమారి అని తెలియనప్పడు, అమె ప్రేమను అంగీకరించిన శిల్పి, అమె మహారాణి కాబోయే యువతి అని తెలుసుకున్నప్పుడు, అమె ప్రేమను తృణీకరిస్తాడు. తన తల్లికి, మానవతి అయిన కొడలు మాత్రమే కావాలి గాని, మహారాణి అవనం లేదని గూడా ఖండితంగా చెప్పివేస్తాడు. శిల్పి ఆశయానికి అనుగుణంగా, రాజకుమారి, అతని తల్లికి చేదోడు బాదోడు గా ఉంటూ, పాపావ్యయవతిలానటిస్తుంది. ఈ యువతిని వివాహమాడేందుకు, శిల్పి చిత్రీకరిస్తాడు ముందు నిరాకరిస్తాడు. కాని తనమాత, అమె రాజకుమారి అని తెలుసుకొని, పెండ్లికి

విజయగోపాల్ ప్రాజెక్ట్ స్టూడియో
"గంగాగిరి సంవాదం"లో నాగయ్య

అంగీకరిస్తాడు. వీరి ప్రేమకలాపాన్ని మొదటినుంచి గమనిస్తూ వచ్చిన నేనాధిపతి వరేంద్రుడు, దీర్ఘమా విశోదంగా విహరించే సమయంలో, రాజాను తీసుకొని వస్తాడు. చిత్రీకరిస్తూ బంధించబడినా రాజా ఆజ్ఞాపిస్తాడు. ఇంతలో రాజకుమారి ముందుకువచ్చి, స్త్రీగా శిల్పిని ప్రేమించే మాక్కు తనకు ఉన్నదని వాదిస్తుంది. కాని రాజా అతనిని బంధిస్తాడు.

రాజకుమారి తనను ప్రాశస్త్యపించిందని, తాము నిర్దోషులమనీ, చిత్రీకరిస్తూ తల్లి వాదించి, ప్రజాసభ తీర్పును కోరుతుంది. చిత్రీకరిస్తూ దేశభిక్షాన్ని చేస్తూ సభ తీర్పు యిస్తుంది. రాజకుమారిని వివాహ మాడేందుకు నేనాధిపతి కుట్ర, యీ లోగా రాజకుమారి వలాయనం, చిత్రీకరిస్తూ కొయ రాజ్యాధిపతి కావటం, మొదలైన సంఘటనలు జరుగుతవి. రాజకుమారి రూపంలో ఉండే కొయవడుమను రాజకుమారిగా అలంకరించి, వివాహానికి సిద్ధమాతాడు నేనాధిపతి వరేంద్రుడు. ఇంతలో రాజకుమారితోసహా చిత్రీకరిస్తూ ప్రత్యక్ష మైనప్పుడు, రాజా, వరేంద్రుని కుట్రను గ్రహిస్తాడు. చిత్రీకరిస్తూ, వరేంద్రునికి మధ్య జరిగిన కత్తియుద్ధంలో వరేంద్రుడు మరణిస్తాడు, రాజా, తన కుమారులను చిత్రీకరిస్తూ అప్పుగిస్తాడు. వివాహంతో కథ ముఖంగా అంతమౌతుంది.

ఈ కథను 'వరంగామిడి' అనే పేరుతో

'మద్రాసు కల్చరల్ అకాడమీ'వారి వ్యక్త్య వ్యక్త్యవాటకొత్తనాలు నవంబరు నాలుగో తారంలో జరిగాయి. వాటకపోటీలకు శ్రీ ఎస్. వి. రంగారావు, తమిళ దర్శకుడు ఎ. ఎస్. వి. స్వామి బహుమతి నిర్దాయకులుగా వ్యవహరించారు. శ్రీమతి రాజసులోచన బహుమతులు పుచ్చివెట్టింది. ఉత్తమనాటికా ప్రదర్శన (మాడర్న్ ఆర్ట్స్ వారి తమిళనాటకం లేడీ టైలెంట్)కు రోలింగ్ షీల్డ్ నందుకొంటున్న తెలుగునటుడు మార్కమహర్,

కరణభవ, యూనిటీ పిక్చర్లు వారు, తమ కంప్లీ టీయగా, నరసరాజు అండ్ కంపెనీ వారు 'తలవంచనిపిరుడు'గా తెలుగులో నమర్పించారు.

తమిళ సంప్రదాయాలు స్వల్పంగా అక్కడక్కడ కనిపిస్తున్నా, కథను హృదయానికి చూపేటటు చిత్రించారు. కొన్ని కొన్ని ఘట్టాల్లో శ్రీ శివాజీగజేతన నటన, పతాభిషేకం వంటివి సాటికట్టిలో పడ్డాయనిపిస్తుంది. అయినా, తల్లిమరణం, తండ్రి ఉరికొంబానికి ఎక్కడోయే సందర్భాలలో, యితని నటన కదిలించి వేస్తుంది.

తండ్రి వేల చోస్టం, శివాజీ గజేతన కత్తి యుద్ధం దృశ్యాలు, చిత్రం విజయానికి తోడ్పడుతని. నటీనటులంతా నమర్పణగా నటించారు. సంగీతం, ఛాయాగ్రహణం బాగున్నవి.

శ్రీ పి. శ్రులక్ష్మయ్య యీ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించారు. మాటలు, పాటలు, శ్రీ శ్రీ కూర్చారు. నేపథ్య గాయకులు శ్రీమతి పి. లీల, శ్రీమతి జిక్కి, శ్రీమతి ఎమ్. యర్. వసంతకుమారి, శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ యమ్. యస్. రామారావు.

(ఎస్. పి. ఎ.)

జనమ్ జనమ్ కె ఫేరే

ముక్తి కీర్తిం నవారి హిందీ చిత్రం 'జనమ్ జనమ్ కె ఫేరే' (అను సతీ అన్న పూర్వ) గతవారం మద్రాసు శ్రీ పద్మనాభ టాకీస్ లో విడుదల అయింది దీనికి తెలుగులో బ్యాగ్రాఫ్ నం చేర్చి చూపిస్తున్నారు.

భక్తురాలు, పరిభక్తురాలు అయిన సతీ అన్న పూర్వ అనే యువతి బలవత్తర కత్తి లన్నిటిని పాత్రవత్తి మహిమతో జయించుకొని, నాస్తికుడైన భర్తను దైవభక్తుడుగా మార్చేయడం ఇందులో కథ. ఈ వృత్తాంతం మొదలు పెట్టినపుడు, దర్శకుడు మహాదేవయ్య ఊహ ఇచ్చే పనుడానికి వృద్ధమైన నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. కానీ, పోవపోవ ఈ ఊహ మార్చుకుని, చివ్చివ్చి ఇంద్ర బాలాబిన్నీ అన్న పూర్వకు ఒప్పగించి, ఆమె భర్తలో పరివర్తన సాధించే మహత్కార్యాన్ని మటుకు, చచ్చిపోయి దయ్యమైన మామగారికి ఒప్పగించారు. చివరకి ఆనాటి కుడికి భయంవల్ల, నరకంలో ఉన్న తండ్రి బాధ చూడడం వలన బాధలూ మనసు మారుతుంది. అనక అతడు నవ్వనించి హరిదర్శనం కోసం బయలుదేరిపోతాడు. ఈలోగా రాజా, పూజారివంటి పానిక దుర్బారులే కాక, ఒక నాగకన్య కూడా ఆమెను హిందీ భాషానింటుంది. చివరకు సతీ అన్న

పూర్వ విధుమూర్తి సలహాపై పోవవారం వ్రతంచేసి విజయం సాధిస్తుంది.

ఈ చిత్రంలో అన్న పూర్వగా నిరూపరాయ్, అమెధర్తగా మన్మోహన్ దేవయ్య, నాగకన్యగా కృష్ణకుమారి నటించారు.

రెండు మూడు పాటలు చాలా బాగున్నాయి. రఫీ, లతా, మన్నా డేవదారు. సంగీత దర్శకుడు ఎస్. ఎస్. త్రిపాఠీ, మీ అభిమాన సంగీత దర్శకులందరూ జ్ఞాపకం వచ్చే విధంగా సంగీతం కూర్చారు.

భక్తి విజయగాధల మీద అభిమానం ఉన్నవారంతా ఇచ్చి చూడవచ్చు.

సతీ అనసూయ

రాజశ్రీవారి పారాజిక చిత్రం 'సతీ అనసూయ' ను ఇటీవల మద్రాసు పారగన్ లో చలనచిత్ర ప్రముఖులకు, పత్రికలవారికి చూపించారు. దర్శకుడు కె. వి. నాగభూషణం, సహదర్శకుడు మల్లికార్జునరావు, రచయిత సముద్రాల రాఘవాచార్య. పాత్రవత్తి మహిమకు త్రిభువనాలలోను ఎదురులేదని చాటితన మహాపతిత్రత అనసూయ కథలో పాట, మూర్త్యుమహిమ అరికటి (అరికట్టడం మూర్త్యుమహిమనిమాత్రమే వర్తిస్తుందని గ్రహించడం ప్రార్థన) మాంగల్యం కాపాడుకొన్న నర్మద అనే మహాకవిత్రత కథమహాదా ఇందులో చిత్రించారు. విటికి

దీటుగా, హీననకు వేరే ఆస్కారం లేకుండా మహాపత్నిత్రతమైన మహా ఆపావి కథను అన్వేషకరంగా రూపొందించి, ఇందులో చక్కగా కలిపారు. ఈ ఇతివృత్తానికి ప్రాతిపదిక పార్వతీగర్భం గం. పార్వతీ పతిపట్ల పార్వతి పతిభక్తిలో ఒక్క రన్వ అహంకారం విలితమైనందువల ఆదేవి, ఒక నారిఎడట తలవంచనలని వచ్చింది. నిండు మనసుతో ప్రేమించి పూజించేవారే లోక పూజ్యులు అవుతారని అని ఈ చిత్రం నిరూపించింది. ఈ కథ, ఈ నీతి తెలిసినదే అయినా, నమ్మి గౌరవించ మనసయే విధంగా అనసూయ, (అంజలిదేవి) అమెధర్త (గుమ్మడి), నర్మద (జమున) దీని దెప్పకొచ్చాడు. నర్మద భర్తగా కె. వి. ఎస్. తర్కమాదా మంచి నటన ప్రదర్శించాడు. పై ముగ్ధుడూ దేవలోకవాసులకు ఉండకగ నిండుకనాన్ని, లేజున్ను, విగ్రహాన్ని, తీమను పూర్తిగా అవహరించి తమలో నిలుపుకొన్నాడు. అందువల్ల, దేవతలయుద్ధవిభాగంలో కనబడే పాత్రలు ప్రహసనంలో కాట్రీలుగా గొడ రిస్తాయి. వారిలో విధుమూర్తి పాత్రధారి కాంతారావు, నారదుడు పద్మనాభం బాగున్నాడు. రేలంగి చుమరుగా నటించాడు. అక్షరాలా మనోహరంగా ఉన్న మరో ముగ్ధుడు నటులు ఈ చిత్రంచితర ఊయల్ ట్రలో కనబడి ముద్దొచ్చేలా నవ్వే వనిపావలు. ఇంకవరకు మన చిత్రాలలో

మెరయుచు పొరగే

ఈనో
కడుపులోని
అస్వస్థతలను
ఎనిమిది
సెకెండ్లలో
పోగొట్టును!

ఈనో ఫ్రూట్ సాల్ట్

అస్థవిరోధకమైన మెరయుచు పొరగే పానీయము

"ఈనో" ముదు "ఫ్రూట్ సాల్ట్" అను మాదిరి నిర్వహణ చేయబడిన ప్రతి మామూలు

లూవ రేపారెంటి (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

కారద

తెలుగు తలవచిత్ర దర్శకనిర్మాత ఎల్.వి. ప్రసాద్ బొంబాయిలో నిర్మించిన తొలి హిందీచిత్రం 'కారద'ను మొన్న ఆదివారం సాయంకాలం విజయవాడలో ప్రదర్శించారు. తెలుగు చలనచిత్ర నిర్మాతలూ, కళాకారులూ, పెక్కి ప్రియన్లూ వలువులు వచ్చారు. ప్రదర్శనం రెండు థియేటర్లలో జరిగింది.

రాజ్ కపూర్, మినాకుమారి, క్యామ, ఆగా, అనితగుహ, రాజ్ మెహ్రా, ఓంప్రకాష్, మనోరమ, కీ. కే. గోష్, అలరామలింగయ్య, ఇందులో పాల్గొన్నారు. కథ సమాజవలనాథం, వీరికెట్టి వ్రాశారు. మాటలు విశ్వామిత్ర ఆదిర్, పాటలు రాజేంద్రకిషన్, వ్రాశారు. సంగీత దర్శకుడు సి. రాఘవంధ్ర; ఛాయాగ్రహణం ముకొదం. దర్శకుడు ఎల్. వి. ప్రసాద్.

శరదినోత్సవాలు ఇరువురున్న తెలుగు చిత్రం 'ఇలవేలుపు' దీనికి ఆధారం. ఇందులో ముఖ్యవ్యతానకి ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, ఉపవృత్తాన్ని, అనవసరం అనిపించే సన్నివేశాలను తిగించి, 16 వేల అడుగులలో ఈహిందీకథనుచురుకుగా నడిపించారు. ఈ కథలో సమస్య, తెల్లారిలేనే ఎక్కడవడితే అక్కడకనబడేది వివరపడేదికాదు. అందుగా

సతీ అనసూయ

చిన్నపిల్లల్ని అంత చక్కగా చూపించిన వారు లేరు. ఆ ఘట్టంలో సముద్రాలవారు సంభాషణలు ఆ పిల్లల వత్తును, నటనను చూచే వ్రాశారో, వాళ్ళు ఈ సంభాషణలు వదులుకునే అంత చక్కగా నటించారో తెలియదు. చాయాగ్రహణ దర్శకుడు కమల్ ఖాన్ చక్కని ప్రకృతి దృశ్యాలను చిత్రించారు.

కథాచిత్రణలో ముఖ్యంగా శివానంద పాత్రధారి ముక్కోమల దొర్లవల్లిప్రవృత్తిని చూపేటట్లాలో ఆ నటుడి నటనకు చాయాగ్రహణిల్పింతోడై, వాటిని ఉత్తమశ్రేణి ఘట్టాలలో చేర్చింది... ఈ చిత్రానికి పాటలు సముద్రాల జానియర్, కోసరాజు వ్రాశారు. ఘంటపాల శ్రుతిచేయమైన సంగీతం సమ కూర్చారు.

జరగడంకూడా బహు అరుదు. చిత్రవిచిత్ర పరిస్థితులలో, దురూహ్యమనతగ్గ సమస్యల మధ్య, దుర్బుద్ధమైన కట్టుబాటు చుట్టుముట్టి నపుడు మానవహృదయం ఎంతజ్జీభిస్తుందో చూపారు. కోరికలకు లొంగి కట్టుతప్పి పోయి ప్రవర్తన కఠోలేదు. కారదకథ అలాటిపనిచేయనదనిమాటిగా నీతివాక్యాలు వర్ణించడంలేదు. విధివకాత్తు, విలక్షణమైన పరిస్థితులు సంప్రాప్తమైనపుడు ఒకనుపి, ముఖను ఎంతజ్జీభవదుతుందో తెలియచెబు తుంది. దర్శకుడు ప్రసాద్ గారు ఈలక్ష్యం తోనే ఈ కథ చిత్రీకరణ ఉపక్రమించి, వర్ణనాతీతమైన హృదయ సంజ్ఞాభాసి గొప్పరూపకల్పన చేశారు.

కుర్రతనపు చేష్టలు, పూరిగా వదలని శేఖర్ అనే చిన్నవాడు, చైనా వెళ్తున్న సాంస్కృతిక ప్రతినిధి వరంలో సభ్యుడు అవుతాడు. చైనా వెళ్ళేలోగా కారద అనే అమ్మాయిని చూచి ప్రేమిస్తాడు. యుగళ గీతంపాడేలోగానే విమానంమీద చైనా బయల్దేరుతాడు. చైనా చేరేలోగానే విమానం ప్రమాదవశాత్తు కొండలమధ్య నుండే కొయ్యవాగ్గి దాన్ని పెట్టకుదగ్గరగా నేలకూలుతుంది. శేఖర్ తండ్రి, కారదా వాళ్ళు పత్రికలో ఆ వార్త చూచి, శేఖర్ పోయాడనుకుంటారు. శేఖర్ తండ్రికి పిల్లలకూ ప్రకృతి వైద్య విధానాలద్వారా నేవచేసి, వారి గౌరవాభిమానాలు చూర గొన్న కారద పెద్దాయనను పెళ్ళిచేసు కొంటుంది. కారదతల్లియం అటువంటిది కాదు ఆమె తొందరపడదు. అయినా కథ బలీయం. శేఖర్ ను ప్రేమించిన ఇంకో అమ్మాయి, (క్యామ) మటుకు, అతను తిరిగివస్తాడని కావోలు అగుతుంది. సరే అతడు వస్తాడు. ఇంతవరకూ కథ ఏర్పాటు ఈ విధంగా కొంత అసహజం అనిపించేలా, అయావ్యక్తుల స్వభావాలకు ఆమోఘంగా అతడు అని పించేలాఉన్నా, తరువాత కథా, కథనం చూస్తే ఇవి పట్టించుకొరగని పారపాటు అనిపిస్తాయి. ఈ చిత్రం ఉద్దేశ్యం కూడా జీవితంలో అతిసహజమైన సంఘటనలను, పరిస్థితులనూ చిత్రించడం కాదు. విలక్షణ మైన సమస్య ఇందులో ప్రధానం. ఆ

సమస్య ఇక్కడే ప్రారంభం అవుతుంది. ప్రారంభమైన తరువాత, దాని విశ్వ రూపాన్ని చూపేవర్యంతం, కథ ఎక్కడా వట్టు తప్పకుండా ప్రేక్షకులను మంత్ర ముగ్ధుల్ని చేసుకున్నట్టు జీవిగా నడుస్తుంది. కథ సారథి ప్రసాద్ గారు ఈ విభాగంలో ప్రతి సన్నివేశాన్ని ప్రతి భావంతం గా చిత్రించారు. బొంబాయి చిత్రాలలో ఈ స్థాయి అరుదుగా కనబడుతుంది. దర్శకుడి ప్రయత్నం ఫలప్రదం కావడానికి మినాకుమారి నటన ప్రధానకారణం: బాధ భరించరానిదైనపుడు, నివారించరాని దై నపుడూ ప్రవర్తన నిర్వికారమనస్కృతను ఆమె అద్భుతంగా ప్రదర్శించింది. సహ నటుడు రాజ్ కపూర్ విషయంలో ఈ భావం అంతగా కలుగదు. అట్టేనేపు నిలు వదు. కారణం, విలక్షణమూ, అపారాధ గమూ అయిన శేఖర్ పాత్ర స్వరూపస్వభా వాలను పాటించడం కన్న, దానిపై రాజ్ కపూర్, వ్యక్తిగా తనముద్రవేశాడు. మామూ లు చిత్రాలలో, పరిపాటిగా ప్రదర్శించే తరహానే ఇందులోనూ చాలవరకు ప్రదర్శించాడు. ఉత్తరార్ధంలో ఉద్దేశ్య ప్రధానమైన సన్నివేశాలలో మటుకు రాజ్ కపూర్ నట నలో చెప్పకోతగ్గ నిగ్రహం కనబడుతుంది. ప్రియురాలుగా భావించిన యువతిలో తన తల్లినిమాడడం నేర్పుకొని, మనస్ఫూర్తిగా అమ్మ అని పిలువగలిగిన తరువాత కూడా, అతడు ఇంకా వర్ణనాతీతమైన బాధను అణు చుకొంటున్నట్టు విచారాకాంత వదనుడై తిరగడం సంభావ్యం అనిపించదు. ఇతర నటులు, అంతా తమ పాత్రలను యథో చిత్రంగా పోషించారు. దర్శకుడు ప్రసాద్, నటనలోగాని, సన్నివేశాల చిత్రీకరణలో గాని, ఎక్కడా మితి దాటడానికి, లేని పోని చాడసాలకు - అవకాశం ఇవ్వలేదు. అసలు కథకు సమానాంతరంగా వచ్చిన చిన్నకథ కాగుంది. అందులో అనితగుహ చక్కగా నటించింది.

ఈ చిత్రంలో పాటలు కథకి అడ్డొచ్చా యనిపించేలా ఉన్నాయి. లతా, ఆకాభానీ పాడిన యుగళగీతి మటుకు చాలా కాగుంది. చూడతగ్గ చిత్రం.

నారసింహ లేహ్యము
 బంగారులే చేసినది. మేహము, విక్రక, విస్తృతవర్గరా హరించి. బలము రక్తవృద్ధికల్పించును. 20 కు. డబ్బీరు. 3-4-0. పోస్టేజీరు. 1-1-0.
 పి. సి. పి. అండ్ కంపెనీ, (అయిర్వేద సమాజం పెరిడేపి (పోస్టు) - నెల్లూరుజిల్లా

“గజచక్రాబరధర” శిల్పం
[హా ర ట్ ట]

ఫోటో : వి. కేశవరెడ్డి

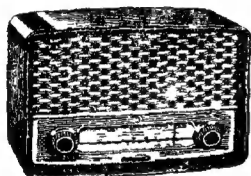

మీ కుటుంబమునకు ఒక పండుగ కానుక ఆల్-వేవ్ నేషనల్-ఎక్స్ రేడియో

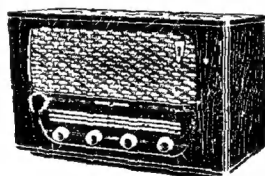
రూ. 200/00 మొదలుకొని వివిధ ధరలు

వచ్చే పండుగ కు సమయములో మీ కుటుంబము నకు ఒక నేషనల్ ఎక్స్ రేడియోను కొనిపెట్టండి ఈ దివ్యమైన కానుకకు యింటిలో వీన్నా పెట్టా అందరూ ఎంతో సంతోషిస్తారు!

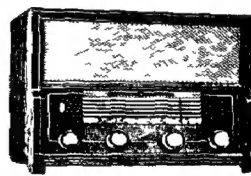
ఈ దిగువ 6 సౌగంధ్య నేషనల్-ఎక్స్ మోడలులు చూపబడినవి ఎంచుకొందుకు యింకా ఎన్నో రకము లవి దొరకుతున్నాయి నేషనల్-ఎక్స్ వ్యాపారివద్ద వాటిని నేడే చూడండి

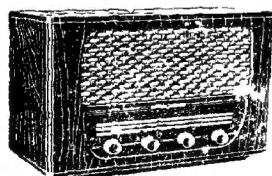
మోడలు 241 5 వాల్వలు, 3 బ్యాండులకు సమమైన 2 బ్యాండుల ఎస్/డిస్ సెట్ 4 వాల్వలుగల ట్రై బ్యూటీ సెట్ కూడ ఉంది రూ 200/00 నెట్

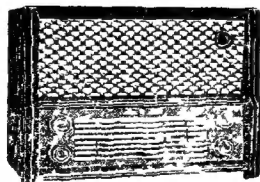
మోడలు 703 5 వాల్వలు, 3 బ్యాండులకు ట్రై బ్యూటీ సెట్. రూ 325/00 నెట్

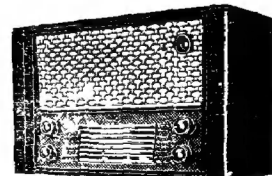
మోడలు 712 6 వాల్వలు, 5 బ్యాండుల బ్యాండ్ బ్రెడ్ చేయబడిన ట్రై బ్యూటీ సెట్ రూ 475/00 నెట్

మోడలు ఎ-703 6 వాల్వలు, 3 బ్యాండులకు ఎస్ సెట్ రూ 325/00 నెట్

మోడలు 187 6 వాల్వలు 8 బ్యాండుల బ్యాండ్ బ్రెడ్ ఎ-187 ఎస్ సెట్ యు 187 ఎస్/డిస్ సెట్ రూ 475/00 నెట్

మోడలు ఎ-317 7 వాల్వలు, 8 బ్యాండుల బ్యాండ్ బ్రెడ్ చేయబడిన ట్రై బ్యూటీ ఆర్ ఎస్. స్టేజీ కలదు. ఎస్ సెట్ రూ 595/00 నెట్

నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోలు శ్రేష్ఠమైనవి
— అవి మానసానైక్ చేయబడినవి

ఏ నేషనల్ ఎక్స్ వ్యాపారియైనా వీటిని మీకు ఉచితముగా పెట్టి వినిపించుటకు సిద్ధమే ఈ రేడియోలతో 12 నెలల గ్యారంటీ కలదు ప్రాథమిక సమ్మతి అవసరము

జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

బహు ఎస్, బొంబాయి 4 & 3 మదన్ స్ట్రీట్, కంకణ 18 1/18 మాంట్ రోడ్, మద్రాసు & 36/79 వీల్సర్ బాస్టో పార్క్ రోడ్, బెంగళూరు & జోగ్గయ్యన్ కాలనీ, బాంబే రోడ్, 83